

GODS GENADE VERHEERLIJKT IN LEVEN EN STERVEN

4 PREDIKATIES

DOOR

DS W.C. LAMAIN

PREDIKANT TE RIJSSEN

UITGAVE GEBROEDERS
Weststrate, Wemeldinge
1947

STICHTING GIHONBRON
MIDDELBURG
2010

INHOUD

VOORWOORD

1. Niet Ben-oni, maar Benjamin, of, de naamgeving van Jacobs jongste zoon.

"En het geschiedde als haar ziel uitging, (want zij stierf) dat zij zijn naam noemde Ben-oni; maar zijn vader noemde hem Benjamin." Genesis 35 : 18.

2. de onmisbaarheid en noodzakelijkheid van de Heilige Geest.

"Olie tot den luchter." Exodus 25 vers 6a.

3. Het gebed van Paulus om de volmaking.

"En wij wensen ook dit, namelijk uw volmaking." 2 Kor. 13 : 9b.

4. Een veelbetekende overeenkomst

"Gij zult in ouderdom ten grave komen, gelijk de koornhoop te zijner tijd opgevoerd wordt." Job 5 : 26.

VOORWOORD

Geachte vrienden,

Met een enkel woord slechts mogen wij deze preken bij U inleiden. Het is na herhaald verzoek en aandringen dat deze preken het licht zien. Vooral de kerkenraad van Rijssen, alsook van andere plaatsen gaven herhaaldelijk de wens te kennen om nog enige predikatiën achter te laten, ook als een aandenken in hun midden bij mijn a.s. vertrek.

Het was op 23 december 1923 dat ik voor het eerst in mijn leven Gods Woord mocht spreken in de gemeente Bruinisse. Ik logeerde toen, eveneens voor het eerst, bij vrienden.

Op 21 juni 1925 sprak ik als proponent in Boskoop nadat mij door de Classis Amsterdam daartoe consent was verleend.

Sinds die zondag hebben wij door Gods grote goedheid, zonder enige onderbreking de gemeenten mogen dienen.

Welhaast zullen wij het Vaderland met ons gezin verlaten, daar wij de op ons uitgebrachte roeping van Grand-Rapids moesten opvolgen.

Vele worstelingen liggen er voor Gods aangezicht. God doet, wat Hem behaagt. Zijn Raad zal bestaan en Hij zal al Zijn welbehagen doen.

Menigmaal na de aanneming van het beroep, ben ik bepaald bij Johs. 4:4: "En hij moest door Samaria gaan, "als ook bij het laatste gedeelte van dat hoofdstuk Johs. 4:34-42. God doet met Zijn Woord wat Hem behaagt. Het zal zijn tot een oordeel, maar ook tot een voordeel, God komt aan Zijn eer. Christus zal worden verhoogd, de Heilige Geest zal Zijn werk niet staken, maar voortzetten en voleindigen.

Ik ben overtuigd van het gebrekvolle van deze predikatiën. Toch is er een verlangen in mijn hart onder biddend opzien tot de Koning der Kerk, om ook deze predikatiën op onze Vaderlandse bodem te mogen achterlaten voor de gemeenten en de vrienden, die ik met de liefde door God ons geschonken, mocht dienen.

God zegene de Waarheden tot roem van Zijn Naam en deugden. Satan's rijk mocht worden ingekort, Gods Kerk vermeerderd, en Gods volk gebouwd en bevestigd op het onwrikbare fundament Christus Jezus en Dien gekruisigd. God ontferme Zich nog in deze donkere tijden, om het bloed Zijns Zoons en geve ons te zuchten om de vrede van Jeruzalem, en om de uitbreiding van Zijn Kerk uit de geslachten van Sem, Cham en Jafet.

Gode bevolen
Uw heilbiddende vriend en leraar

ds. W. C. Lamain

Rijssen, November 1946

1. Niet Ben-oni, maar Benjamin, of, de naamgeving van Jacobs jongste zoon.

Zingen Ps. 68 : 14.

Geliefden,

Het gebed, dat verklaard wordt in hetgeen wij samen opzongen uit Psalm 68 : 14: *"Versterk hetgeen Gij hebt gewrocht"* is van de grootste betekenis en wordt in het zieleven van Gods kinderen hoe langer hoe meer, noodzakelijk. Er wordt hier een werk aan God toegekend, dat Hij werkt in de harten, niet van alle mensen, maar alleen van Zijn uitverkorenen naar Zijn vrijmachtige genade in Christus. Een werk in de harten van dat "Sion," dat door Hem is begeerd en dat door Hem wordt wedergebracht uit Basan en uit de diepte der zee.

Al wat wij werken en teweeg brengen heeft geen waarde voor de eeuwigheid en zal straks in de dood eindigen. Alle mensenwerk zal vergaan en verbranden. Daartegenover het werk Gods, dat zal stand houden. Paulus wees daar de gemeente van Filippi op, toen hij aan haar schreef: *"Vertrouwende ditzelve, dat Hij, Die in u een goed werk begonnen is, dat zal voleindigen tot op de dag van Jezus Christus."* (Filip. 1 : 6.)

Nu smeekt de dichter hier om versterking van hetgeen, dat God gewrocht heeft. Dat werk Gods wordt in de vruchten openbaar. Al kwam het van Jozef van Arimathéa. en Nicodémus duidelijk openbaar toen Christus gestorven was, toch werd er al iets van zichtbaar, toen zij des nachts tot Christus kwamen om van Hem geleerd te worden. Het werk Gods wordt openbaar in het verlaten van de wereld, in het betreuren en vlieden van de zonde, in het beminnen van God en Zijn deugden, in het hongeren en dorsten naar Christus' gerechtigheid. Ja, wij zouden voort kunnen gaan met het opnoemen van vruchten der waarachtige bekering, gegrond op Gods onbedrieglijk getuigenis, doch wij zouden het alles wel saam kunnen vatten, dat het zich openbaart daarin, dat wij onszelf afvallen en God toevallen. Dat is een zaak, die bij de huichelaar, nabij christen en uitwendige belijder nooit wordt gevonden. Saul en Judas zijn zichzelf nooit afgevallen en God en Zijn recht toegevallen.

Daartegenover staat een Eli, die betuigde: "Hij is de HEERE, Hij doe wat goed is in Zijn ogen" en een David: "Laat mij niet in de handen der mensen, maar in de handen Gods vallen, want zijn barmhartigheden zijn vele." Gods volk wordt van zichzelf uitgewonnen en voor God ingewonnen. Wanneer dat door de dadelijke bediening des Geestes plaats heeft, wat is dat dan hartelijk en welgemeend. Welk een diepe eerbied en kinderlijk ontzag krijgt die ziel daar voor God en Zijn recht. Reeds bij de aanvang van Gods werk wordt dat al openbaar. "Hartelijk zal ik U liefhebben, HEERE, mijn Sterkte." (Psalm 18:2).

Dat werk heeft versterking nodig. Habakuk bad: "Uw werk behoudt dat in het leven." Ja, zo de HEERE het zelf niet in het leven hield, er zou niets van overblijven, het verdorde en het verstierf. God staat voor Zijn eigen werk in en Christus als Levensfontein en Levensbron is er Borg voor.

Na ontvangen genade vallen wij ons zelf zo vaak toe en heeft ons vlees en bloed zo vaak de overhand. Dat volk ligt in de geestelijke strijd zo menigmaal onder en blijft er geen vreemdeling van, dat ons bestaan zo gedurig vraagt: "Handel mij zacht met

de jongeling, met Absalom." En zie nu diezelfde David, die dat weleer vroeg aan Joab, vraagt nu aan de HEERE: "Versterk hetgeen Gij hebt gewrocht." Dat volk kan met zichzelf niet aan Gods kant vallen, maar alleen door de inwinning van Gods genade en door de kracht van hun eeuwige Koning. Dat zichzelf afvallen en God toevallen is Zijn eigen werk en dat alleen zal juichen tot Gods eer.

Gelijk wij daar nader bij wensen stil te staan aan de hand van onze tekst, die uw aandacht opgetekend vindt in Genesis 35 : 18.

"En het geschiedde als haar ziel uitging, (want zij stierf) dat zij zijn naam noemde Ben-oni; maar zijn vader noemde hem Benjamin."

Met nadruk wordt door de dichter van Psalm 146 getuigd: "Welgelukzalig is hij, die de God van Jacob tot zijn hulpe heeft." Inderdaad, wat een rijk leven vol van wederwaardigheden, maar

ook rijk aan ervaringen van de trouwe Gods heeft de zoon van Izak en Rebekka gehad. Jacobs grondslag lag in het welbehagen Gods, gelijk de HEERE dat Zelf tot Rebekka gezegd had. Al van kindse dagen woonde de vreze Gods in hem; en toen Jacob geen weg meer wist, heeft God voor zijn ziel een weg gebaad, waar nooit een pad geweest is. In Bethel was Christus hem geopenbaard en aan Pniël is Christus hem geschonken. Daar heeft hij met bewustheid van zijn eigen ziel, de God van Abraham en Izak tot zijn Deel gekregen. Welke zware stormen zijn er los gebroken over zijn hoofd na zijn rechtvaardigmaking. Jacob heeft al spoedig moeten leren, dat hij nier leven kon uit de weldaad hem geschonken, maar dat zijn leven lag in Christus. Wat met Dina plaats gehad heeft en de droeve gevolgen daarvan, is ons allen bekend. Was het toen aan het eind met al zijn beproevingen? Och neen, het een volgde het ander op. Daarvan hebben wij het bewijs in het kapittel, waar onzen tekst uit genomen is.

Jacob kreeg bevel van God om naar Bethel te gaan en daar zijn vroegere belofte te vervullen. Al de overblijfselen van het heidendom deed hij uit zijn huis weg. Och, waren ze uit zijn hart ook allen maar weg geweest, doch daar moest God Zelf aan te pas komen en dat zou door diepe wegen gaan. Toch kunnen wij opmerken, dat de HEERE op Zijn eigen werk terugkomt. Daar aan Bethel heeft de HEERE ook verzegeld aan Jacobs ziel, wat weleer aan Pniël heeft plaats gehad. En ook moeten wij niet voorbijzien, dat die getrouwe Verbondsgod Zijn volk prepareert voor de wegen, die het Hem belieft met Zijn volk te houden. Na het zure geeft Hij het zoet, maar ook na het zoete komt het zure. God geeft kracht naar kruis, maar ook kruis naar kracht Dat alles blijkt uit de waarheid, die wij nader wensen te bezien met de hulpe des Heeren en onder de inwachting van de voorlichting des Heiligen Geestes.

De hoofdinhoud van onzen tekst is

Niet Ben-oni, maar Benjamin, of, de naamgeving van Jacobs jongste zoon.

- I. Een wonderlijke historie.
- II. Een veelbetekenend leven.
- III. Een verstrekkende prediking.

Wanneer wij met aandacht onzen tekst lezen, dan zal een ieder wel moeten zeggen: wat een wonderlijke historie! Hoe Jacob tegenover Rachel stond, is ons allen bekend.

Aan haar immers had hij al de liefde van zijn hart gegeven. Veertien jaar had hij voor Rachel gewerkt en het staat er letterlijk in Gods Woord, *dat Jacob Lea haatte*.

Groot was de blijdschap, geweest, toen na lang wachten, Rachel Jozef baarde. Een grote plaats heeft die Jozef ingenomen in het hart van de aartsvader. En bij de geboorte van Jozef had Rachel niet gezegd: *dat nooit meer*, gelijk, het in onze dagen zoveel wordt gehoord, of heimelijk wordt gedacht. Nee; Rachel heeft kinderen niet als een vloek, maar als een zegen beschouwd en daarom gewenst, zoals wij kunnen lezen in Gen. 30 : 24: "De Heere voege mij een andere zoon daartoe."

Jarenlang had zij gewacht op de eerste zoon en nu waren er weer vele jaren voorbijgegaan; nu zal zij, weer moeder worden. Welk een blijde verwachting. In onze dagen is het alles zo onnatuurlijk over het algemeen, dat er geen droefheid meer is bij het sterven en geen vreugde meer bij het geboren worden. Er komen wat kinderen ter wereld, die al vervloekt zijn eer zij het levenslicht aanschouwen. Droeve toestanden, waar Gods oordeel niet, over uitblijven zal. "Land, land, land, hoor, des Heeren Woord!"

Met blijdschap werd door Jacob en Rachel het tweede kind verwacht. Het was zestien jaar geleden, dat Jozef het levenslicht mocht aanschouwen en nu weer zóó bevoorrecht. Iedere vader en moeder kan wel indenken, hoe zij samen gesteld waren. Elk kind, dat verwacht en geboren wordt, verbindt het rechte huwelijk opnieuw. Lees maar van die zegen in Psalm 127 en Psalm 128. Doch de geboorte van het kind kostte het leven van de moeder. Aangrijpende toestand! Sterven is altijd ontzettend. Het is toch de laatste vijand, zelfs voor Godsvolk, die teniet gedaan moet worden.

Zeer zeker, het behaagt God soms Zijn volk met blijmoedigheid weg te doen gaan. Er zijn wel voorbeelden van zielen, die jaren tegen de dood hebben opgezien en die bij het sterven gevraagd hebben: "*Is dat nu sterven?*" Doch over het algemeen is het voor de meeste mensen meer een oordeel dan een zegen om te sterven. Het is een groot verschil of een mens moet sterven, dan of hij mag sterven.

Voor Gods kinderen is de dood verslonden tot overwinning door Christus, Die de prikkel uit de dood wegnam en voor Zijn uitverkorenen, niet als een betaling voor de zonde, maar als een afsterven van de zonde en een doorgang tot het eeuwige leven doet zijn. Dat betreft nu het volk van God en voor hen in 't bijzonder, al gaan zij zelfs donker weg, is de dag des doods beter dan de dag, dat iemand geboren wordt.

Doch denk nu aan degenen, die overblijven; de dood maakt scheiding: De innigste en dierbaarste banden worden verbroken en wat blijven de nabestaanden in smart veelal achter en in droevig gemis. Sterven is altijd ontzettend, zo spraken wij straks, maar wat is een groot verschil in de omstandigheden. Het ene geslacht wordt geboren om het andere te begraven. Wij hebben hier geen blijvende stad en aan elk wordt het vervuld, wat de wijze Prediker schreef door de inspiratie des Heiligen Geestes: "De mens gaat naar zijn eeuwig huis en de rouwklagers zullen in de straat omgaan." Hoe nauwer de banden zijn, hoe smartelijker het sterven is. En wat is het dan een groot verschil of iemand sterft, gelijk Izak, die vanwege zijn ouderdom blind is en als Eli, die oud en zwaar was en op zijn stoel zat, omdat hij schier niet meer lopen kon, dan of iemand sterft, als de vrouw van Pinehas in de kracht van het leven (1 Sam. 4:19). Ja, nog aangrijpender, zoals in de toestand van Rachel, ons bekend. En wat nu voor ons zo wonderlijk is? Rachel gaat sterven. Het kind leeft, daar heeft zij nog besef van, de vroedvrouw heeft het haar reeds gezegd.

En nu staat er in onze tekst: *"En het geschiedde als haar ziel uitging (want zij stierf), dat zij zijn naam noemde Ben-oni."* Doch dan volgt er dadelijk in diezelfde tekst: *"Maar zijn vader noemde hem Benjamin."*

Wie kan zoiets nu begrijpen? Wanneer een stervende moeder en dat in zulke omstandigheden, voor haar heengaan, het pas geboren kind nog een naam geeft, dat dan een vader die verandert. Laat een ieder maar terugdenken, die het heeft beleefd en die stond aan het sterfbed van zijn dierbare betrekkingen. Hebben wij niet met al de liefde van ons hart, voldaan aan de laatste wens en de laatste begeerte van degenen, die van ons gingen? Wij zouden zeggen, dat spreekt toch vanzelf en het zou toch in niemands gedachten opkomen, zoiets te doen als hier plaats heeft?

Maar mijne geliefden, laat ik u niet te lang ophouden. Het is hier een geheel bijzonder voorval. Alles wat op de wereld geschiedt, heeft plaats naar de bepaalde raad Gods. Elk mens voert bewust of onbewust Gods raad uit, doch hij blijft zelf verantwoordelijk voor al Zijn daden. Zo is het ook hier in deze wonderlijke historie. Jacob had zijn eigen weg gezocht en heeft gedurig ondervonden, dat God dikwijls een tak tot roede gebruikt van de boom, die wij onszelf geplant hebben. Rachel is voor Jacob niet meegefallen. Lea kreeg kinderen, de Heere nam het voor haar op en dat heeft in Rachels ziel niet anders dan vijandschap verwekt. Scherper dan een scheermes snijden kan, sneed het door Jacobs ziel, toen zij, tot haar man zeide: "Geef mij kinderen, of indien niet, zo ben ik dood." (Gen. 30 : 1).

Had Jacob het in zijn hand haar een blijde moeder van kinderen te maken? Immers neen. Wat was de openbaring van Hanna's leven te dien opzichte geheel anders. Zij ging met haar bittere klacht en smart niet tot de mensen, maar nam haar toevlucht tot de Allerhoogste en Almachtige, Die de grote Beschikker van ons leven en levenslot is. Als een bitterlijk bedroefde van ziel, heeft zij haar hart uitgestort voor God en de Heere Zebaoth, Die het voor Zijn ellendigen opneemt, heeft haar gebed verhoord en haar wens vervuld.

Wat was het helaas bij Rachel anders. En nu kan het bij een kind van God ver weg zijn, wat het leven betreft gewerkt door Gods Geest; het kan zo onder de as bedolven liggen, zo meegevoerd en meegesleept zijn door allerlei verkeerde invloeden, doch daar komen toch ogenblikken, dat Gods werk openbaar wordt. Zo zien wij dat ook in Jacob. De uitdrukking van Rachel tastte de soevereiniteit Gods aan in Zijn vrijmachtige handelingen en dat deed Jacobs ziel innerlijk smart: een ogenblik kwam er, dat Jacob aan de zijde Gods viel, toen hij Rachel antwoordde: "Ben ik dan in de plaats van God, Die de vrucht des buiks van u gewerd heeft?"

Rachel nam haar toevlucht niet tot God. En denk dan ook eens aan dat stelen van de terafim uit het huis van haar vader. Gelukkig, dat de Heere het ontdekt heeft, want anders was de Heere in Jacobs huis niet gekomen. En nu wat het sterven van Rachel betreft. Haar ziel was ze er verbitterd, dat zij moet sterven en dat het kind, dat zij ter wereld brengt middellijk de oorzaak is van haar heengaan. Zij bezit ook niet de gestalte van Maria. "Zie, de dienstmaagd des Heeren, mij geschiedde naar Uw woord". Geen ootmoed, geen vernedering, geen roepen om genade, geen vereniging met Gods wil en weg, maar opstand en tegenstand. Zij noemt dat kind: *"Benoni"*. Letterlijk betekent dit: kind van mijn onheil, d.w.z. kind, dat mij onheil brengt, mijn ongelukskind, of ook wel; zoon der smart. Wat daar nu in lag? Rachel was een vrouw, wier hoop eigenlijk alleen op dit leven was gesteld en nu haar dat leven ontvliedt, spreekt zij in de naamgeving van dat kind, de gedachte van opstand tegen de Heere uit en wil daardoor op Jacobs huis een smet leggen, die er altijd op

gebleven was. En zie, nu wendt Jacob die smet af door dat kind te noemen: Benjamin. Is de zaak u nu duidelijk? Jacob valt bij vernieuwing Rachel af en God toe. Dierbare genade, die de natuur niet leert. Wij zouden er God aan wagen en uit eigenliefde ons vlees sparen.

Maar Gods genade overwint en triomfeert over alles, wat van ons is. Een kostelijke gang in Jacobs leven en welgelukzalig degenen, die van die genade geen vreemdeling zijn. Die genade is bovennatuurlijk en onbegrijpelijk voor het verstand van de mens. Maar alles wat God doet, is wonderlijk. En het is wonderlijk, omdat het Goddelijk is. Ja al wat niet Goddelijk is, is niet wonderlijk, hoeveel vertoon wij er ook van maken. Dat wij daar toch altijd nauwkeurig op letten mochten, opdat we onszelf niet bedriegen en ons laten misleiden door al hetgeen, dat het stempel van Gods werk niet draagt.

Wat in onze tekst verklaard wordt, is duidelijk genoeg. Het is een weldaad uit het verbond der genade, beoefend in de geloofsvereniging met Christus. Jacob had dit dus ook niet van zichzelf. Zijn God verwaardigde hem daartoe.

Ja, het was door de eeuwige liefde Gods door de Heilige Geest in het hart van Jacob uitgestort, dat Jacob van het stondeke van zijn levendmaking betrekking op God had gekregen, om die zijde te kiezen met verloochening van eigen zin en wil, vlees en bloed.

De Heere Jezus, de Borg des Verbonds, heeft hier gebogen onder het Goddelijk recht, omdat het Zijn spijze was de wil Zijns Vaders te doen en daarom is het ook mogelijk dat allen, die in Hem van eeuwigheid begrepen zijn, ook in de tijd des welbehagens daartoe verwaardigd worden, O, zalig bukken, en zalige vereniging met God en onder God. Dat alleen geeft rust en vrede in het gemoed.

In die droeve omstandigheden stierf Rachel en zij werd begraven aan de weg naar Efrath, hetwelk is Bethlehem.

II.

En dat Gods gedachten honger zijn dan onze gedachten en Gods wegen honger dan onze wegen, blijkt wel duidelijk uit onze twee 2^e gedachte. Sprak onze tekst van: een wonderlijke historie, nu staan wij stil bij *het veel betekenend leven van Benjamin*.

Rachel noemde dat kind Ben-oni, zoon der smart, maar zijn vader noemde hem: Benjamin: Benjamin betekent: *zoon van mijn rechterhand*, of ook: *zoon der vertroosting*, gelijk anderen het vertalen. Jacob, de man der hoop, beloofde zich nog geluk en vreugde van dat kind te zullen beleven, hoe diep ook de dood van zijn liefste vrouw hem terneer drukte.

Elk kind, dat God in het huwelijksleven geeft, krijgt een plaats in het hart van de ouders. Vraagt het maar aan elke vader en elke moeder. Ja, wat wordt dat duidelijk, wanneer er één of meerderen, door de dood worden weggenomen en soms na het sterven nog één of meerderen geboren worden, hoe dan hetgene dat nog op de wereld komt en de plaats van het andere inneemt, het geleden verlies toch niet kan vergoeden. O neen, zo menigmaal hoorden wij dat zulke ouders zeggen en onder tranen zulks betuigen: "Wat weg is, is weg, en komt nooit weer terug."

Maar denk nu de toestand in, waarin Jacob verkeerde. Van Rachel zelf was Jacob nog niet af toen zij stierf. Daar zou voor zijn sterven een tijd aanbreken, dat God hem er los van maakte, doch dat was toen niet.

Allereerst, wat een liefde had Jacob voor Benjamin, nademaal hij een zoon van Rachel was, weleer zijn beminde vrouw, maar ook de gedachte, dat Benjamin de

liefde en de troetelingen van zijn moeder moest missen. Het een en ander was oorzaak, dat Jacob al de liefde van zijn hart aan Jozef en ook aan Benjamin gaf. Hoe vaak zal hij dat kind met tranen hebben natgemaakt.

Het verdere leven van Jacob staat ons uitvoerig opgetekend in Gods Woord. Na Rachels dood liet Jacob een veelervige rok maken voor Jozef. Och, een mens is maar zo dadelijk niet kwijt, wat God van hem afneemt. Doch de Heere spaart geen vlees. Door die rok zijn de ogen van de oudere broeders uitgestoken en het heeft zulk een vijandschap verwekt, dat zij Jozef hebben verkocht naar Egypte. De veelervige rok doopten zij in het bloed van een geitenbok en zonden hem zo tot hunnen vader, Met grote ontroering heeft Jacob hem ontvangen en gezegd: "Een boos dier heeft hem opgegeten, voorzeker is Jozef verscheurd." Niemand kan de rouw en de smart beschrijven, die Jacobs hart vervulde. Er staat in Gods Woord, dat hij weigerde zich te laten troosten. (Gen. 37 : 35) . Voor elke nieuwe weg hebben wij nieuwe genade van God nodig en telkens moeten wij maar uitgewonnen en ingewonnen worden, om het God gewonnen te geven. Door dat voorgevallene met Jozef is. Benjamin nog veel meer voor hem geworden *een zoon zijner rechterhand, een zoon der vertroosting*, dan voorheen. Altijd werd Jacob in zijn ouderdom en in zijn smart omringd door zijn, jongste en veelgeliefde zoon. Wat een grote plaats heeft Benjamin in het hart en leven van Jacob ingenomen.

Echter, er zou een tijd komen, dat de aartsvader ook van dezen zoon afstand zou moeten doen. De gedachtenis van Rachel moest weg, maar ook in die weg zou Benjamin al maar meer betekenis krijgen.

Er kwam honger in het land en honger is een scherp zwaard. Met nadruk wordt er daarom, gezegd in Klaagt. 4 : 9, dat de verslagenen van het zwaard gelukkiger zijn dan de verslagenen van de honger. Nadat Jacob gehoord had, dat er in Egypte koren was, gaf hij zijn tien zonen bevel op te trekken en koren te kopen. Benjamin, zijn lievelingszoon geeft hij niet mee, die zou Jacob zelf wel bewaren. Toen Jacobs zonen in Egypte kwamen, kenden zij Jozef niet. Wat Jozef gedroomd had, en wat God hem in dien droom verklaard had, werd vervuld. Zij bogen zich met hun aangezichten ter aarde. Jozef kende zijn broeders wel, maar hij hield zich vreemd jegens hen, ja, hij sprak hard met hen. Was Jozef dan zo hard? O neen, dat zou later wel anders openbaar worden, maar nu kon hij niet anders, omdat zij zich nog voordeden als vrome lieden. Een ieder kan wel begrijpen, dat er uit die geschiedenis vele geestelijke leringen zijn te trekken, doch om tot ons oogmerk te komen moeten wij veel voorbijgaan.

Jozef beschouwde hen als verspieders (zoals hij het liet voorkomen), die gekomen waren om te zien, waar het land bloot was. Jozef wist wel beter, maar al wat hij sprak, was, maar om hen te beproeven en te bewegen tot schuldbelijdenis. Neen, laat niemand denken, dat de handeling van Jozef voortkwam uit wrevel of als wraak bedoeld was, maar uit de begeerte, om hen tot waarachtig berouw te brengen over hun zonde.

Het einde van de eerste onderhandeling is geweest, dat Benjamin mee moest komen en Simeon werd gebonden, gebracht in de gevangenis, om dan weer losgelaten te worden als hun jongste broeder voor het aangezicht van Jozef verschijnen zou. Dat die boodschap voor vader Jacob niet meeviel, kan ieder wel begrijpen. Hij wilde er dan ook in de eerste opslag niet van weten Benjamin mede te geven. "*Al deze dingen zijn tegen mij.*" Och ja, geliefden, Jacob was wel tegen al die dingen, maar die dingen waren niet tegen Jacob. Dat zou later wel opgelost worden. Gods volk ziet alles maar

van achter. Welke tegenreden Jacob ook naar voren bracht, de honger werd zo zwaar, dat Benjamin mee moest. Voor Jacobs gevoel was het, alsof hij nu alles kwijt was. Toch waren al die wegen wijsheid en liefde Gods. Dat zijn toch Gods wegen allemaal. Jacob wenst wel in de wil des Heeren te berusten, maar toch stormt het nog in zijn ziel. Liefde tot vlees én bloed doet haar invloed op overweldigende wijze gevoelen. Wij zouden zo graag hebben, dat God met ons meeging, maar wij mochten leren, dat wij met God mee moeten.

En wat nu zo opmerkelijk was? Zodra Jozefs broeders met Benjamin in Egypte aankwamen, werd Simeon uit de gevangenis gehaald en werd de maaltijd in Jozefs huis voor hen aangericht. Wat een ontmoeting voor Jozef! Zij is in geen woorden uit te drukken, vooral toen hij Benjamin zag.

Jozef moest naar een andere kamer om daar te wenen. En dat kwam niet voort uit een zeker schaamtegevoel, maar omdat hij de tijd nog niet rijp achtte, om zich te openbaren. Och, wat was het moeilijk voor Jozef om zich niet te openbaren. En dan, het gerecht van Benjamin was vijfmaal groter dan dat van al de anderen. En wat wonderlijk, dat zij daar samen aten en dronken en dat zij dronken werden met, hem en dat nog vóór de zaak opgelost was. Daar is Gods arme volk geen vreemdeling van. Straks worden de zakken gevuld met spijze, het geld gaat weer in de mond van ieders zak en zij trekken weer af. Wat een blijdschap zal het zijn als vader ons allemaal weer terugziet. Simeon is er nu weer bij en Benjamin wordt ook niet gemist. Doch zij zijn nog niet ver van Jozefs huis, of daar worden zij achterhaald en gedwongen stil te staan. Wat er gebeurd is? Iets vreselijks. De beker, waar die heer van Egypte uit drinkt, hebben zij gestolen en meegenomen. Wat ontzettend.

"Ruben; heb jij het gedaan?"

Neen, ik weet nergens van.

Simeon?

Het is in mijn gedachten niet opgekomen.

Levi?

Ik ben mij niets bewust.

Juda?

Ik was veel te blij, dat Benjamin weer mee mocht naar vader, want ik was borg voor hem geworden."

En zo van den, een naar de ander, niemand weet het. Vandaar dat zij dan ook met de grootste vrijmoedigheid zeggen: "Bij wie van uw knechten hij gevonden zal worden, dat hij sterve en ook zullen wij mijnen heer tot slaven zijn" (Gen. 44 : 9). Zij durfden hun zakken gerust geven tot onderzoek naar de beker. Eén voor één worden de zakken geopend en zie, toen de zak van Benjamin werd geopend, kwam de beker te voorschijn. Welk een ontroering. Daar had nu niemand op gerekend. Maar het was zo. Zij scheurden hun klederen en keerden met alles naar de stad terug. Neen, daar hadden ze niet op gerekend, om weer bij die man in Egypte terug te komen en dat wel onder zulke omstandigheden.

Juda neemt het woord voor hen allen 't Zijn nu geen vrome lieden meer, maar nu verklaart Juda, aan Jozef: "God heeft de ongerechtigheid uwer knechten gevonden. Zie, wij zijn mijns heren slaven, zo wij, als hij". Jozef stelde het echter voor, alsof Benjamin als de schuldige blijven moest, doch dat de anderen in vrede konden optrekken tot hun vader. Hartroerend kwam Juda in de bres voor zijn jongste broer, gelijk hij dat ook eenmaal zijn vader beloofd had te zullen doen. En zie, dat ootmoedig pleiten van Juda voor Benjamin brak het hart van Jozef. Hij kon zich niet

langer meer bedwingen. "Doet alle man van mij uitgaan", zo was het bevel van Jozef. "Ik ben Jozef, leeft mijn vader nog?" O volk van God, als Christus Zichzelf openbaart aan een schuldig en vloekwaardig mens, die erkent niet anders dan de dood verdiend te hebben, dan is er niet één Egyptenaar meer bij. En wat opmerkelijk dat Jozef daarna allereerst Benjamin aan zijn hals viel en dat zij samen weenden en daarna al zijn broeders kuste. Dat zijn momenten, die niet buiten de mens omgaan en die ook nimmer vergeten kunnen worden. Geen leed zal dat ooit uit hun geheugen wissen.

En tenslotte, zij kregen allen, ieder één wisselkleed van Jozef, doch Benjamin kreeg driehonderd zilverlingen en vijf wisselklederen. Doch wat in dit laatste stuk onze aandacht niet mag ontgaan is wel dit, ten eerste, dat die broeders niet nijdig of jaloers op Benjamin werden, omdat hij zooveel meer kreeg dan zij en ten tweede, dat hetgeen Benjamin kreeg, niet door, hem teruggegeven werd, maar dat hij het behield.

Moet nu een ieder, niet zeggen van die Benjamin: *een veel betekend leven?* Inderdaad zijn leven is groot van betekenis geweest voor Jacob, de patriarch en voor zijn broeders niet minder. Och, of wij door genade de rechte betekenis er van mochten beseffen en de verstrekkende prediking ter harte mochten nemen tot Gods heerlijkheid en onze zaligheid. Dan zullen het onpeilbare diepten worden, die naamsverandering van Benoni in Benjamin: zoon der rechterhand of zoon der vertroosting. Dat we bij die versterkende prediking nu nog een ogenblik stil staan in onze laatste hoofdgedachte.

III.

Vader Jacob heeft op zijn sterfbed Benjamin niet vergeten. Wanneer Israël, verlicht door Gods Geest van hem profeteert: "Benjamin zal een wolf verscheuren, des morgens zal hij roof eten en des avonds zal hij buit uitdelen" (Gen, 49 : 27), zo is die stam als krijgsvolgend getekend. Ehud, die eenmaal Eglon, de koning der Moabieten, verslaat; Saul en Jonathan, Mordechai en Esther zijn allen uit die stam. En om niet meer te noemen Saulus van Tarsen, die als een wolf verscheurde en in de morgen van zijn leven roof at. Hij was immers die jongeling, die mede een welbehagen had in de dood van Stefanus en als een verwoed beest trok naar Damaskus doch die krachtadig van en tot God bekeerd, in de avond van zijn leven buit uitdeelde. Hij wenste immers niet anders te weten dan Jezus Christus en Dien gekruisigd (1 Kor. 2 : 2) ; als een uitdeler der menigerlei genade en gaven Gods. Het zou ons echter te ver voeren, wanneer wij bij de zegening van Jacob en ook van Mozes, uitgesproken bij zijn afscheidsredenen tegenover Benjamin in 't bijzonder gingen stilstaan. Dat vereiste een aparte predikatie.

Wij hebben nu echter op het oog de behandelde zaken in het afgetrokkene over te brengen op de meerderen en tegenbeeldigen Benjamin, namelijk op Christus. Welk een verstrekkende en kostelijke prediking bevat dan dit voorval uit Jacobs leven, waar de eerste levensadem van de jongste zoon, samenvalt met de laatste snik van de moeder en Gods werk zo dierbaar zegeviert in de naamgeving van Rachels laatsten zoon.

1. Benjamin betekent een zoon der rechterhand, of ook wel gelijk wij reeds opmerkten: "zoon der vertroosting." Zoon der rechterhand, dat is, die mij altijd het meest nabij en zeer lief zal zijn, als des mensen rechterhand. Zo wordt Christus met nadruk genoemd in Psalm 80 : 16 en 18. En de Heere Jezus Christus is de Zoon van de Rechterhand Zijns Vaders, door Denwelken de Hemelse Vader

alles uitvoert, Dien Hij ook ondersteunt naar Jesaja 42:1 en waarop Hij Zich volkomen verlaat, dat Hij Zijn opgelegd ambt getrouw uitvoert. Benjamin kreeg als zodanig voor Jacob hoe langer hoe meer waarde. Jacob was van Pniël hinkende weggegaan en al de wederwaardigheden waren niet buiten zijn lichaam omgegaan. Zo is het ook met Gods kinderen. Het is Gods weg om Zijn volk te ontkrachten opdat zij hun sterkte alleen in God zullen vinden en zich als een arme verlaten op Christus. Die ontdekkingen vallen voor ons vlees hard, wat schreeuwen wij daar innerlijk tegen. Wij zoeken onze sterkte in onszelf en in de weldaden, die God verheerlijkte. Welgelukzalig, wanneer wij een gestalte krijgen gelijk de Bruid in Hooglied 8 : 5: "Wie is zij, die daar opklimt uit de woestijn en liefelijk leunt op baren Liefste?" Dat verheerlijkt God en Christus. Ja, in alle droefenissen vertroost Christus de Zijnen. Niemand dan Hij alleen kan maar troosten. Allen buiten Hem zijn nietige vertroosters. Hij troost in alle rouw en leed uit- en inwendig, en Zijn vertroosting is niet klein. In nood en dood ervaart Gods volk de kracht ervan. In Hem is een eeuwige vertroosting voor al Zijn bedroefden.

2. Benjamin was van zijn vader geliefd (Gen. 44 : 22). De Heere Jezus is de Geliefde des Vaders. Dat was Hij reeds in de stille eeuwigheid (Spr. 8 : 23 en 30). Dat was Hij in de tijd, zoals de Vader dat voor hemel en aarde herhaaldelijk betuigd heeft. Verneem het bij Christus' doop in de Jordaan (Matth. 3 : 17), maar ook op de berg der verheerlijking (Matth. 17 : 5). Ja zelfs in de diepte van Zijn vernedering en in de heerlijkheid van Zijn verhoging is dat gebleken en dat zal wel zo blijven tot in alle eeuwigheid toe. Zie ook Joh. 3 : 16 en Rom. 8 : 32. Maar hoor dan ook wat de Heere Jezus Zelf getuigd in Spr. 8 vers 17 betreffende Zijn uitverkorenen: "Ik heb lief, die Mij liefhebben" en Petrus verklaart in 1 Petr. 1 : 18: "Denwelken gij niet gezien hebt en nochtans liefhebt." Zeker, "zij hebben Hem lief, omdat Hij hun eerst lief heeft gehad, "want de liefde is uit God." Uit hun hart wordt alles uitgebannen, wat God mishaaft en Christus krijgt daar de hoogste plaats. Het wordt toch in hun leven: "Wie heb ik nevens U in de hemel, nevens U lust mij niets op de aarde" (Ps. 73 : 25). Ja, er zijn ogenblikken dat zij wel wensten, dat zij het eens konden uitdrukken, zoals het in hun hart ligt. Ze laten de Heere wel eens in hun hart kijken. (Joh. 21 : 17). Wat kunnen zij hier soms verlangen, als hun hart overstort wordt met die eeuwige liefde Gods, met die onuitsprekelijke liefde van Christus, die de kennis te boven gaat, dat de tijd mag aanbreken, dat zij Hem volmaakt zullen beminnen en liefhebben. In Deut. 33 : 12 wordt Benjamin genoemd: "De beminde des Heeren". Maar dat is ook Christus voor al Zijn volk, voor wie Hij Zichzelf gaf in de dood des kruises en die Hij lief zal hebben tot den einde toe. O, dat eeuwige wonder, dat Hij het nooit moede met hen wordt en Zijn liefde jegens hen nooit vermindert en ze ook nooit verbreekt.
3. Het derde wat onze aandacht vraagt, dat is wel dit, dat zonder Benjamin mee te brengen, zijn broeders het aangezicht van Jozef niet mochten zien. (Gen. 43 : 5). Eén van onze vermaarde en godzalige oudvaders schreef eens: "Alzo is Jezus die Benjamin, die Zoon van Gods Rechterhand, Die altijd moet medegebracht worden in onze toenadering tot God (Joh. 14 : 6). Hij moet onze gebeden beademen en zo veraangenamen door zijn krachtige en onafslaanbare voorbiddingen bij de Vader en bewieroken door Zijn Geest." En alleen in Christus kunnen wij Gods vriendelijk aangezicht ontmoeten. Christus is van God verlaten

geweest als Borg des Verbonds, opdat Zijn volk tot God genomen en nimmermeer van Hem verlaten zouden worden. Christus kan er nooit bij gemist worden. Het zou voor ons een voorrecht zijn als we meer met Christus op hadden dan met onze bevindingen. "De arme spreekt smekingen, maar de rijke antwoordt harde dingen." Och, was er meer een dagelijks gebruik maken van Hem, om door Christus tot God te gaan en onder de schaduw Zijner vleugelen te betrouwen!

4. Door Benjamin kreeg Simeon verlossing uit de gevangenis (Gen. 42 : 23). Christus verlost Zijn volk uit de gevangenis daar wij onszelf ingeworpen en opgesloten hebben in Adams val. Wij zijn van nature lijfeigenen van de vorst der duisternis en gebonden door de zonde onder het rechtvaardig oordeel Gods. O, droeve staat waarin wij, allen zonder onderscheid, liggen en waaruit wij nimmermeer kunnen en willen verlost worden! Maar eeuwig wonder, Christus heeft Zelf in de gevangenis verkeerd tot voldoening aan Gods recht en tot verlossing van Zijn uitverkorenen in de staat Zijner diepe vernedering. In die gevangenis werd Zijn zweet als grote druppelen bloeds, die op de aarde afliepen en heeft Hij uitgeroepen:

*O, dodelijk uur,
Wat hitte doet Mij branden.*

Maar in de staat van Zijn volheerlijke verhoging heeft Hij als de meerdere Simson, de poorten van Gaza op de hoogten van de berg gedragen. De deuren van de gevangenis heeft God de Vader door Zijn engel laten openen, zodat die Borg, volkomen voldaan hebbende aan het Goddelijke recht, vol majesteit die kerker verlaten kon. En Hij heeft in Zijn hemelvaart de gevangenis gevankelijk gevoerd (Ps. 68:19), meegenomen hebbende Zijn kerk als loon op Zijn Middelaars-werk. En nu alleen op grond van die verzoening door voldoening wordt de kerk uit haar banden gered en verlost. Indien dan de Zoon u zal vrijgemaakt hebben, zo zult gij waarlijk vrij zijn. (Joh, 8 : 36.) Daar is geen andere naam onder de hemel tot zaligheid gegeven (Hand. 4:12). En die verlossing is nu niet alleen in de waarachtige bekering, in de rechtvaardigmaking (uit de werken der wet wordt geen vlees gerechtvaardigd voor God), maar dat is gedurig de zielservaring van degenen, die geroepen zijn uit de duisternis tot Gods wonderbaar licht. Hoor de dichter in Psalm 79 : 11: "Laat het gekerm der gevangenen voor Uw aanschijn komen; behoud overig de kinderen des doods naar de grootheid Uws arms." En om niet meer te noemen, denk aan David in Psalm 122 : 8: "Voer mijn ziel uit de gevangenis om Uw Naam te loven; de rechtvaardigen zullen mij omringen, wanneer Gij wel bij mij zult gedaan hebben." Gods volk komt hier van de ene gevangenis in de andere, ook in de stand van hun leven. Doch alleen (want zichzelf kunnen zij nimmer er uit verlossen) wanneer Benjamin meekomt, komen al de Simeons uit de gevangenis en worden aan Jozefs tafel onthaald tot dronken worden toe. Hadden wij die Christus meer nodig. Hij verlost Israël van al zijn ongerechtigheden.

5. Van Benjamin werd geëist, wat hij niet genomen had, maar hem van Jozef opgelegd werd (Gen. 44 :12). En wat lezen wij in de waarheid van Christus in Ps. 69 : 5? "Wat Ik niet geroofd heb, moet Ik alsdan wedergeven." We hebben in Adams val God van Zijn eer en heerlijkheid geroofd; de heerlijkheid van Zijn soevereiniteit, van Zijn wijsheid, van Zijn macht, van Zijn heiligheid, van Zijn rechtvaardigheid, van Zijn goedheid en van Zijn waarheid. Van onszelf geroofd: de heerlijkheid van de menselijke natuur. Wij waren toch beelddragers Gods?

Adam werd toch de zoon van God genoemd? Door de zonde zijn wij schuldig geworden aan Gods recht en zijn wij geheel en al verdorven, melaats van de hoofdschedel af tot de voetzool toe. Onszelf, gelijk weleer Simeon, beroofd van ons licht, en gezicht, van het leven, van alle geestelijk goed, van onze vrijheid, kennis, gerechtigheid en heiligheid, vrede en zaligheid, ja van alle onze versierselen, van God, van het paradijs, van de hemel. Christus heeft dat alles nimmer geroofd, maar het was des Vaders welbehagen, dat Hij in de staat Zijner diepe vernedering alles zou teruggeven aan GóD en in de staat Zijner verhoging alles aan Zijn volk, wat zij kwijt zijn. Dat diende niet alleen tot de heerlijkheid des Vaders, maar dat was ook tot verhoging van Zijn Middelaarsheerlijkheid. Hij heeft dat gedaan uit liefde tot God en liefde tot de naasten. "Uw wet (zo sprak Christus) is in het midden Mijns ingewands." Zijn vermakeningen waren reeds van eeuwigheid met de mensenkinderen. En Hij heeft het gedaan om de vijand en wraakgierige te doen ophouden (Ps. 8 : 3). Oneindige liefde des Vaders, Die Zijn Zoon daartoe gaf! Onbegrijpelijke liefde des Zoons, Die Zich daartoe opofferde! Onbevattelijke liefde des Heiligen Geestes, Die dat alles bevestigt in de harten van schepselen, die zich uit alles hebben gezondigd, maar die nu in, Christus een schat van zegeningen ten erfdeel worden! Gelukkige ziel, die nu maar veel ontledigde en armmakende genade mag ontvangen, om uit de volheid van Christus te mogen ontvangen genade voor genade.

6. En wanneer nu aan die tegenbeeldige Benjamin alle eer en heerlijkheid wordt gegeven van de Vader, waarom Hij ook gevraagd heeft in Joh. 17 :1 en 5: "Vader, de ure is gekomen, verheerlijk Uw Zoon, opdat ook Uw Zoon U verheerlijkje; en nu, verheerlijk Mij, Gij Vader bij Uzelfen met de heerlijkheid, die ik bij U had eer de wereld was," dan zijn engelen en mensen daarmede verblijd. Alle engelen Gods aanbidden Hem (Hebr. 1 : 6.). En alle uit verkorenen zullen Hem eer en heerlijkheid geven. Daar zorgt God Zelf voor, dat het plaats heeft. O, dat wegvallen van onszelf, gelijk Johannes op Patmos en dat verhogen van Die dierbaren Middelaar, Goël en Verlosser. Eenmaal voor de troon zal dat volmaakt en volkomen geschieden, doch hier heeft het bij ogenblikken ook reeds plaats; wanneer hun mond overloopt van Zijn eer, gelijk een bron zich uitstort op de velden. En hoe meer die Gezegende des Vaders dan maar verheerlijkt, wordt, hoe dierbaarder en zaliger het voor dat volk is. Nooit kan die Christus genoeg verheerlijkt en geprezen worden. David had zelfs anderen daartoe nodig in Ps. 34: 4: "Maakt de Heers met mij groot en laat ons Zijn Naam samen verhogen," gelijk de kerk ook daartoe opgewekt wordt in hetgeen wij nu samen ter verpozing zingen uit Ps. 68 : 13.

*Looft God in Zijn gemeent' alom,
Den Heer, gij, die in 't heiligdom,
Als Isrels kroost, moogt naad'ren.
Hoe vrolijk gaan de stammen op
Naar Sions Godgewijden top,
Met Isrels ach'tb're vaad'ren
De vorsten van elke huisgezin,
Zij trekken aan: hier Benjamin;
Schoon klein, hij mocht regeerera;
Daar Juda's stam, die glorie won;
Ginds Naftali en Zebulon;
Om God, hun Koning, t' eren.*

TOEPASSING.

Wanneer wij nu alles samenvatten, welke treffelijke en kostelijke leringen vloeien dan uit het verhandelde. Oneindige diepten liggen er in het Woord van God opgesloten en heilgeheimen, die Gods lieve Geest ons alleen maar kan ontdekken en met David ons doen betuigen: "De opening Uwer woorden geeft licht, de slechten verstandig makende" (Ps. 119 : 13). Och of ons iets van dat Goddelijk licht werd geschonken uit vrije genade. Gods wegen met Zijn volk zijn diep, zijn kruisigend en dodend voor ons vlees en bloed, maar profijtelijk voor het leven, dat uit God is. Gods genade werpt ter neder en triomfeert over alles, wat zich verheft tegen de kennis van Christus. En die verheerlijking van Gods genade in Christus doet afzien van onszelf en van alles, waar ons hart aan hangt, maar ook de zaligheid zoeken en vinden alleen in de Gezalfde des Vaders; ja, omhelzen en verheffen Die enige Middelaar en Borg des Verbonds, waardoor wij alleen ten eerste:

hersteld worden in de gunst Gods,

ten tweede: verlost en vrijgesproken worden op grond van Zijn verdienste en gerechtigheid,

en ten derde: toegelaten worden tot de vreugdemaaltijd in de hemel bereid voor al degenen, die in Christus zijn begrepen.

Dat oog en hart voor die meerdere Benjamin werden geopend en ontsloten. Ja, dat is, mijn medereizigers naar de eeuwigheid, voor elk noodzakelijk. "Niemand komt tot de Vader dan door Mij," zo sprak eenmaal Christus Zelf (Joh. 14 : 6). Niet één schepsel kan op een andere grond vrede met God ontvangen, dan op dat eeuwige fundament Christus. De Heere mocht daartoe Zijn Woord gebruiken in deze dag. Door de dwaasheid der prediking wil God zalig maken degenen, die geloven. Dat wij het recht ter harte mochten nemen, dat wij nog leven onder de verkondiging van dat Evangelie der zaligheid. Voor zovelen is het al voor eeuwig afgesneden, die zich nu bevinden in de plaats van eeuwig "ach en wee". Dáár wordt het liefelijk bazuïngeklank van het Evangelie nooit meer gehoord; daar is het voor eeuwig te laat. Dáár zijn zij in een gevangenis, waar nimmer verlossing uit mogelijk is. Denk aan de gelijkenis van de rijken man, die inde hel zijn ooggin open deed en tevergeefs smeekte om een druppel water ter verkoeling van zijn tong. O, vreselijk zal het zijn, geen acht geslagen te hebben op de aangeboden zaligheid, wanneer de werkelijkheid der eeuwigheid zal worden beleefd.

Jongelingen en jonge dochters, mannen en vrouwen! verlaat toch de slechtigheden en leeft en treedt op de weg des verstands. Laat Uw plaats onder de Waarheid toch nimmer ledig staan. Telkenmale, dat gij onder het Woord van God zit, kan er een pijl in Uw hart werden geschoten. Jongeling en jongedochter, kinderen, beseft toch de ernst des levens. Sta toch tegen Uw ouders niet of, wanneer zij U dringen om te gaan naar Gods huis. Het raakt het belang uwer arme onsterfelijke ziel. De wereld gaat voorbij met al zijn begeerlijkheden, maar die de wille Gods doet, blijft tot in der eeuwigheid. Op het voetbalveld en in de bioscoop is God niet te vinden. Hij staat boven alle middelen, maar wij zijn er aan gebonden. God Zelf bindt er ons aan. Om koren te kopen gingen Jacobs zonen naar Egypte en om manna te rapen gingen de kinderen Israëls buiten hun tenten. Neem elke gelegenheid waar, die God U nog geeft. Mannen en vrouwen, brengt Gods dag toch niet door aan dijken en wegen, om de zonde als water in te drinken en in het gaan, op en het houden van visite.

Wij krijgen straks met God te doen. De zware oordelen brengen helaas geen vernedering, maar van plaats tot plaats verneemt gij van een verharding in de zonde. O, mijne geliefden, de tijd kon wel eens spoedig aanbreken, dat de Heere met Zijn bezem van Zijn Goddelijk recht, de dijken, wegen, stranden en straten, die nu op Gods dag zo vol zijn met springende, zingende en vloekende mensen, schoon ging vegen. Wij gaan met de zonde door, maar God gaat ook door met Zijn recht. Och vernedert u toch voor de Heere en onder Zijn slaande hand. Er is nu nog ontkoming te vinden voor de grootste en snoodste zondaar. De deur der genade is nog niet op het nachtslot geschoven. 't Is nu nog roepens-, zoekens- en vindenstijd. God laat de bazuin des Evangelies nog schallen en verkondigen, wat tot Uwen eeuwigen vrede mede is dienende. Vrije genade zal het zijn als we zalig worden, maar eigen schuld als we verloren gaan. Dat God Zelf Zijn werk in u mocht verheerlijken, dat werk dat zich daarin openbaart, dat gij uzelf afvalt en God toevalt.

Jacob had Rachel lief, maar toen het er op aankwam, won de liefde Gods het. Zo mocht er ook in uw leven een tijd komen, dat gij God lief krijgt boven alles. Uzelf veroordelen en Gods recht beminnen, liefhebben en kussen en dan leren kennen die tegenbeeldige Benjamin, Christus, Die Zelf zonde werd, opdat Zijn volk zou worden rechtvaardigheid Gods in Hem. In Hem alleen wordt de kerk vrijgesteld, zonder vlek of rimpel, voor het aangezicht des Vaders. Door Hem hebben wij beiden de toegang door enen Geest tot de Vader. Ja, het is in die Christus, dat Gods arme volk mag betuigen:

*Daar zal, ik dan vrijmoedig wezen,
Om tot Gods altaar vrij te gaan.
Tot God, Die mijn vreugd is geprezen,
En mijn geneuchte uitgelezen.
Dien zal ik vrô de harpe slaan
En prijzen nu voortaan.*

(Ps. 43 : 4, Datheen).

Zielen, voor wie Christus nog zo bedekt en verborgen is... Ja, de praktijk van ons leven leert, dat niemand meer verborgen is, dan die Persoon en Zijn gezegend borgwerk. De honger in het land uwer ziel mocht eens zo zwaar worden en het recht van God zoodanig in u geopenbaard, uw schuld en zonde zó ontdekt, dat alles buiten die Persoon wegviel en Hij Zich in al Zijn heerlijkheid aan u openbaarde. Jacob gaf veel geschenken mee voor Jozef, maar Benjamin mocht niet gemist worden. Zonder dien Benjamin mochten ze zijn aangezicht niet zien. Buiten Christus is God een verterend vuur en een eeuwige gloed, bij Wie niemand wonen kan. Maar is Benjamin er bij, dan wordt er aanstonds een maaltijd aangericht en daar is geen distributie op geweest, maar een overvloed van allerlei gerechten.

Gods lieve Geest mocht Zijn waarlijk bekommerde volk er toe bewerken. Hem te kennen is het eeuwige leven. (Joh. 17 : 3). Het mocht uit genade worden geschonken. En als de zaak tot een afhandeling komt, dan staat Benjamin weer in het middelpunt. Niet hetgeen dus wat wij hebben en wij gedaan hebben, en wij inbrengen, maar alleen die Christus, alleen Zijn Persoon is Gode welbehaaglijk en dierbaar en Zijn volmaakt werk is Gode een liefelijke reuk. O, dat wij staan mochten naar die oplossing, want daar alleen wordt de zaak vlak en effen tussen God en onze ziel. Geen rust vinden, waar Gods recht geen rust geeft, maar rusten dáár, waar God Zelf in gerust heeft en Zich eeuwig in verlustigt, namelijk in de Zoon van Zijn welbehagen en in Zijn aangebrachte gerechtigheid. De Heere doet ons verre zijn van

al dat bouwen op een anderen grond en geve die eerlijke en oprechte behandelingen, waardoor God aan Zijn eer komt en Christus verhoogd wordt.

Wat zijn er in onze dagen een geesten uitgegaan, waar de apostel Paulus van zeggen zou: "Zij zoeken allen het hunne, maar niet, dat van Christus Jezus is." (Fil. 2:21). Dat onderwijs, dat alleen naar Christus wijst is zo ver weg in onze dagen op allerlei gebied en vandaar zijn er zooveel wantoestanden en droeve ongestalten in de Kerk en zo weinig bekommelingen onder het volk van God. De oprechten, die er nog zijn en wier ogen nog open zijn voor de toestand, zitten zooveel als een eenzame mus op het dak. God ontferme zich nog over Zijn ellendigen en geve de begeerte van hun hart.

Volk des Heeren! Dat Christus meer een gestalte in u kreeg en zulke ontdekkingen u werden geschonken, waardoor Christus meer en meer de sterkte van uw hart werd. O, dat ontkracht worden in uzelf en uit alles de grond verliezen, ook uit de ontvangen weldaden, om alleen uit Christus te mogen leven.

Wij zijn gelukkig, hoe noodzakelijk de wetenschap ook is, zo wij er niet uit leven kunnen, maar dat ons hart uitgaat naar de dadelijke gemeenschap met God, die in Christus gesmaakt wordt. Dat zal zijn vruchten afwerpen in uw leven; het profijt zult gij daarvan ondervinden in strijd en moeite waar toch uw leven vol van is, gelijk wij dat ook bij Jacob zien. Hij kon Benjamin niet missen, dat kind was een verkwikking in zijn ouderdom en een sterkte bij alles wat doormaakt moest worden.

En welke droefenissen er dan ook zijn als vruchten van de zonde, dan zullen de vertroosting, die in Christus zijn, door de Heilige Geest u worden geschonken. Christus is de vertroosting Israëls en dat zal Hij blijven voor uw ziel, totdat geen rouw en moeite meer zijn zullen, maar eeuwige blijdschap op uw hoofden zal zijn, waar treuring en zuchting voor eeuwig zullen wegvlieden. Daar in de hemel is geen Ben-oni meer, maar daar wordt die meerdere Benjamin toegebracht de lof, aanbedding en dankzegging tot in alle eeuwigheid. Daar is het Lam in het midden des troons, die hen zal weiden en leiden tot de fonteinen der levende wateren. Daar is de volkomen oplossing van al de raadselen, die hier in uw hart gedurig waren en een eeuwig aanbidden van de wegen, die God hier met u hield. Ja, daar is alle smart vergeten en zal er een eeuwig verheffen zijn van de Enige en Drie-enige God, uit Wien, door Wien en tot Wien alle dingen zijn; Hem zij de heerlijkheid tot in alle eeuwigheid.

Amen.

2. De noodzakelijkheid van de Heilige Geest

Zingen Ps. 139 : 14

Geliefden!

Het is voorwaar een gewichtige en veelbetekenende gelijkenis, die Christus, de grote Leraar der Gerechtigheid heeft uitgesproken in Matth. 25:1-13, de gelijkenis namelijk *van de vijf wijze en van de vijf dwaze maagden*.

Aan het einde der eeuwen, met de voleinding van de wereld dus, zal het Koninkrijk der hemelen gelijk zijn aan tien maagden. Van tien maagden wordt er dan door Christus gesproken. Zeven is het heilige getal der volheid; vandaar dat het gebruikt wordt in de brieven aan de zeven Klein-Aziatische gemeenten in het boek, de Openbaring aan Johannes, want die gemeenten worden daar in hun geestelijke zijde getekend.

Tien is echter het cijfer der volheid op werlds terrein, de tien maagden vertegenwoordigen dus de Kerk des Heeren in haar zichtbare openbaring, zoals zij in de wereld optreedt.

Van maagden wordt hier door Christus gesproken, omdat het in deze gelijkenis gaat niet over de goddeloze wereld, die leeft naar het goeddunken van hun hart, maar over de Kerk, over het Israël, waarvan God gezegd, heeft, dat het volk is, dat alleen zou wonen; dat in zijn leven onderscheiden is van de wereld.

Die maagden gingen allen uit, de Bruidegom tegemoet. Uit Richt. 14 : 10 blijkt het, dat het in het Oosten niet ongewoon was, om ten huize van de bruid het bruiloftsmaal te houden. Welnu, zo zou het ook hier gebeuren. Zo kwam het dat tien maagden, de vriendinnen van de bruid, zich opmaakten om vanuit het huis de bruidegom tegemoet te gaan, en hem in triomftocht naar zijn welbeminde bruid heen te leiden. Zij namen hun lampen, lange houten stokken, waaraan een schaal met olie en pit was bevestigd, met zich mee. Geen wonder, de bruiloften werden in het Oosten in de nacht gehouden. Straatverlichting kende men in die tijden niet, zodat het wel nodig was, dat men zelf voor enige verlichting zorgde. Nu dan, om mede voor het nodige licht te zorgen, en tegelijkertijd aan de stoet des bruidegoms meerderen luister bij te zetten, maakten die maagden zich met hun lampen op, en trokken uit, de bruidegom tegemoet.

Maar al deden zij nu hetzelfde, er was toch een groot onderscheid tussen de personen die dien groep vormden. Vijf van die maagden waren wijs, en vijf waren dwaas. God heeft onderscheid gemaakt naar Zijn eeuwig en vrij Soeverein welbehagen. De scheidslijn van verkiezing en verwerping loopt niet tussen de wereld en de Kerk, maar dwars door de Kerk heen. Jacob heb Ik liefgehad en Ezau heb Ik gehaat. De uitverkorenen zijn in Christus begrepen. Als Hoofd, stelde de Vader in de Raad des Vredes, Zijn Zoon als Borg en Middelaar van Zijn Kerk. De Kerk is dus van eeuwigheid in Christus; in Hem, Die de wijsheid Zelf is, zijn zij wijs. Van hem hebben zij ook het verstand gekregen. (1 Joh. 5 : 20.) De wijze maagden hadden lampen, maar zij hadden ook olie in hun vaten. Och neen, dat zij straks de bruiloftsmaal ingingen was geen vrucht van hun eigen wijsheid. Er staat met nadruk: *"Die bereid waren gingen in tot de bruiloft."* God de Vader, God de Zoon en God de

Heilige Geest bereidt Zijn volk voor de heerlijkheid ten jongsten dage. Het is door U, door U alleen, om het eeuwig welbehagen.

Had het van hen afgehangen, zij waren er nooit gekomen. Zij zijn met de dwaze maagden in slaap gevallen. Zij hadden dwaze dingen gedaan, en zij zijn in Christus, en de olie van de Heilige Geest is in hen. God kroont alleen Zijn eigen werk, en dat zal juichen tot Zijn eer. De dwaze maagden kenden van de vereniging met Christus niets. Zij hadden wel lampen, wel een belijdenis, wel een gedaante der godzaligheid, wel de algemene gaven van de Heilige Geest, maar de zaligmakende gaven misten zij. De dwaze maagden rekenden er niet op, dat de bruiloftsstoet lang op zich kon laten wachten. Zij deden wel olie in hun lampen, maar namen geen olie mee in hun vaten. Zij dachten, dat zij met de gevulde lampen wel klaar zouden komen. Zij meenden, dat zij wel genoeg hadden aan hetgeen zij bij zich hadden in hun lampen.

Hoe onvoorzichtig, hoe lichtzinnig, hoe ondoordacht was hun handelwijze. Waarom die dwaze maagden buiten de bruiloftszaal bleven? Zij waren niet bereid, om de bruidegom op de rechte wijze tegemoet te gaan, en door hun slaap en sluimerzucht merkten zij het niet op. Het waken, waartoe Christus aan het eind van de gelijkenis opwekt, is noodzakelijk om voortdurend zichzelf te beproeven, doch om bereid te zijn, moet er olie in de vaten zijn. Het toebereid en toegerust zijn is de zaak, waarop het bovenal aankomt. Met onze belijdenis, met onze vormen, met ons meelopen, zullen wij er niet komen. *Indien iemand in Christus is, die is een nieuw schepsel; het oude is voorbij; ziet, het is alles nieuw geworden.* (2 Kor. 5 : 17) .

Wij moeten Gods Geest deelachtig zijn; die Geest, die God om de verdiensten van Christus en op Zijn gebed schenkt in de tijd in de harten van de uitverkorenen. Wij kunnen alles missen, maar God missen kunnen wij niet. Zonder die Heilige Geest zijn wij dood in zonden en misdaden. Buiten de werking van de Heilige Geest is er ook nimmer vereniging met Christus mogelijk. O, dat wij het ter harte mochten nemen terwijl wij nog zijn aan deze zijde van dood en eeuwigheid.

Wij wensen in deze ure te wijzen *op de onmisbaarheid en noodzakelijkheid van de Heilige Geest*. Het woord van onze overdenking vindt u voor deze ure opgetekend in Exodus 25 vers 6a.

"Olie tot den luchter."

Zingen wij vooraf nog Ps. 51 : 5 en 6.

Deze tekst geeft ons aanleiding om te spreken over de olie voor de kandelaar, *of de onmisbaarheid van de Heilige Geest in onze harten*. En we wensen stil te staan:

1. Bij de overeenkomsten tussen de olie en de Heilige Geest.
2. Over het bijzondere gebruik van de olie, in verband met de bediening van de Heilige Geest.

"God stortte om Christus' wil in deze ure Zijn Heilige Geest in ons uit, tot verlichting van ons verstand en tot verwarming van ons hart." Door de mond van Mozes, de knecht des Heeren, heeft God geboden, wat onder de dienst der schaduwten noodzakelijk was tot het heoffer. Daartoe behoorde ook volgens dezen tekst: *"Olie tot de luchter;"* of met andere woorden: *"olie tot de kandelaar."*

Wat zou toch een ledige kandelaar betekenen in de tabernakel? Die kandelaar was daar gesteld opdat ze de tabernakel zouden verlichten. Dat die olie ziet op de Heilige Geest, daarvoor zijn duidelijke bewijzen in de Heilige Schrift. Immers onder die gelijkenis komt de Heilige Geest gedurig voor. Wanneer wij alleen maar denken aan Ps. 45:8: "*Daarom heeft U o God, Uw God gezalfd met vreugdeolie boven Uw medegenoten;*" en aan Ps. 133:2: "*Het is, gelijk de kostelijke olie op het hoofd, nederdalende op de baard, de baard van Aäron, die nederdaalt tot op de zoom zijner klederen*", dan is dat boven allen twijfel verheven.

Wat de olie betreft, zij komt van de olijfboom en van olijven. Van oudsher was het heuvelachtig en rotsachtige Palestina beroemd wegens de menigte en goede hoedanigheid van olie, welke het voortbracht. Olie, olijfbomen, olijftuinen en olijfbergen, werden vaak naast de andere hoofdvoortbrengselen van Palestina, wijn, koren, honing en vijgenbomen genoemd.

Voornamelijk was de streek aan het meer Genésareth en het land aan de overzijde van de Jordaan, om zijn olijftuinen beroemd; de beste kwamen echter uit de streek Thekóa. In Rom. 11:17 wordt Christus genoemd, de *ware Olijfboom*. De Heere Jezus Christus zendt en geeft de Heilige Geest, op grond van Zijn volbracht Middelaarswerk. In Joh. 7:38-39 wordt dit duidelijk geleerd. *Die in Mij gelooft, gelijkerwijs de Schrift zegt, stromen des levenden waters zullen uit zijn buik vloeien. En dit zeide Hij van den Geest, Denwelken ontvangen zouden, die in Hem geloven Want de Heilige Geest was nog niet uitgestort, vermits Jezus nog niet verheerlijkt was.* Ook hebben wij daar een klaar bewijs van in Joh. 15 : 26; "Maar wanneer de Trooster zal gekomen zijn, Dien Ik u zenden zal van de Vader, namelijk de Geest der Waarheid, Die van de Vader uitgaat, Die zal van Mij getuigen." De Vader heeft een volkomen genoegen genomen in het volbrachte werk van de Middelaar. In de opstanding uit de doden heeft de Vader de kwitantie aan Zijn Zoon gegeven. Zijn recht was voldaan, de schuld betaald en de ongerechtigheid verzoend. In de hemelvaart zijn de gesloten hemelen geopend en tien dagen nadat Vorst Immanuël in Zijn residentie teruggekeerd was, als Koning op Zijn troon, heeft Hij Zijn duur verworven Geest uitgezonden in Zijn Kerk, en in de harten van Zijn discipelen. En nog steeds in het persoonlijke leven wordt de Heilige Geest op dezelfde wijze ontvangen. Op dezelfde grond en op hetzelfde fundament door God in Christus gelegd. Nooit of nimmer kan de grote waarde uitgedrukt worden van Christus en van Zijn verdiensten voor de Kerke Gods. Hij verwierf alles wat wij in onze diepe val verloren zijn, maar Hij schenkt het ook terug, opdat onze ziel er zich in verblijden zal.

De olie heeft in de natuur een verwarmende kracht. De Heilige Geest, zijnde een vuur, maakt dat Gods kinderen niet traag zijn in het benaarstigen, maar vurig van geest, dienende de Heere. Rom. 12 : 11. Gelijk Christus Zichzelf gegeven heeft, Titus 2 : 14, zo geeft zich ook dat volk gewillig aan de Heere. Waar die dierbare Geest uitgestort wordt, daar is het een vanzelfsheid om zich de Heere te wijden met hun ganse hart en ziel. Van nature waren zij zo koud en dood. Ze voelden nergens iets van voor zichzelf. IJskoud stonden ze tegenover de Heere en Zijn dienst. Maar wat is dat alles veranderd. Door de liefde Gods zijn zij ingewonnen voor Gods recht en het ligt op de bodem van hun hart, dat zij liever bleven liggen, dan dat één van Gods deugden geschonden moest worden voor hun behoudenis. "Met mijn God spring ik over een muur en met Hem dring ik door een bende." Zijn Naam en zaak krijgt de hoogste plaats in hun hart. "Daar strekt zich al mijn lust en liefde heen." Zij

hebben een lust om Gode welbehagelijk te wandelen, alles te verzaken wat God haat, maar om alles te betrachten wat God bemint en verheerlijkt.

De olie heeft haar vochtigheid. De wateren van de Heilige Geest zijn levende wateren. Levende wateren vloeien uit een fontein of rivier en zijn gedurig in beweging. De Heilige Geest is het rechte, levendige en levendmakende water. Hij leeft van eeuwigheid tot eeuwigheid. Hij geeft alle dingen het leven en op een bijzondere wijze maakt Hij Gods kinderen levend. Hij eigent ze de verdiensten van het lijden en sterven van Christus toe, als een Geest der wedergeboorte, hun bekwaam makende tot de oefening der Godzaligheid.

Door Zijn inwendige aanspraak en getuigenis verzekert Hij hen van het eeuwige leven. In Ps. 72 : 6 wordt de Heilige Geest vergeleken bij de regen op het nagras, en bij druppelen, die de aarde bevochtigen. En in Ps. 92 : 11 wordt er gesproken van verse olie. O, gelukkig dat volk en die leraren, die er maar veel mee overgoten worden! Dan gaat onze doodslucht wel weg en dan zal de lof des Heeren wel verhoogd worden.

En wat zo wonderlijk is in de natuur wat de olie betreft? *Al zijn de wateren nog zo sterk en geweldig, werpt er maar olie op, en gij zult gewaar worden dat zij boven blijft drijven.* De Heilige Geest heerst boven alles wat er is en bestaat. "Hij heerst met kracht overal." Nooit ligt die Heilige Geest onder, en Hij laat het ook niet toe, dat enige macht Hem zal belemmeren in Zijn werk. Het is altijd waar geweest door alle eeuwen heen, dat, wanneer Christus Zijn Kerk sticht; de duivel er een kapel bij bouwt. Wordt de banier van het Evangelie ergens geplaatst, het rijk van de vorst der duisternis spant alle krachten in, om die banier neer te halen. Paulus komt preken in Europa. Gods Geest had hem afgezonderd tot dat werk der bediening. En zie, onder de prediking van de apostel werkt de Heilige Geest zo krachtdadig, dat het hart van Lydia geopend wordt. De duivel kon het niet tegenhouden. Straks wordt zij met haar ganse huis gedoopt en bij de Kerk ingelijfd. Paulus gaat voort, niettegenstaande al de tegenstand en vijandschap. Hij breekt het werk des satans af, als een instrument in de hand des Geestes. Een duivel wordt uitgeworpen uit een dienstmaagd. Het einde is, dat Paulus en Silas in de gevangenis komen. Nu is het wel afgelopen met het werk Gods. De apostelen kunnen niemand bereiken. Ze zitten met hun voeten in de stok. O neen, ook van die Heilige Geest betuigt de oude Kerk met innerlijke vreugde:

*"En behoudt 't veld met kracht en eere,
Zulks zingt dat volk zijnde verblijd."*

(Psalm 118:8, Datheen)

In de kerker te Filippi wordt een stokbewaarder tot God bekeerd. Krachtdadig en onweerstandelijke werkt Gods Geest in hem. Het wordt met hem buiten hoop en hij wordt door Gods Geest, Die toch de Auteur des geloofs is, begiftigd met het zaligmakende geloof, zodat hij in de dadelijkheid met Christus wordt verenigd. De olie drijft boven.

In de bekering der uitverkorenen, in 't overbrengen van hen uit het rijk der duisternis tot het rijk des Lichts, van ongelooft tot geloof, van de macht des Satans tot God, vindt de Heilige Geest verduistering van het verstand, verkeerdheid van de wil, ongerechtigheid in de hartstochten en wat al niet meer. Wij liggen toch in een totale doodstaat, vervreemd van God en Goddelijke zaken. Maar de Heilige Geest behoudt de overhand, en Hij maakt van onwillig gewillig: "Hij werkt in hen beide het willen en het werken naar Zijn welbehagen." Filip. 2:13. De wateren van aanvechting,

verdrukking en vervolging gaan dikwijls over het hoofd van Gods kinderen, zodat zij met de lijdende Borg moeten meeklagen in Ps. 69:3 "Ik ben gekomen in de diepten der wateren en de vloed overstroomt mij." Maar gaan die bittere wateren boven de vertroosting en versterkingen van de Heilige Geest? O neen. Hoor de dichter van Ps. 94:19 maar, wanneer hij zegt: "Als mijn gedachten, binnen in mij vermenigvuldigd werden, hebben Uw vertroosting mijn ziel verkwikt." De nood kan hoog stijgen, doch Gods werk triomfeert. In Joh. 12 : 27 horen wij Christus zeggen: "Nu is Mijn ziel ontroerd, en wat zal Ik zeggen? Vader, verlos Mij uit deze ure! maar hierom ben Ik in deze ure gekomen." Als God, is de Middelaar nooit bewogen geweest, maar als Mens hebben de golven zich soms hoog verheven in Zijn ziel. Wat een stormen en orkanen heeft Hij ook doorleefd. Maar nooit heeft de vijand de overhand over Hem gehad. Door de eeuwige Geest heeft Hij Zichzelf Gode onstraffelijk opgeofferd (Hebr. 9 : 14.) Zo roept ook menigmaal in de ziel van Gods kinderen de afgrond tot de afgrond. Doch steeds weer wordt ervaren, dat God Overwinnaar is in de strijd. Wat Gods Geest in de harten van dat volk gewerkt heeft, gaat nooit meer weg.

En nu blijft geloof, hoop en liefde, deze drie, en de liefde vergaat nimmermeer. Waar hem dat in zit? *De olie heeft een verwarmende aard, en doordringt alles, waar zij op uitgegoten en op gestreken is.* Het gaat er niet meer uit. De Heilige Geest dringt door tot in het hart, tot in de diepste roerselen der ziel. Gods volk heeft in haar binnenste een innerlijke afkeer van de zonde. Het haat wat God haat, en bemint wat God bemint. Ja welke tormenten Satan ook onderneemt om Gods werk te vernietigen en uit te roeien uit de harten dergenen die. God vrezen, nooit zal het gelukken.

Denk maar eens aan Job. Letterlijk en figuurlijk had hij alles tegen. En wat een gebruik heeft de vijand daarvan gemaakt. Wat een vurige pijlen zijn er uit de hel op, hem afgeschoten. Heeft de vijand echter zijn doel bereikt? O neen, in geen enkel opzicht: *Al doodde mij de Heere, zo zal ik op Hem hopen,* zegt Job in het 14de hoofdstuk. En hoe benauwd het ook was in het 19^e hoofdstuk, de taal van het bewuste wereldoverwinnende geloof, wordt uit zijn mond, gehoord, wanneer hij uitroept: "Ik weet mijn Verlosser leeft."

Samuël was er bang voor, om alles tegen Eli te zeggen wat God gesproken had, ook aangaande Eli's twee zonen, maar het was een slag in het aangezicht van de duivel en tot ere van God, dat hij mocht betuigen: "Hij is de Heere, Hij doet al wat Hem behaagt." O neen, volk des Heeren, nooit hebben wij beducht te zijn, dat Gods werk schipbreuk lijden zal. God staat voor Zijn eigen werk in.

En verder, *er zit in de olie zulk een verborgen kracht, dat door het gebruik de meest stijve en stramme ledematen lenig en vlug worden.* Hoe vaak zien wij het niet in de natuur, dat mensen die niet lopen konden, door het ondergaan van een behandeling, weer zo vlug werden, dat zij zich weer overal heen konden bewegen! De Heilige Geest maakt Gods kinderen gewillig en vaardig om te lopen de weg van de heilige bevelen Gods en de Heere te dienen met volvaardigheid des gemoeds. Door de kracht van de Heilige Geest zullen zij lopen en niet moede, wandelen en niet mat worden. Ja, door die Geest lopen zij met lijdzaamheid de loopbaan hun voorgesteld, ziende op de overste Leidsman de Voleinder des geloofs, Jezus, en dat volstandig. Toen de Emmaüsgangers die olie misten, gingen zij bedroefd en bedrukt en gebogen van Jeruzalem naar Emmaüs, doch toen zij die Geest ontvangen hadden, was het zo anders. Hun hart was als brandende in hen toen zij terugliepen in het gezelschap van Christus. Doch toen zij weer terugliepen naar de opperzaal te Jeruzalem, nadat

Christus hun bekend geworden was in de breking des broods, toen was er niets meer in de weg; toen gingen zij voor de wind.

En door enkele druppelen van die Geest in het hart, ging de 84-jarige Anna, de blijmare van Christus geboorte verkondigen aan allen die de verlossing in Jeruzalem verwachtten.

En tenslotte, *wat een schone en kostelijke gedaante krijgen wij door die olie des Geestes*. Onder Israël kon men zo afgemat zijn van de grote reizen en door de Oosterse zon, die het lichaam als krachteloos maakte. "Doende het aangezicht blinken van olie", zo lezen wij in Ps. 104 : 15. Nu, de Heilige Geest reinigt de consciëntie van Gods kinderen, van de dode werken en maakt hun bekwaam om de levende God te dienen. Het is door de olie des Geestes, dat zij ook aangenaam en welgevallig in, Gods ogen zijn. Dat volk wordt bekleed met de klederen des heils, en met de mantel der gerechtigheid, maar ook versierd met de blinkende heiligheid van Christus. Daardoor zijn zij zelfs lieflijk in Gods ogen. "Geheel schoon zijt gij, mijne vriendin en er is geen gebrek aan u:" dat is op de Kerk van toepassing. Dat getuigt de hemelse Bruidegom van Zijn in zichzelf zwarte Bruid. Tot dusver stonden wij stil bij de overeenkomsten tussen de olie en de Heilige Geest.

Van het *bijzondere gebruik* van die olie handelen wij thans. Terecht mogen wij ook hier wel opmerken: "In alle volmaaktheid heb ik een einde gezien, maar Uw gebod, of Uw Woord is zeer wijd." In onszelf aangemerkt, worden wij gedurig gewaar dat wij, gemerkt, niet anders dan blindheid en dwaasheid zijn. Ook in de Wet der schaduwen onder de Oud-Testamentische dag treedt een Drie-enig God op de voorgrond. Wat een dierbaar onderwijs ligt er ook in dit gedeelte opgesloten. Och, of wij geestelijk verstand mochten ontvangen om het op te merken en ter harte te nemen. Dat die Opperste wijsheid ons leren en bekeren mocht. In Uw licht zien wij het licht. Niets is noodzakelijker in ons leven, tussen de wieg en het graf, dan met die Heilige Geest en met Zijn gezegende werkingen kennis te maken. Velen wandelen in de spranken van hun eigen licht, en warmen zich bij hun eigen vuur.

O, wat zal het droevig eindigen, mijn onbekeerde medereiziger, als de dood u vindt zoals ge eenmaal geboren werd in de zonde en ongerechtigheid. Bedenk toch heden nog wat tot uw eeuwige vrede is dienende. Gij zijt nog in het heden der genade en de deur is nog niet op het nachtslot geschoven. Wederstaat de Heiligen Geest niet langer, door u te verharden in het kwaad der zonde, of te rusten in uw vleeselijke valse godsdienst. Met niets anders zult gij straks voor God kunnen bestaan dan alleen met de volmaakte gerechtigheid van Christus. En zie, de Heilige Geest overtuigt de zondaar van zonde, gerechtigheid en oordeel, maar verheerlijkt ook Christus, als het enige fundament der zaligheid. Die olie des Geestes mocht over u uitgegoten worden, eer het besluit bare, want als kaf gaat de dag voorbij.

Gerusten te Sion en zekeren op de berg van Samaria! Dat heilige onrust uw hart eens vervulde! Tenzij uw gerechtigheid overvloediger is dan die der Schriftgeleerden en Farizeeën, gij zult het Koninkrijk Gods niet kunnen ingaan.

Het vloeit, *volk des Heeren*, alleen uit het vrije welbehagen des Vaders, dat Gods lieve Geest de verzoening, door Christus teweeggebracht, aan uw ziel verzegeld. Het is toch niet degene die wil noch degene die loopt, maar 't is alles des ontfermenden Gods. Uit Hem, door Hem en tot Hem zijn alle dingen. Nooit was er in uw leven een droefheid naar God gekomen, zo Gods Geest het niet had gewerkt. Ook nimmer een

lust en liefde tot God en Zijn inzettingen. Evenmin was er in uw hart plaats gekomen voor Christus, zo die Geest des oordeels en der uitbranding aan u niet was geschonken. O, wat een rede en oorzaak is er toch gedurig om voor de hoge God in het stof te buigen en Zijn Naam met dankzegging te verheffen. Dat ook die Geest u meer en meer dringe om in de rust te gaan, die alleen in God is. Wij, die geloofd hebben, gaan in de rust. Gods Geest ontdekke en ontledige uw harten, volk des Heeren, en bedéle u met armmakende genade, om door het geloof gedurig de toevlucht te nemen tot Christus, om uit Zijn volheid te ontvangen genade voor genade. Dan alleen zult gij Gode welbehaaglijk wandelen, in nieuwigheid des levens, tot doding van uw leden die op de aarde zijn.

Een kandelaar zonder olie verspreidt geen licht, maar ook geen warmte. Dat God in en door ons verheerlijkt, Christus verhoogd, de hel beschaamd en onze ziel vervuld mocht worden met die vrede Gods, die alle verstand te boven gaat, en harten en zinnen bewaart in Christus Jezus.

De olie voor de lichter of voor de kandelaar werd gewonnen door *het verbrijzelen van olijven*. In een stenen mortier werden de blijven gekneusd tot een breiachtige massa, en daarna in een korf gedaan. De olie die dan uit de korf druppelde, en door de voorzichtige bewerking in het geheel niet vermengd was met bestanddelen van het vruchtvlees of van de pit, was dan de zuivere gestoten olie. Die olie was blank en walmde bij de verbranding niet. Door nu de inhoud van de korf met stenen te bezwaren, of onder een balk te plaatsen, verkreeg men een tweede, - ook nog uitnemende kwaliteit - de 'gestoten' olie.

En wat nu betreft de gaven en genaden van de Heilige Geest, waar komen zij ánders vandaan dan van Hem, Die in de mortier van de toorn Gods en der zonde gestoten en verbrijzeld is, Wiens lichaam verbroken en Wiens bloed vergoten is aan het hout des kruises; uit Wiens zijde bloed en water kwam? Door de verdiensten van Christus alleen is het, dat na Zijn dood en opstanding de Heilige Geest in zo overvloedige mate aan de Kerk geschonken is. Het is die Geest, waarom Christus Zijn discipelen beloofde, de Vader te zullen bidden. (Joh. 14 : 16). De uit de vruchten van de olijfboom gewonnen boomolie, behoorde met melk, wijn en klederen tot de levensbehoeften van de Hebreëën. Olie werd bij de Israëlieten meestal tot vier doeleinden gebruikt.

1. *Allereerst tot het bereiden van spijzen*, zoals ook nu nog in het westen gebruikelijk is. 't Zou ons te ver voeren wanneer wij al die bewijsplaatsen moesten gaan bespreken. Ik zal alleen maar noemen 1 Kron. 17 : 12-16, 1 Kron. 12 : 40, Ezech. 16: 13-19 en Num. 11 : 8. Wat bij, ons boter is, is bij de Joden in het Oosten de olie. Door de olie werden de spijzen smakelijk. O, wat is alles smakeloos als de bediening des Geestes gemist wordt. Al is het de schoonste rede, 't is dor en dood, zonder Gods Geest. Is Gods Geest in de raderen, dan worden de woorden zaken. Dan alleen gaat er kracht van uit. Wanneer Gods Geest indrukt, kunnen wij gemakkelijk uitdrukken. Dat is in een preek zo, maar ook in een particulier gesprek, wanneer gehandeld wordt over de daden en wegen Gods.
2. De olie werd in het Oosten ook veel gebruikt *als geneesmiddel*. De discipelen gebruikten ook als zodanig de olie. Zie Markus 6 : 23. De ouderlingen deden het ook. Jac. 5 : 19. Voor wonden werd het ook gebruikt, gelijk dat blijkt uit de

gelijkenis van de barmhartige Samaritaan. Luc. 10 : 39 en ook uit Jes. 1 : 6. Van inwendig gebruik meldt de Heilige Schrift niets. Zij moet echter met goed gevolg door de Joden bij hoofdpijn gebruikt zijn, als men het voorhoofd er mede bestreek. Jozéfus spreekt van oliebaden. De olie heeft de kracht om stramme leden lenig, en te sterk gespannen delen slap te maken; ook tegen slangenbeten werd zij aangewend. Van Christus, staat geschreven in Jes. 61, dat Hij door de Vader met de Heilige Geest gezalfd is, om de treurigen Sions te beschikken, dat hun gegeven worde sieraad voor as, en vreugdeolie voor treurigheid. Christus is de grote Heelmeester, Die balsem heeft voor alle geslagen wonden. En Hij ging het land door, genezende alle ziekten en alle kwalen die er onder het volk waren. De Heilige Geest reinigt en heiligt de gelovigen. Wij zijn, krachtens Adams diepe val onrein van ogen, oren, handen, voeten, maar ook onrein van hart en onbesneden van hart en oren, Hand. 7 : 51; tot in de grond toe onrein. En dat is alles vanwege de onreinheid der zonde, die in de Schrift vergeleken wordt bij vlekken, smetten, grote vuiligheden en onreinheden. God de Vader neemt die onreinheid van Gods kinderen, weg, vergevende om Christus' wil al hun misdaden, overtredingen en zonden, en toerekende voldoening, gerechtigheid en heiligheid van de Heere Christus. (2 Kor. 5 : 21). De Zoon van God, verdiend hebbende de wegneming der zonden, door Zijn bitter lijden en sterven, reinigt ook in de dadelijkheid Zijn volk van alle zonden. Dat bloed heeft daartoe de kracht, en het vermogen, omdat het is het bloed van Jezus Christus, Gods Zoon. De Heilige Geest neemt ook de zonden weg. Hij geneest alle krankheden der ziel. De Heilige Geest reinigt het hart door het geloof. Hij past dat volk toe de verdiensten der heiligheid, gerechtigheid en voldoening Jezus Christus. Hij werkt in ons hart het geloof, waardoor zij geloven ter rechtvaardigheid. De Heilige Geest wordt daarom ook genoemd: *een Geest der vernieuwing en heiligmaking*.

3. *De olie werd in Israël menigvuldig gebruikt als zalf*, meestal vermengd met welriekende stoffen, voornamelijk om het haar van hoofd en baard te zalven, ook wel andere delen des lichaams, om die buigzaam en sterk te maken. Wanneer men van grote reizen terugkeerde, of bij vrienden inkeerde, of aan gastmalen zou deelnemen, werd men gezalfd. Door die zalving raakte men alle vermoeidheid kwijt en werd men versterkt, de krachten werden daardoor vernieuwd. Gods Geest vernieuwt onze jeugd als eens arends. Door de Heiligen Geest krijgen wij nieuwe kracht, worden wij blij in God, en opgewekt om te bedenken de dingen die boven zijn, waar Christus is, zittende aan de rechterhand Zijns Vaders.
4. *Doch tenslotte, de olie werd ook gebruikt om de lampen brandende te houden, en het heiligdom dus te verlichten*. De Heilige Geest verlicht de ogen des verstands, en schijnt in de harten der uitverkorenen om te geven verlichting der kennis der heerlijkheid Gods in het aangezicht van Jezus Christus. (2 Kor. 4 : 6.) Die verlichting heeft Gods volk bij de voortduur van node. Dat gezegende licht ontdekt enerzijds de duisternis van ons hart en leven; en doet ons al maar dieper inblikken in de diepte van Adams val en van onze verloren staat. Doch anderzijds verspreidt die Heilige Geest licht over het welbehagen des Vaders, en over de verlossing des Zoons; over de vastigheid en onveranderlijkheid van Gods eeuwig Verbond. En nu is er enerzijds bij de diepe ontdekking van wat zij geworden zijn in Adam, en van hetgeen wij blijven na ontvangen genade, wel droefheid en smart, ja weedom des hartens en oorzaak van diepe vernedering, doch anderzijds blijdschap en vreugde. In het licht van des Konings aangezicht is er blijdschap en

vreugde door de Heilige Geest. Door die verlichting wordt Gods kind opgewekt en steeds weer verlevendigd. Het doet hen met de helden in Zach. 10, het slijk der straten treden. Zij verlustigen en vermaken zich in God en in Zijn eeuwige deugden. Het zijn zalige plaatsen en dierbare stonden, wanneer zij blij in God zijn, en Gods wegen in Christus mogen bewonderen. De Heilige Geest laat ook het volle licht vallen op de Persoon des Middelaars, Die aan Gods recht voldeed, en al haar schuld betaalde en verzoende. Door de Geest mogen zij zelf in het licht van Gods aangezicht wandelen, en dan wordt de ene verborgenheid na de andere ontsloten voor hun ziel. Die Geest geeft hun ook licht over Christus' arbeid en bediening. Christus heeft daarom ook van die Geest gezegd: Hij zal het uit het Mijne nemen en u verkondigen. Die Geest verklaart nader aan dat volk al wat Christus tot hen gesproken heeft. Daar zijn tijden geweest, dat zij het nog niet verstonden, maar nu wordt hun verstand verlicht, de nevels zijn opgeklaard, en zij worden bepaald bij de betekenis van Christus' woorden. Ja, die Geest verzegelt die gesproken woorden aan en in hun hart. Welk een grote betekenis heeft dus die Heilige Geest voor Gods kinderen. Dus: *Olie tot den luchter.*

Niemand en niets kan minder gemist worden dan de Heilige Geest met Zijn gaven en genaden. 't Is waar, in de zielsbeleving wordt die Heilige Geest als Persoon het laatst gekend, maar wat Zijn werkingen betreft, treedt Hij toch het allereerste op de voorgrond in de zaligmakende bediening voor al Gods gunstgenoten. Ach, of wij er enig besef van kregen in onze harten. Een dwaas verstaat het niet en een onvernuftig man weet er niet van.

En geliefden, zoekt dat niet bij uw buurman of buurvrouw, maar keert er maar mee tot uzelf in. In de staat der rechtheid was er niets anders dan licht en leven, vreugde en blijdschap. Adam was beelddrager Gods en leefde in zulk een volheerlijke staat in de gemeenschap met God, zonder enige scheiding. In die schepping Gods is geen gebrek of tekort geweest. Alles, en vooral Adam en Eva, als het pronkjuweel der Schepping uit Gods hand voortgekomen, wandelden in het licht en verlustigden zich in de heerlijkheid Gods. Wij hebben ons helaas moed- en vrijwillig van alle schatten en gaven, door God ons geschonken, beroofd. Wij hebben allen gezondigd en derven de heerlijkheid Gods. Uit het licht zijn wij gelopen in de duisternis. Uit de gemeenschap Gods zijn wij in een staat van vervreemding en ellende gekomen. O beklagelijke staat, waarin wij liggen krachtens onze snode afval van God. Doch wat is het wonder Gods onuitsprekelijk groot, dat het Hem behaagd heeft naar Zijn soeverein welbehagen in Christus, Zichzelf te verheerlijken door de diepte van de val heen, tot lof en heerlijkheid van Zijn eeuwige deugden. Gods Woord spreekt van die aanbiddelijke weg. De Engelen hebben er van gezongen in Efratha's velden. Gods uitverkorenen worden er mede bekend gemaakt in de tijd des welbehagens. God verkoos Israël uit alle volken der aarde, om Zijn heerlijkheid hun te tonen. Hij stelde Zijn Heilige Geest in het midden van hen. De tabernakelen werden opgericht en God gaf daarin, zoals later in de tempel Moria, het zichtbaar teken van Zijn gunst. God woonde in het heilige der Heiligen tussen de Cherubims. De kandelaren waren aangebracht, maar Gods bevel was dan ook: *Olie tot den luchter.*

Zonder die olie was alles donker en duister. Dat licht des Geestes en die werkingen des Geestes zijn onmisbaar ook in Gods Kerk op aarde. Wat is de glans van Gods Geest ver geweken van Gods Kerk ook in ons Vaderland. O, al dat vechten, al dat scheuren, het is een bewijs dat Gods Geest gemist wordt. Gods Geest verdeeld en verwoest niet, integendeel, die verbindt en geneest. Wat al droeve afwijkingen van de

Waarheid, die naar de Godzaligheid is. En waar het dan nog wat rechtzinnig is, och laat ieder, wiens ogen niet gesloten zijn voor de verbreking Jozefs en het diep verval van de Kerke Gods, het maar betuigen, of 't niet precies is gelijk een Godzalige leraar, die nu voor de troon juicht, het beschreef:

*Waarheid in de mond
Christus in de grond
Leugen in het hart
Van bedriegen zwart
Dode letterschors
Op de tonge Dortsch
Remonstrant in het hart
In het kwaad verhard.*

(Ledeboer).

Maar geliefden zo is het ook in ons hart. Als Gods Geest, wordt gemist, dan is er geen licht, geen warmte, geen liefde, geen heiligheid, dan is het een winkel van ellende. Dan is er geen heimwee naar God, geen honger en dorst naar de gerechtigheid van Christus, dan leeft een mens zijn eigen leven zonder wezenlijke bekommring. Komt Gods Geest, dan wordt alles anders. "Gij vernieuwt het gelaat des aardrijks," Ps. 104 : 30. Dan gaan wij belijden, maar ook geloven wat wij zeggen. Dan komt de ere Gods weer op de voorgrond en dan gaan wij zelf weer achteruit. Dan vallen die wettische werken en woelingen weer eens weg en dan wordt het evangelie weer omhelsd. Dan wensen wij niet anders te weten dan Jezus Christus en Dien gekruisigd. (1 Kor. 2 : 2). Wat een heimwee en verlangen moet onze ziel toch hebben naar die zuivere en reine bediening van de Heilige Geest!

"Olie tot den luchter."

De Waarheid mocht nog eens helder schijnen in Zijn volle licht en glans op onze Vaderlandse bodem en in het midden van de strijdende Kerk hier op aarde. God mocht met Zijn Geest eens werken als in de dagen van ouds. Dat vele onbekeerden nog eens door en tot God bekeerd mochten worden, om achter, en onder God een plaats te krijgen. Christus zou noodzakelijk en onmisbaar worden en de vruchtbaarmakende bediening van de Geest tot Gods eer en heerlijkheid zijn. Velen, die nu rusten op gronden, waarop God nooit rust geeft, mochten eens overtuigd en ontdekt worden. De fondamenteen mochten eens gaan wankelen en wegvallen opdat het zou worden: verloren, *voor eeuwig verloren*. Dan zou er nog kans zijn om gered en verlost te worden, door dien Held, door Wien God hulpe besteld heeft voor Israël.

Het licht mocht zo eens schijnen, dat velen die nu bekeerd zijn, in hun bekering recht onbekeerd voor God kwamen te liggen. O, wij zijn spoedig bekeerd, dat leert de praktijk wel. Wat een weldaad als de kroon eens omgekeerd, omgekeerd, omgekeerd wordt. Wat gelukkig als wij eens zat worden van onszelf en gaan walgen van al onze belijdenis waarin de waarachtige zielspraktijk gemist wordt! God zou wat aan ons kwijt kunnen. Ja, Christus zou voor ons worden alles en in allen.

Die olie liep en vloede wel, zolang er maar ledige vaten waren. Zeker, die vrouw in het evangelie, waar Christus van sprak, kon haar schuld er mee betalen, maar zij hield ook nog wat over om van te leven. Toch is het een profijtelijk leven als wij maar steeds ontledigd worden van onszelf, ook in de weg van heiligmaking. Hoe meer wij ontledigd worden van ons zelf, hoe meer die volheid Gods in ons geopenbaard wordt en weggeschonken. *Heere Jezus, verleen ons Uwen Geest om*

ontbloot en ontdekt te worden, opdat de menigvuldige genade van Christus meer en meer in ons bevestigd wordt en onze lippen U al de dag mogen prijzen. Heere Jezus, laat toch de olie nooit ontbreken in onze lampen en in onze vaten.

Het is onmogelijk, dat menigeen vaak vreest, dat zijn lamp nog eens uit zal gaan en dat zij dan bezien nog wat in hun hart te hebben. Simson heeft er in de gevangenis ook niet veel meer van kunnen zien. De rokende vlaswiek zal God niet uitblussen. En voor degenen, die ook niet meer bezien kunnen, dat zij nog een rokende vlaswiek zijn, zal God instaan. De Heere Jezus blijft voor Zijn Kerk Borg bij Zijn Vader in de Hemel. O, laat dat uw vaak troosteloze ziel verkwikken. *Lieve Geest, zet Uw bediening nog eens voort. Verlos mij van al mijn duisterheid en hardheid, verlos mij van mijzelf en vervul mij met U en het Uwe.*

Olie tot den luchter. O, wat onmisbaar. Opdat ik Hem kenne en de kracht Zijner opstanding, Zijnen dood gelijkvormig wordende. Die Geest moge zich in onze harten meer en meer openbaren. Zijn dierbaar werk moge in ons uitblinken. Zijn heerlijkheid aanschouwd worden. Dan zal de glorie van Gods driemaal heilige Naam verhoogd worden. Dan zullen wij in het onvolmaakte veel verlangen naar het volmaakte, naar dat volmaakte, dat daar Boven is. Daar is geen kaars, noch licht der zon meer van node, want God Zelf verlicht hen. (Openb. 22 : 5.)

God schenke om Zijns Zoons Christus' wille, veel van die bediening des Geestes in Zijn Kerk, in ons huis, in ons hart; opdat Gods heerlijkheid aanschouwd worde tot Zijn eer en onze blijdschap. Die Geest stortte in een ruime mate die liefde Gods uit in onze ziel, opdat de vrucht zal zijn, gelijk wij dat nu samen zingen uit Ps. 133 : 2.

TOEPASSING.

De tijd roept ons om te gaan eindigen, daar toch Gods Woord zegt: "Laat alle dingen eerlijk en met orde geschieden:" Ik zal u dan ook niet langer meer ophouden, daar wij reeds onder de verhandelde waarheid enkele toepassingen maakten.

God mocht, door Zijn Geest, de Waarheid op onze harten drukken. God de Heilige Geest, verbond Zich in de eeuwigheid reeds om Christus te verheerlijken op de aarde en in de harten Zijns volks te wonen tot in der eeuwigheid. O, konden wij de waardij van die Heilige Geest uitdrukken. Maar daartoe zijn onze woorden te arm en is onze tong te kort. Met de Vader en de Zoon komt Hem toe alle eer, aanbedding en dankzegging tot in alle eeuwigheid.

Vreselijk, zal het zijn om in ons leven van die gezegende Persoon en van Zijn dierbare werkingen vreemdeling te blijven. Dat het toch eens recht beseft mocht worden. Helaas, het grootste deel van degenen die zich van rustdag tot rustdag nog opmaken, om onder de Waarheid hun plaats in te nemen, leven gerust voort zonder enige bekommring. Sommigen zetten zich neer, om, zodra de predikatie begint, te gaan slapen. Droeve gewoonte, wat wel een bewijs is, dat wij geen belangstelling tonen voor hetgeen verhandeld wordt. Dag aan dag is men druk bezig in zijn aardse beslommeringen. Dan is het wereld en nog eens wereld.

Soms is men tot laat in de nachten bezig, maar voor Gods Woord is geen plaats. Anderen zitten koud en ongevoelig onder de prediking des Woords, zonder dat het ooit hun hart raakt. Men is tevreden en gerust, dat men zijn plaats onder het Woord heeft ingenomen, doch nimmer nemen zij er iets van mee naar hun woningen.

Zeker, het is een grote weldaad, ook voor een kind van God, dat hij nog een geregelde aandacht onder de Waarheid mag hebben, maar zulken spannen er zich nimmer voor in, om er iets van te bewaren, gelijk weleer Maria in Luc. 2 : 43. Zij zijn dood voor de dood. Nimmer drukt de ere Gods en het waarachtig belang van hun ziel hen op het hart. Al spreekt men het niet openlijk uit, toch is hun praktijk gelijk aan die van een Gallio, die zich geen van deze dingen aantrok. Wat zal het toch een ontwaken zijn in de dag des doods en in de dag der eeuwigheid!

De verantwoordelijkheid van degenen, die geleefd hebben onder het aanbod van genade, is veel groter dan van degenen, die er nimmer van gehoord hebben. De Heere Jezus heeft in Zijn omwandeling op aarde tot het Joodse volk gezegd dat het Sodom en Gomorra verdragelijker zou zijn in de dag des oordeels dan hun. En zo zal het ook zijn voor u, die van uw prille jeugd onder de zuivere en reine middelen der genade geleefd hebt; doch er nimmer enig waarachtig profijt van getrokken hebt.

O zeker, het zal alleen de vrucht zijn van het eeuwige welbehagen des Vaders en van de arbeid des Middelaars, als door de bediening des Geestes de waarheid zijn kracht zal doen tot waarachtige bekering. Neen niets, ja zelfs niet het allerminste zal en wil ik daar van af doen. Maar bedenk mijn arme medereizigers naar de eeuwigheid, dat het alles voor onze rekening ligt, en het onze schuld zal uitmaken, als wij van de behandelde zaken nooit iets geleerd hebben. Duizenden bij duizenden in onze dagen hebben genoeg aan een verstandelijke beschouwing van de Waarheid. Ze houden het historische geloof voor het zaligmakende. De noodzakelijke bediening van de Heilige Geest wordt allerwege geloochend. Men neemt Jezus aan en stelt zich gerust voor de eeuwigheid.

O, dat God de ogen nog eens opende van de uitwendige belijders. Het mocht voor uwe ziel nog eens Pinksterfeest worden in de hof der Kerk. De vrucht zou zijn dat velen verslagen werden in het hart en uit leerden roepen: "Wat moeten wij doen om zalig te worden?" Christus zou voor u niet vreemd en verborgen blijven. De Kerk riep uit in Jes. 9 :5: "Want een Kind is ons geboren en een Zoon is ons gegeven en men noemt Zijn Naam Wonderlijk, Raad, Sterke God, Vader der eeuwigheid en Vredevorst." Hij kwam voor verlorenen, voor schuldigen, voor degenen die onder de vloek der wet en onder het oordeel des doods liggen. Hij kwam als een Gezant des Vaders, om te zoeken en zalig te maken wat verloren is, en Hij geeft raad aan radelozen. Hij schenkt Zijn Geest aan degenen, die Hem als loon op Zijn arbeid van de Vader zijn gegeven. Velen leven gerust voort, denkend dat het misschien wel goed staat voor de eeuwigheid.

In onze voorspraak hebben wij gewezen op het grote onderscheid tussen de wijze en de dwaze maagden. Dwaas zijn allen, die buiten Christus leven en redenen, dat zij met een uitwendige verandering de eeuwigheid wel kunnen aandoen. Niet alzo, mijn hoorders, die uw grond hebt in een uitwendige belijdenis van de Heilige Geest. Uw lamp gaat straks uit, voor eeuwig uit, als gij rust in een grond buiten Christus. Christus moet in ons hart wonen (Efeze 3 : 17) en de Heilige Geest ons hebben tot Zijn tempel. Leg uw hart eens eerlijk neer bij de waarheid. Misleidt en bedriegt uw ziel toch niet voor de eeuwigheid. Er is nog ontkoming in het bloed van de enigen Zone Gods. God lere het u nog kennen eer het te laat is.

Bekommerd volk, dat ge veel levende bekommelingen mocht hebben om Christus te gewinnen. Verzaakt toch alles wat buiten Hem is. Gods Geest ontdekke u tot de

fondamenten en twiste met u, om u uit al uw valse rustplaatsen te verdrijven en rust in God te vinden. Wat is het vaak stil en zorgeloos in uw hart. De Noordenwind des Geestes mocht uw hart doorwaaien, opdat voor de Zuidenwind plaats mocht zijn.

Volk des Heeren, uw belijdenis is praktijk en beleving, wanneer er olie in de luchter is. Dan zijt gij groen en fris om te verkondigen dat de Heere recht is. Hij is mijn Rotssteen en in Hem is geen onrecht. Dan wordt de duisternis verdreven en wandelt gij in het licht des levens. Wat leeft gij dan ver van de zonde en wat is dan de wederliefde sterk in uw hart. Uw lamp mocht helder branden, opdat gij moogt zijn als lichten te midden van een krom en verdraaid geslacht.

Vrede zal er zijn in uw hart, blijdschap in uw ziel. Gij zult het slijk der straten mogen betreden. Uw hart en mond zal des Heeren lof verkondigen, God zal verheerlijkt worden en uw vlees gekruisigd. Christus zal een gestalte in u hebben en de Heilige Geest Zijn bediening rijkelijk in u volvoeren en bevestigen.

Nu, de God aller genade heilige en zegene tot dien einde de waarheid en verwaardige Zijn volk, door Hem bereid, met die Hemelse Bruidegom straks de bruiloftszaal in te gaan, waar ge nooit meer een rokende vlaswiek zijn zult, maar in God en door Christus schitteren zult als de sterren des hemels, eeuwiglijk en altoos.

Amen.

Slotzang Psalm 119 : 3.

3. Een gebed om volmaking

Voorzang: Psalm 122 : 3.

Geliefden!

Dat *de Vader* in de eeuwigheid Zijn Zoon verordeneerde tot Hoofd, Borg en Middelaar van het Verbond der genade, was de vrucht van het Goddelijk welbehagen. Het was Zijn soevereine wil, Zijn soevereine liefde, Zijn soevereine genade. En met die verordening van de Zoon heeft God de Vader niet anders beoogd dan de verheerlijking van Zijn Naam en deugden. God heeft alles gewrocht om Zijns Zelfswil; dat is tot Zijn heerlijkheid. Die heerlijkheid wilde God openbaren in Zijn uitverkorenen, in en door Christus, in de terugbrenging en herstelling in de volzalige gemeenschap met God Drie-enig "*Het is des Vaders welbehagen, zo sprak eenmaal Christus tot Zijn discipelen, om ulieden het Koninkrijk te geven.*" En de enige intrest die God van Zijn volk ontvangt, is verzekerd in Jesaja 43 : 21. "Dit volk heb Ik Mij geformeerd, zij zullen Mijn lof vertellen."

De Zoon gaf Zichzelf in de eeuwigheid, tot al hetgeen waartoe de Vader Hem gesteld had, omdat de wil van de Vader, ook de wil van de Zoon was. Van eeuwigheid tot eeuwigheid is er een volmaakte harmonie en overeenstemming tussen de drie Goddelijke Personen. De Zoon brandde van liefde tot de opluistering van de ontluisterde deugden Gods en tot de verlossing en zaligheid van de uitverkorenen.

De Heere Jezus heeft gezegd: "Ik zocht Mijn eer niet maar de eer Mijns Vaders." En in Ps. 69 : 10 wordt gezongen door de Borg des Verbonds: "Want de ijver van Uw Huis heeft Mij verteerd." Wat een liefde en welk een ijver heeft Hij aan de dag gelegd onder de bediening der schaduwen, maar ook inzonderheid in de volheid des tijds. "Des daags was Hij lerende in de tempel en des nachts was Hij op de berg om te bidden." Ja, Paulus zegt van Hem in Gal. 1:4: "Die Zichzelven gegeven heeft voor onze zonden, opdat Hij ons trekken zou uit deze tegenwoordige boze wereld, naar de wille Gods des Vaders." Christus stelde Zijn leven voor Zijn schapen, toen Hij Zichzelf vernederde, gehoorzaam geworden zijnde tot in de dood des kruises. Daardoor voldeed Hij aan het gestrengte recht Gods; daardoor bracht Hij teweeg een volkomen rantsoen om de kerk met God te verzoenen, en om hen van al hun ongerechtigheden te vergeven. Ja, aan de rechterhand des Vaders is Hij altijd bezig ten nutte van Zijn volk, om het de Vader voor te stellen als een reine maagd zonder vlek en zonder rimpel. Zijn arbeid als Middelaar zal niet geëindigd zijn, voordat Hij het Koninkrijk God en de Vader zal overgeven, en God zal zijn alles en in allen. (1 Kor. 15 : 24.)

Maar ook *de Heilige Geest* verbond Zich in de eeuwigheid, om plaats te maken voor, maar ook, om dat volbrachte werk van de Middelaar toe te passen in de harten van al de uitverkorenen. Met die Heilige Geest werd Christus gezalfd in de eeuwigheid. (Spr. 8.) Die Heilige Geest daalde op Hem toen Hij gedoopt werd in de Jordaan. (Matth. 3.) Door die eeuwige Geest heeft Hij Zichzelf opgeofferd om onze consciëntie te reinigen van dode werken om den levenden God te dienen. (Hebr. 8 : 14.)

Die Heilige Geest zocht Zichzelf niet, o neen, de Heere Jezus geeft er wel een ander getuigenis van in Joh. 16 : 13 en 14: "Want Hij zal van Zichzelf niet spreken, maar

zo wat Hij zal gehoord hebben, zal Hij spreken, en de toekomstige dingen zal Hij u verkondigen. Die zal Mij verheerlijken, want Hij zal het uit het Mijne nemen, en Hij zal het u verkondigen." De Heilige Geest verheerlijkt dus Christus, en Christus verheerlijkt de Vader.

Die Geest was van eeuwigheid met de Vader en met de Zoon, een Zelfstandig en wezenlijk Persoon. Hij stond niet buiten de Raad des Vredes. En Hij zweefde op de wateren op de morgen der schepping. (Gen. 1 : 2.) Altijd is die Geest werkzaam tot de eer van Christus, tot de eer van God en tot de volmaking der heiligen. O, die werkzame Geest, waar toch alles van afhangt, dat wij Hem kennen en aanbidden mochten!

En wat ons oogmerk nu was, om dat alles op te noemen? Een huis moet een fundament hebben. En de genoemde zaken immers zijn het fundament der zaligheid. Uit die gelegde grondslag, vast in een Drie-enig God, vloeit al hetgeen hier in de tijd des welbehagens geschiedt. De uitverkorenen worden in het uur der minne de Goddelijke natuur deelachtig. Zij krijgen een nieuw hart, en God geeft Zijn Geest in het binnenste van hen. De ere Gods wordt hun lief boven alles. Zij zouden niet zalig willen worden als God er iets aan tekort kwam. Betrekking op de hel kunnen zij nooit krijgen, doch wel op God en op Zijn volheerlijke deugden. Welk een onuitsprekelijke liefde wordt er in hun hart uitgestort door de Heilige Geest. Die liefde is sterker dan de dood, en de ijver is hard als het graf. Die liefde noopt tot wederliefde. "Hartelijk zal ik U liefhebben, Heere mijne Sterkte." (Ps. 18 : 2.) 't Is een liefde die nooit te verklaren is, maar wel te gevoelen. Het wordt de zielszucht van al dat volk: "Niet ons, o Heere, niet ons, maar Uwen Naam geef eer om Uwer goedertierenheid wil." (Ps. 115: 1.)

Zijn zij op hun plaats, dan brandt het liefdevuur in hun hart om God eer en heerlijkheid te geven. Dan is er geen stilzwijgen bij hen, maar een gedurig verheffen van Hem, Die te prijzen is tot in alle eeuwigheid. De eerste en voornaamste bede is dan in hun hart: "*Uw Naam worde geheiligd.*" Voor hen persoonlijk wordt dat de hoofdzak. De Vader verordeneerde de Zoon. Maar ook zij zeggen met vrijmoedigheid: "U zoekt mijn hart, mijn oog blijft op U staren."

Hetgeen Paulus schreef aan de Kerk, met andere woorden, waartoe hij hen opwekte: "Laat ons tot de volmaaktheid voortvaren," dat ligt ook op de bodem van hun hart. Zij wensden met God verzoend te worden door de dood Zijns Zoons, in Zijn gemeenschap hersteld, maar ook Christus gelijkvormig te worden. Het is toch het hoogste doel voor hun leven hier op aarde. Daarbenevens, zij hebben God lief, maar ook allen, die uit God geboren zijn. De Kerk van God, de levende leden van Christus hebben zulk een grote plaats in hun hart. Uit de oprechtheid van hun hart, kunnen zij het David nazeggen:

*Om 's Heeren huis in U gebouwd
Daar onze God Zijn woning houdt
Zal in het goede voor U zoeken.*

Kostelijke standen in het zieleleven van Gods kinderen. O, wanneer dat praktijk was in onze harten, wat zou de zichtbare kerk dan een geheel ander aanzien naar buiten hebben!

Wij wensden thans onder biddend opzien tot de Heere, in deze ure iets, te zeggen van die zieladel, uit kracht van geestelijke geboorte en dadelijke bediening des Heiligen Geestes. Het woord van onze overdenking voor deze ure vindt uw gewijde aandacht opgetekend in 2 Kor. 13 : 9b.

"En wij wensen ook dit, namelijk uw volmaking."

In deze tekstwoorden hebben wij:

"Het gebed van Paulus om de volmaking."

- I. Wat dat gebed betekende voor Korinthe.
- II. Welke grote betekenis het heeft voor ons.

I. De grote kruisgezant Paulus, door God bekeerd, van Christus Jezus geroepen, en door de Heiligen Geest afgezonderd, kwam op zijn tweede zendingsreis te Korinthe. Korinthe was een grote stad en telde ongeveer zesmaal honderduizend inwoners. 't Was een stad waar kunst en nijverheid, wetenschap en wijsbegeerte beoefend werden. Tot dusver had de apostel zulk een groot arbeidsveld nog niet gehad. Eerst had Paulus gepreekt in de 'synagogen der Joden', doch spoedig kwam de vijandschap tegen de leer van vrije genade openbaar, en wendde hij zich tot de heidenen. Tot grote bemoediging van Paulus was het geweest, dat God veel volks in die stad had. Krachtig werkte God onder de heidenen, en velen werden door Gods Geest levend gemaakt, en met het geloof begiftigd.

De apostel heeft in Korinthe veel zegen op zijn werk gehad. God gebruikte hem als een instrument in Zijn Hand, om velen te trekken uit de macht der duisternis, en over te brengen in het Koninkrijk van de Zoon Zijner eeuwige liefde.

Zeker, God doet met Zijn Woord hetgeen Hem behaagt, en God wordt zowel verheerlijkt in de zaligheid van Zijn uitverkorenen, als in het tandengeknars der goddelozen. 't Is ook waar, Gods knechten hebben wel verantwoordelijkheid voor de bediening, maar niet voor de vrucht. Het grootste voorrecht is, wanneer zij verwaardigd worden, zich geheel en al in de hand Gods over te geven, en te rusten in het soevereine welbehagen Gods, ook met hun arbeid. Doch desnietteenstaande kan het niet anders dan tot blijdschap strekken, wanneer God hun bediening vruchtbaar maakt tot behoudenis van verloren zondaren en zondaressen. Er is blijdschap in de hemel onder de Engelen Gods wanneer er één zondaar tot bekering komt. Zouden dan Gods knechten er niet naar uitzien, dat zij, als rovers van de hel gesteld mochten worden in het midden der aarde? In de veelheid der onderdanen is des Konings heerlijkheid. Driewerf welgelukzalig zijn ze, die geroepen worden met een heilige roeping, onder de bediening van Gods knechten. De vrucht daarvan zal ruisen als de Libanon. Het zal zijn Gode tot heerlijkheid, de hel tot beschaming, Christus tot verhoging, maar ook die het te beurt mag vallen, tot een eeuwige winst.

Bijna twee jaar heeft Paulus te Korinthe mogen arbeiden, doch toen riep de Heere hem naar elders. Ook dat is in Gods Raad bepaald. Gods knechten hebben maar te gaan waar God hen zendt. Wij hebben daar niets over te bedillen. Alles wordt hier niet opgelost; veel wordt er voor de eeuwigheid bewaard. Gelukkig degenen, die ook in zulken weg maar onder God gebracht worden, om achter Hem aan te komen. Waar God soeverein is, in al Zijn handelingen. Wij weten niets, maar God weet alles.

Voor Korinthe was het een slag, toen Paulus vertrok. In die stad bloeide de handel, maar tierde ook de zonde. Onder de bediening van Paulus lag er beslag, werd de zonde onderdrukt, doch na het vertrek van de apostel stak *de ongerechtigheid* zijn kop weer op. Gruwelijke zonden, droevige afwijkingen kwamen openbaar. Satan

maakte er onder de toelating gebruik van, dat de gemeente zonder leraar was. De duivel zit nooit stil, en zijn toeleg is altijd maar verwoesten en verderven. In de Hemel is de Kerk boven alle strijd verheven, maar de Kerk op aarde heeft te kampen met een driehoofdig vijand, satan, wereld en eigen vlees.

Ook kwamen er in Korinthe *allerlei partijenschappen*. Allerlei clubjes vormden zich, wat geen vrucht van het leven, doch een openbaring van de dood was. De genade verbindt, en het leven verenigt, de zonde verbreekt, en de dood ontbindt. David had zichzelf leren kennen in zijn goddeloos en monsterachtig bestaan in Adam, en daarom was zijn zielszucht in Ps. 17 : 4:

*"Bewaar mij als de appel van 't oog;
Wil mij met Uwe vleugelen dekken."*

De liefde verkoelde in Korinthe, en *de ongerechtigheid* vermenigvuldigde. De een wilde boven de ander staan, men benijdde elkanders gaven, ketterijen kwamen zelfs de kerk binnen, en sommigen gingen zelfs twijfelen aan de echtheid van Paulus' apostelschap. Hoe ver kan het toch gaan onder de toelating. Och ja, het moet ons niet verwonderen, als wij letten op de Koning der Kerk zelf. Eerst hebben ze geroepen: "*Hosanna*" en later: "*Kruist Hem, kruist Hem!*"

Uit het een en ander blijkt wel hoe droevig het in Korinthe's gemeente gesteld was. Grote en kleine vossen waren er, die de wijngaard verdierven. Terwijl Paulus nu op zijn derde zendingsreis te Efeze vertoefde werd hij met de treurvolle toestand van Korinthe op de hoogte gesteld. Hij ontving zelfs een schrijven uit de gemeente van Korinthe met vragen over de waarde van de ongehuwde staat, over het eten van wat de afgoden geofferd was, en dergelijke zaken meer.

Dat Paulus ziel, die steeds het welzijn van Gods Kerk zocht, met droefheid werd vervuld, kan een ieder wel begrijpen. In het hart van allen, die Sion beminnen, en in het bijzonder van Gods knechten, is er blijdschap wanneer het Jeruzalem wel gaat. Ze zullen toch steeds in het openbaar zowel als in het verborgene het goede voor haar zoeken. Daar wensen zij alles aan op te offeren, wanneer de ere Gods hen drukt en het heil van de Kerk hun is opgebonden. Smart en leed vervult hun hart als zij zien dat Sion als een akker wordt geploegd, en het zwijn uit het woud alles komt om te wroeten. De verbreking gaat hen ter harte. Gods ware knechten leven voor Gods Kerk.

Paulus greep naar de pen en schreef de gemeente, die hij tevoren dienen mocht zulk een ernstige brief. Dat de apostel de gemeente op zijn hart droeg, blijkt wel uit de belemmering, die hij had ook na het verzenden van de brief. Titus werd door hem gezonden naar Korinthe om te vernemen, welke indruk die brief had gemaakt, of zijn vermaning ingang bij het volk had gekregen en of zijn schrijven onder de zegen des Heeren heilzaam had gewerkt.

Neen, het was geen hoogmoed die hem dreef, maar het wezenlijk belang van de Kerke Gods op aarde en de verheerlijking van de eer en de deugden Gods drukte hem. Paulus ging zelf uit Efeze naar Troas, om op de terugkeer van Titus te wachten. Toen Titus echter langer wegbleef, dan Paulus gedacht had, ging hij hem, tot in Macedonië tegemoet, vanwege de onrust in zijn hart over de toestanden in de gemeente van Korinthe.

Uit een en ander kunnen wij wel opmerken, wat een ware zielsverzorger is, een herder van de gemeente, die bij dagen en bij nachten de noden van de gemeente draagt. O, dat Gods Kerk met dezulken werd bedeed. Sion zou er wèl bij varen. Wat zijn de getrouwen weinig geworden in de lande!

Tot innerlijke blijdschap was het voor Paulus, uit de mond van Titus te mogen vernemen, dat God voor velen in Korinthe de brief had gezegd. Vele harten waren geraakt en tot inkeer gekomen. Paulus had ook die brief niet met zichzelf geschreven, maar hij was geïnspireerd geworden door Gods Geest en daarbij, Gods Geest had het schrijven verzegeld.

O, wat een weldaad, wanneer wij mogen vallen voor Gods Woord. Bij velen in Korinthe was er een breken met de zonde gekomen, een verlaten van de wegen der ongerechtigheid, en een wederkeren tot de rechte wegen des Heeren Heeren. Wij kunnen geen reformatie bewerken, daartoe schiet onze kracht te kort, doch wanneer God het hart bewerkt, dan komt er een wezenlijke vernedering en verootmoediging, die zich in de vruchten openbaart.

Toch was alles nog niet in het reine. De tegenstand was nog niet ten volle geweken; nog waren er in de gemeente, die weigerachtig bleven om het apostolisch gezag van Paulus te erkennen en zich zelfs niet ontzagen, zijn karakter verdacht te maken. Daarbij kwam, dat sommigen nog altijd voortgingen met ongeregeld te wandelen. En zo was er nog allerlei in de gemeente, dat geordend en geregeld moest worden, voordat Paulus haar met vrede zou kunnen bezoeken.

't Een en ander noopte de apostel, uit Macedonië, na Pinksteren van het jaar 57, de brief te schrijven, als de "Tweede brief aan de Korinthiërs" ons bekend.

In het eerste deel richt de apostel zich hartelijk en liefdevol tot de gemeente en wijst hij op alles, wat hem en haar verbindt. In het tweede deel heeft hij te doen met de tegenstanders, die zich aan zijn ambt vergrijpen en zijn werk ondermijnen.

Vooraf in het laatste deel van zijn brief is Paulus ernstig en soms buitengewoon scherp. Met de hartelijkste heilwensen en met de apostolische groet eindigt Paulus die tweede brief. En wat nu onze opmerking zo zeer verdient is wel dit, dat de apostel voor de gemeente van Korinthe wenst: HARE VOLMAKING.

Paulus wenst dit. Hij kan die gemeente niet tot de volmaaktheid brengen. God had het hem geleerd, gelijk hij in de eersten brief aan de Korinthiërs geschreven had, dat hij van zichzelf niets was. Hij kon planten en Apollos nat maken, maar God moest de wasdom geven. Zeker, wij kunnen elkander wel alle goed toewensen, maar wij kunnen elkander niets geven. 't Is hier hetzelfde als bij een ziel, die overstort is met de liefde Gods, en waarin Christus een gestalte gekregen heeft. Zulk een mens gunt God alles, maar kan Hem niets toebrengen.

Paulus wenst *de volmaking* voor de gemeente van Korinthe. Hij wenst, dat zij oprecht mogen zijn en de volmaking najagen. Vele gebreken en ellende waren er nog overgebleven: voor de gemeente in haar zichtbare openbaring, maar ook inzonderheid voor het volk van God in het bijzonder. Paulus wenste uit de grond van zijn hart een reformatie, een hervorming niet alleen in de lengte, maar inzonderheid in de diepte; een reformatie des harten. Een reformatie, die alleen door Gods lieve Geest gewerkt kan worden.

Gods naam wordt gelasterd en gesmaad, wanneer de Kerk niet wandelt waardiglijk het Evangelie van Christus. Een blaam wordt daardoor op de waarheid gelegd. Paulus wenst voor het volk van God, dat zij bewaard mochten worden voor de zonde,

maar dat zij ook mochten groeien in de genade, toenemen in heiligheid en dat alles wat verkeerd onder haar was, mocht hersteld en hervormd worden.

O, een ieder kan wel begrijpen tot welk een innerlijke blijdschap het zou zijn voor de ziel van de apostel, wanneer zijn schrijven als een middel in Gods Hand bevorderlijk mocht zijn tot het waarachtig welzijn der gemeente. In de bloei van 's Heeren Kerk wordt God verheerlijkt.

II.

Dat gebed om volmaking is niet zonder betekenis voor ons. Och, dat wij door Gods lieve Geest de ware zin de mening recht mochten leren verstaan, maar ook ter harte nemen. Wij zijn toch dwaas en blind in onszelf en hebben bij de aanvang, maar ook bij de voortgang, die ogenzalf door Christus aangeboden, van node om met het rechte licht het juiste oogmerk Gods te mogen kennen.

Kostelijk en voortreffelijk verklaart de onderwijzer in Zondag 21 van onze Heidelbergse Catechismus, dat de Zone Gods, door Zijn Woord en Geest, Zich uit het ganse menselijke geslacht een gemeente vergaderd heeft ten eeuwigen leven. Zolang de wereld staat, zal die vergadering van Gods Kerk doorgang hebben. God heeft alles gewrocht om Zijns Zelfs wil, dat is tot Zijn heerlijkheid. (Spr. 16 : 4.) Tot volvoering van Gods eeuwige Raad en tot volvoering van Gods soeverein welbehagen in Christus werd de wereld uit niet voortgebracht. Die wereld blijft ook staan, zolang het getal der uitverkorenen niet volmaakt is. Één ziel heeft meer waarde dan heel de wereld. Vandaar dat de Heere Jezus, de grote leraar der Gerechtigheid, betuigd heeft: "Wat baat het de mens, zo hij de gehele wereld won en schade leed aan zijn ziel?"

Alles, wat op de aarde plaats vindt, ook het gehele wereldgebeuren, is dienstbaar aan de volmaking van Gods Raad. De Heere Jezus heeft dan ook in het gebed, dat Hij Zijn discipelen op de lippen heeft gelegd, de bede gevoegd: "*Uw Koninkrijk kome.*" Daartoe zendt Hij Zijn knechten en draagt zorg voor Zijn Kerk, ook wat betreft de zichtbare openbaring daarvan in de wereld als instituut.

De zaak van Gods Kerk is Gods zaak. God roept en zalft door alle tijden en eeuwen mannen, die de Banier des Kruises hoog zullen verheffen. Zeker, de ene tijd meer en de andere tijd minder, doch Christus zal ook op aarde nooit zijn zonder onderdanen en dienaren. Hij vindt ze bekwaam, of Hij maakt ze bekwaam. En zie, die ambassadeurs van het hemelhof worden gebruikt als instrumenten in Gods Hand om de uitverkorenen te roepen uit de duisternis tot Gods wonderbaar Licht. God paart Zijn Geest bij het Woord, dat door hen wordt gepredikt, wanneer dat uur van Gods welbehagen is aangebroken. Dan worden zij gesteld als rovers van de hel om satan zijn vaten te ontroven. Drukkend is het, wanneer wij een tijd beleven, waarin wij met de dichter van Psalm 74 moeten klagen: "Wij zien onze tekenen niet". Wanneer God Zijn Hand zo stille houdt en de zichtbare bedieningen van de Heilige Geest zo achterwege blijven.

Noach, de prediker der gerechtigheid, arbeidde 120 jaren, en het resultaat was niet anders dan: "verharding." Jesaja, de Evangelist onder de profeten, klaagde: "Wie heeft onze prediking geloofd?"

Moedgevend is het, wanneer het gaat als in Samaria onder Christus, wanneer zovele Samaritanen in Hem geloofden. Joh. 4. En wanneer er, zulk een rijke en overvloedige bediening van Gods Geest is, dat zij bij duizenden vallen, op het slagveld en verslagen in het hart uitroepen: "*Wat moeten wij doen om zalig te worden?*" Een Engels leraar schreef in zijn nagelaten brieven van zulk een milde bediening des

Geestes, onder Zijn prediking, dat er schier in elk huisgezin twee á drie onder de zaligmakende bediening van Gods Geest lagen en dat alom in die stad het gekerm werd gehoord, van de door schuld verslagenen, die riepen om de gerechtigheid van Christus.

Ook in ons land zijn zulke gezegende tijden beleefd. Wat krachtig werkte God soms tot overtuiging en bekering, maar ook tot doorbreking en bevestiging van het werk van Gods genade. Het is tot moed en troost, wanneer God nog aan het werk is en de scepter van Koning Jezus nog gezwaaid wordt in de harten der uitverkorenen. O, wat zouden alle Gods knechten en alle Gods kinderen wel dag en nacht moeten zuchten aan de hemel, om de volmaking van Gods raad. Wat zouden wij nu samen moeten wensen, dat Gods rijk werd uitgebreid onder het Jodendom, Heidendom en Christendom. Wat is het vaak lusteloos en behoefteloos. Wat moet hij zich vaak veroordelen. En dan nog menigmaal moet hij zich veroordelen omdat hij zich niet recht veroordelen kan. Hij moet wat vaak zuchten: "O God, bindt het nog eens op en aan, opdat ik U nog eens nodig kreeg, niet alleen voor mijn eigen ziel, maar ook voor de Kerke Gods op aarde.

Ook in deze zo vèruijzende tijden is het meer dan ooit nodig te zuchten om de volmaking van Gods Raad. De wereld kraakt van ouderdom, en het gebouw van Gods Kerk wordt zwak op aarde. Wat wordt de stroom van Godsverzaking en Godsverlating groot, en wat gaat zij als een niet te stuiten stroom over de aarde. Over het algemeen heeft men God uitgeschakeld. Men laat God in de hemel, en zal zelf de wereld wel regeren. In de Kerk zijn vele pilaren weg, en wat zijn er allerwege een open plaats, die, voorzover wij als mensen bezien kunnen, niet vervuld worden. In Elia's dagen waren er nog 7000, die voor het oog der mensen verborgen waren, doch die door God gekend, hun knieën voor de Baäl niet gebogen hadden. *O zeker, er liggen nog onvervulde beloften, ook in het Jodendom. En het lijdt geen twijfel, dat er nog liggen onder het zegel van Gods eeuwige verkiezende liefde. Er zijn zeer zeker nog schapen die nog toegebracht moeten worden; ene kudde en ene Herder (Joh. 10 : 16). Dat God ons zuchtend Vaderland nog gedacht, en Zijn Kerk nog bezoeken mocht! De Noordenwind en Zuidenwind van Gods Geest mochten worden geschonken; opdat de specerijen mogen uitvloeien.*

De Heere Jezus eist die volmaking van Zijn Kerk, die Hem in de eeuwigheid van Zijn Vader, als loon op Zijn Middelaarbeid, is beloofd, en waarvan een groot gedeelte Hem reeds is geschonken. Het is in het Hogepriesterlijk gebed telkens: "Vader, Ik wil." Christus eist die volmaking op grond dus van de belofte des Vaders, daar Hij het werk Zijns Vaders op de aarde voleindigd heeft. De Heilige Geest verbond zich tot die volmaking in de eeuwigheid en was in het midden van de Kerk van het Nieuwe Testament, maar kwam daartoe ook mede in de Kerk van het Nieuwe Testament om als Persoon te wonen en te werken in de harten Zijner uitverkorenen. Die volmaking is het werk van de Drie-enige God.

Maar ook heeft God in Zijn Woord verklaard: "Ik wil er van den huize Jacobs om verzocht worden, dat Ik het hun doet." Gods knechten en kinderen moeten niet bidden om de bekering en toebrenging van alle mensen, hoofd voor hoofd. Dat is niet overeenkomstig Gods wil en raad. Daarvoor krijgen wij ook nooit ruimte en opening. Zulk een gebed geeft Gods Geest ook nooit in de harten Zijns volks. Maar wel voor al datgene dat zij bidden, *naar Gods wil*. Gods kinderen zijn de Goddelijke natuur

deelachtig geworden in de wedergeboorte, en mitsdien staan zij aan de zijde Gods, en gaat hun hart uit naar de *volmaking van Gods Raad* en de *volvoering van Zijn welbehagen* dat door de hand van Christus gelukkig zal voortgaan.

O, dat er een kennen was van die *wil van God*, en een gelovig maar ook een aanhoudend uitzien en worstelen aan de hemel voor de *volvoering van Gods Raad*. Wanneer de eer van God ons drukt, en de verhoging van Christus ons ter harte gaat, zal dat zekerlijk worden gevonden. Niet minder is het ook ons tot blijdschap, wanneer het Sion welgaat, en de ziel van Gods kinderen welvaart, gelijk de apostel Johannes dat betuigt van Gajus in zijn derde brief.

En wij wensen ook dit, namelijk uw volmaking. Zo schreef de apostel aan de gemeente Gods, die te Korinthe was, met al de heiligen, die in geheel Acháje zijn. Een ieder kan wel begrijpen dat de ganse kerk, van alle tijden en eeuwen er in begrepen is. In Filip. 3 : 15 spreekt de apostel van een volmaaktheid van de Kerk. Hij ziet dan de *Kerk in Christus*. En in Hem aangemerkt is er geen gebrek in, nademaal Christus een volmaakte gerechtigheid aanbracht, en een volkomen verzoening teweeg heeft gebracht door Zijn lijdelijke en dadelijke gehoorzaamheid. Geheel schoon zijt gij, Mijne vriendin, en daar is geen gebrek in u. (Hooglied 4 : 7.)

Christus is geboren voor de zonden van Zijn volk, en opgewekt tot hun rechtvaardigmaking. (Rom. 4 : 25.) De Vader heeft het werk van Zijn Zoon als Borg en Middelaar aanvaard, daarin een volkomen genoeg genomen. Hij verlustigt en verblijdt er Zich in tot in alle eeuwigheid. Zie Joh. 12 : 28.

Door Christus en in Christus staat de Kerk voor het aangezicht des Vaders als 'een reine maagd, zonder vlek of rimpel'. O, wat zijn zij gelukkig te achten, die met bewustheid voor hun eigen ziel daarin begrepen zijn, en persoonlijk het hebben doorleefd dat zij als zodanig voor de Vader werden gesteld! O, de meesten van Gods kinderen moeten dat missen, en staan daar voor te kijken, vaak gedrukt door vele bekommelingen of dat nog wel ooit door hen aan deze zijde van de eeuwigheid beleefd zal worden.

In datzelfde Filippensen 3 zegt de Apostel Paulus van zichzelf in vers 12: "Niet dat ik het alrede gekregen heb, of alrede volmaakt ben; maar ik jaag daarnaar of ik het ook grijpen mocht, waartoe ik van Christus Jezus ook geroepen ben." In zichzelf was de apostel onvolmaakt, gelijk al Gods kinderen dat wel gaarne bekennen zullen. Het licht ontdekt de duisternis. En zolang Gods volk hier op aarde verkeert, is het alles maar ten dele. In het werk Gods is geen tekort of gebrek, verre van daar, maar de volkomenheid van dat gezegende werk in de uitverkorenen zal in de eeuwigheid zijn volle bevestiging en volmaking bekomen. Daar zag de apostel zeker op, toen hij schreef in 1 Korinthe 13 : 10: "Doch wanneer het volmaakte zal gekomen zijn, dan zal hetgeen ten dele is, tenietgedaan worden."

Wat een donkerheid en duisternis blijft er niet over in het verstand; wat een verkeerdheid in de wil, en wat een ongeregelheden in de hartstochten enz. *De allerheiligsten*, zegt de catechismus, *hebben, zolang zij in dit leven zijn, maar een klein beginsel van die gehoorzaamheid.* In Christus Jezus is de Kerk volmaakt. (Col. 3 : 10.)

Onze vaderen spraken van een *toegerekende volmaaktheid*, en die is er ten aanzien van Christus' genoegdoening geheel volkomen. Daarna van een *"inhangende" volmaaktheid*, gewrocht door de Heilige Geest in ons. Die heeft hier haar volmaaktheid in het begin, en zal hiernamaals geheel volkomen zijn. Hier is een *volmaaktheid van weg*, maar daar is een *volmaaktheid van Vaderland*.

Als de Apostel nu de volmaking van de Kerk wenst, dan ziet hij op *de volmaking van hetgeen hier nog ontbreekt*. Het is geen teken van bloeiend geestelijk leven en van geestelijken wasdom, wanneer men in de kindergeboorte blijft staan. Als een weldaad van de hemel is het te achten, wanneer ze verenigd met Christus, mogen opmerken dat Christus in hen leeft en in hen heerst door Zijn Geest; dat zij sterk worden, en het opwassen in de genade en de kennis van Christus Jezus openbaar wordt. Wanneer ze groeien in het geloof, dat zij jongelingen, ja, mannen en vaders worden in Christus, en zo voegen deugd bij deugd, ijverig zijn in goede werken, ja, zo toenemen als mestkalveren. Die versterking in het geloof is profijtelijk voor hun eigen ziel, opdat zij hun smader wat te antwoorden hebben, en met vrijmoedigheid kunnen getuigen: "Ik weet in Wie ik geloofd heb." Profijtelijk is het tegenover al de aanklagingen van Satan, de vloeken der wet, en de veroordelingen van hun eigen consciëntie, met de apostel te kunnen zeggen: "Wie zal beschuldiging inbrengen tegen de uitverkorenen Gods? God is het Die rechtvaardig maakt, wie is het die verdoemt? Christus is het Die gestorven is, ja, wat meer zegt, Die ook ter rechterhand Gods zit, Die ook voor ons bidt."

Dan, gaat zulk een ziel met God pronken, en mag hij Christus verhogen als zijn Borg en Middelaar, hem van de Vader gegeven. Wanneer de hoop verlevendigd wordt, krijgt zijn ziel hoe langer hoe meer blijdschap en vreugde, en grond om in God op te springen, en te omhelzen wat God in Christus hem bereid heeft van voor de grondlegging der wereld. Zij zijn dan in de hope zalig, en hun hart strekt zich dan uit naar het erfland hunner verwachting. Die hoop verzacht dan al hun leed, en doet hen blijmoedig wandelen op Jeruzalem aan. Zij worden hier dan in dubbele mate gewaar, dat de hoop niet beschaamd, maar hoe langer hoe vaster wordt. Wordt die liefde verwakkerd in hun hart, dan is daar een erkenning van de eeuwige liefde des Vaders, des Zoons en des Heiligen Geestes, waarvan zij het voorwerp zijn en eeuwig blijven. Daar is dan een toeneming in die liefde, een ootmoedig buigen onder al de handelingen en wegen Gods, een nawandelen van het Lam, waar het ook heengaat. Zij geven er getuigenis van, zelfs in de diepste wegen, dat al Gods paden liefelijkheid en vrede zijn. Zij worden er in versterkt dat zij een kind zijn, en geen bastaard. Zij worden door de verwakking van die liefde gedrongen en gedreven, om zichzelf als een levend dankoffer de Drie-enige God op te offeren, en Hem in alles welbehaaglijk te zijn. Hun hart en leven wordt geheel en al op God gezet. Liefde is liefdes wetsteen. Wat een zalig voorrecht om zo uit zuivere betrekking God te verheerlijken in ziel en lichaam, welke beide Godes zijn.

1. Doch om niet te ver door te gaan, *wij wensen ook dit, namelijk uwe volmaking* ook met betrekking op de kennis Gods in 't gemeen. Hoe korter wij bij God mogen leven, hoe meer wij door de heerlijkheid Gods bestraald worden, hoe groter het heimwee in onze ziel zal worden, om in die kennis toe te nemen. Elihu riep eens uit: "God is groot, en wij begrijpen het niet." (Job 36 : 26) En de dichter van Ps. 68 zong in het laatste vers:

*Hoe groot hoe vreselijk zijt G' alom
Uit Uw verheven Heiligdom;
Aanbiddelijk Opperwezen.*

De helft is er ons niet van aangezegd. O, dat innerlijk verteerd worden van betrekking om die God te mogen kennen, in de heerlijkheid en in de majesteit Zijner Sterkte. Die God, Die onbegrijpelijk, onbevattelijk, onmetelijk en ondoorgrondelijk is in Zijn Wezen, Namen, eigenschappen, werken en eer. Een Oceaan waar geen bodem in is, en een veld waar nooit een doorkomen aan is.

Voorwaar, het is een land zonder grenzen. O, ze worden steeds weer gewaar, dat bij alle openbaring, die zij in hun hart en leven hebben ontvangen, nog maar op de drempel staan van dat heiligdom. Daar, ja daar gaan ze pas gevoelen, hoe arm zij zijn aan geestelijke kennis van die gezegende God. Neen, zij willen niet ontkennen wat zij er van geleerd hebben, maar het gemis is groter dan hun bezit. Zulk een ziel is pas arm. En die arme spreekt smekingen. "Wanneer zal ik ingaan en voor Gods aangezicht verschijnen?" Dat is de zielszucht, de oprechte zielszucht van zulk een begenadigde. Ja, het zijn maar stukjes der zaken, en maar eindigen der wegen, die zij van Hem gehoord hebben. Wat een vurig verlangen kan er dan zijn, om die Drie-enige Verbonds God volmaakt te mogen kennen!

2. Maar dat is ook zo in betrekking tot de kennis van de Persoon des Middelaars, in Zijn Namen, Ambten, naturen, staten en weldaden. Paulus had veel van de Heere leren kennen op de weg naar Damaskus, in de straat genaamd "de rechte," in zijn verderen leven en toch drukt hij zijn verlangen uit naar de meerdere kennis van Hem in Filip. 3 : 10: "Opdat ik Hem kenne." Als God is Hij te prijzen tot in der eeuwigheid. (Rom. 9 : 5.) Als mens is Hij de Schoonste aller mensenkinderen en is genade op zijn lippen uitgestort. (Ps. 45 : 3.) De bruid had ook veel van Christus leren kennen, krachtens Zijn openbaring aan haar. In Hooglied 5 lost zij tien bijzonderheden van Zijn Persoon op, doch dan kunnen wij aan het einde merken, dat zij er niet mee aan het eind kan komen en daarom roept zij uit: "Al wat aan Hem is, is gans begeerlijk." De openbaring brengt ons maar in het rechte gemis. O, een gezegende weldaad, wanneer wij met Christus' Bruid in de binnenkamers door de Koning geleid worden. Welk een heerlijkheid daar aanschouwd wordt, is in geen woorden uit te drukken. Daar komen wij in de ware zielsvernederings, maar ook in de ware zielsarmoede. Daar is een toenemen in de gezegende kennis van Hem, maar wordt Hij ook in waarheid bewonderd en geprezen. Bijzonder zijn Hem van die Geest gegeven de gaven van wijsheid, macht en heerlijkheid. Hij is van eeuwigheid gezalfd, van de oudheid der aarde aan. Hij was in de schoot des Vaders. Hij was spelende in de wereld Zijns aardrijks en Zijn vermaken waren met de mensenkinderen. Zijn leven was borgtochtelijk, maar ook voorbeeldig. Zijn wandel heilig, volmaakt, onberispelijk, zuiver en rein. O, geliefden als er maar iets van wordt geopend door Gods lieve Geest, wat worden wij dan onze armoede gewaar. Wat verdwijnen wij dan toch, als die glans in onze ogen straalt! Johannes viel als dood aan Zijn voeten in Openbaring 1 : 19. Geen stap heeft Christus tevergeefs op de wereld gezet, en geen zucht zonder vrucht geslaakt. 't Was alles tot nut, profijt, heil en zaligheid van Zijn Kerk, doch bovenal tot de eer van Zijn Vader. En waar zullen wij beginnen en eindigen, wanneer wij van stuk tot stuk zouden gaan spreken van Christus' heerlijkheid, in Zijn ontvangenis, leven, sterven, opstanding, hemelvaart, zitting ter rechterhand Gods, en straks komend ten oordeel met engelen en bazuingeschal? De liefde, de ware liefde begeert en zoekt de meerdere kennis, een nauwere gemeenschap met Christus te bekomen. Waar uw schat is, aldaar zal ook uw hart zijn. De zielsbegeerte van dat volk strekt zich uit naar een steeds meerdere ontdekking de kennis van die gezegende Persoon, in Wien toch voor hun ziel het eeuwige leven ligt. In de hemel zal het volle licht op Hem vallen, en zal Hij in Zijn volle heerlijkheid aanschouwd worden door al de Zijnen. O, ik hoop, dat ge begrijpen zult welk een ruime blik de apostel had, toen hij de volmaking van de Kerk wenste!

3. *Maar nu volmaakt in de kennis, in de gehoorzaamheid van Christus, en in de oefeningen van ons leven tot heiligmaking, wat is dat een begeerlijke zaak.* Het is de belofte des verbonds door de Getrouwe Verbonds Jehovah aan Zijn Kerk gegeven, dat zij allen Hem zullen kennen van hun kleinste tot hun grootste toe. Het is hier een kennen en een vervolgen te kennen. (Hosea 2 : 19.) Het is een weldaad uit het verbond der genade, om de voetstappen van Christus te mogen drukken. Hem gelijkvormig te worden in handel en wandel. De volgelingen van Jezus werden te Antiochië het eerst Christenen genoemd, omdat zij spraken, leefden en wandelden als Christus weleer gedaan had. Zulk een leven is zonedodend, wereldkruisigend en Godverheerlijkend. Zulk een leven is tot beschaming van de duivel, en daardoor kan hij op de Kerk geen voordeel behalen. Dan wordt hij achterwaarts gedreven, en moet het onderspit delven. De wereld wordt gesterkt in zijn toeleg om Gods Naam en zaak te blameren, maar zij wordt door zulk een godzalige wandel veroordeeld en te schande gemaakt. Gods ware volk ontvangt de goedkeuring Gods in hun hart, en krijgt hoe langer hoe meer stof om de Naam des Heeren te prijzen. O, dat onderwerpen aan de wil van God, en dat betrachten en beoefenen van de vreze Gods met algehele verloochening van zichzelf, door de kracht van Christus, dat verheerlijkt de Drie-enige God in de luister van Zijn deugden. En alhoewel het dan nog maar ten dele is, dan wordt dat volk geoefend in de weg der Godzaligheid, versterkt en verzekerd van hetgeen zij tegemoet reizen, waar dan eeuwig bevestigd wordt, wat wij nu zingen met de dichter van Ps. 149 : 5.

*Zoo zal de heerlijkheid der vromen
Op 't luisterrijkst te voorschijn komen;
zo schenkt Gods goedheid hen begeren.
Lof zij de HEER der Heeren!*

TOEPASSING.

Och, of nu onze ziel iets kennen mocht van de zaken, opgelost in deze tekst. Helaas, verreweg de meesten zijn daar ten enenmale vreemdelingen van. En niet alleen vreemdeling, maar hebben daar ook geen behoefte aan. Van nature liggen wij buiten God, en gaan zonder bekommering over de wereld. Ja, wel is er bekommering, wat zullen wij eten, en wat zullen wij drinken, en waarmee zullen wij ons kleden; allerlei bezorgdheden voor dit tijdelijke leven. Bekommernissen om door het leven te komen, maar niet om in dit leven voor- en toebereid te worden om God te ontmoeten. Menigvuldig zijn de wensen van uw hart, mijn onbekeerde medereizigers naar de eeuwigheid. Wij wensen hier een Paradijs op aarde, voor ons en voor onze kinderen, in allerlei vorm, doch wat Paulus hier wenst, daar is uw hart niet mee vervuld. De mens leeft maar voor zichzelf, en verder strekken de begeerten niet uit. Och, dat God uw ogen nog opende! Velen bidden om hun eeuwig verderf, en roepen het oordeel over zichzelf en over anderen in. Wat wordt de Naam des Heeren ijdel gebruikt, en wat stijgt van dag tot dag de vloek op van de aarde tot de hemel. Werkgevers vloeken op hun arbeiders, en werknemers op hun patroon. Ouders worden door hun kinderen vervloekt, en ouders vervloeken hun jongens en meisjes. Droeve tijden worden beleefd. Alles zinkt weg in Godsverlating en Godsverzaking. De gedachten aan dood en eeuwigheid gaan weg. Het zijn zeldzame gevallen, dat er nog bekommelingen zijn over de ere Gods, en over het heil der onsterfelijke ziel voor die grote eeuwigheid. Wat zal uw einde toch vreselijk zijn, arme mens, die daar zonder God voort en doorleeft, en de hoogheid Gods niet op uw hart hebt. Dat gij nog tot bezinning

kwam, ouden van dagen, die binnen korten tijd gesteld zult worden voor de Rechter der ganse aarde.

Dat er nog een ontwakende kwam onder u, mannen en vrouwen, die nog zijt in de kracht des levens.

Dat God een haak in uw neus en een gebit in uw mond legde, jongens en meisjes, gij die nog staat aan het begin van het leven.

Kinderen, die daar nog dartelen en spelen op de straten, dat in de aanvang van uw leven uw zielsogen werden geopend, en dat ge reeds vroeg de Heere leerde zoeken.

Voor u allen, wie gij ook zijt in ons midden, hebben wij thans een boodschap van de hemel. Het zal misschien niet zo lang meer duren, en de stem van Gods knechten zal in uw oren niet meer klinken. In de grond van de zaak zijn wij allen even oud, en staan allen even hard bij de dag der eeuwigheid. Er is toch maar ene schrede tussen ons en de dood. De grootste betekenis van ons leven is dat wij hier in de tijd een God voor ons hart en een borg voor onze schuld leren kennen; dat wij vervuld worden met al de volheid Gods. Alles, alles wat wij in Adam van God gekregen hebben, zijn wij kwijt. Wij hebben allen gezondigd en derven de heerlijkheid Gods. Wij zijn ontbloot van de kennis, gerechtigheid en heiligheid Gods. Nimmer is onze jammerstaat uit te spreken, daar toch alle woorden tekort schieten.

In de staat der rechtheid waren wij het pronkjuweel der schepping Gods, en nu zijn wij gruwelijke monsters geworden, verdoemelijk en verwerpelijk. Onszelf hebben wij van al de schatten en gaven beroofd, waarmee God ons begiftigd en versierd had. O, dat er nog een tijd aanbrak dat wij het mochten zien en ter harte nemen; God mocht dan door de krachtadige en onweerstandelijke werking van Zijn Heilige Geest onze ogen nog openen, wat zouden wij schrikken en beven voor het aangezicht des Heeren. De tranen zouden van ons aangezicht druipen als het eens waar werd: "Tegen U alleen heb ik gezondigd, en gedaan dat kwaad is in Uw heilige ogen." Als God ons eens inleidde in de diepte van onze val, en wij werden eens Adam voor God.

Van Gods wraakvorderende gerechtigheid, en van Zijn smetteloze heiligheid, van onze totale verdoemelijkheid mochten wij iets leren kennen; opdat het aan onze zijde eens een verloren zaak werd. Het mocht eens werkelijkheid worden, dat wij aan God en aan onszelf ons vergrepen hebben. Wij hebben God beledigd, Zijn wet overtreden, en Zijn oordeel ons waardig gemaakt. Maar voor verlorenen kwam Christus op aarde. "Alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een iegelijk die in Hem gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe." (Joh. 3 : 16.) God heeft alles gegeven wat Hij geven kon. O, onbegrijpelijke liefde des Vaders, Die Zijn eniggeboren Zoon gaf. Geen andere Naam is er onder de hemel gegeven tot zaligheid en geen ander middel om hersteld te worden in de gemeenschap Gods en Gods beeld terug te ontvangen, dan de Zoon van Gods eeuwig welbehagen. De waarde van dat geschenk kan door niemand bepaald worden. Niemand is bij machte om de grootheid en de waardij van die Goddelijke Heere Jezus, van die grote Bedienaar des Heiligdoms en des waren Tabernakels, uit te roepen.

Voor degenen, die Hem van de Vader ontvangen mogen, krijgt Hij hoe langer hoe meer betekenis. Door Hem worden wij niet God verzoend. Opgehaald uit de diepte van onze naamloze val, en teruggebracht in die gemeenschap waar wij onszelf uitgezondigd hebben. Hij maakt volkomen zalig allen, die door Hem tot God gaan.

En nu, die gezegende Middelaar, Die eerst is nedergedaald, en daarna opgevaren is verre boven al de hemelen, heeft gegeven, sommigen tot apostelen, en sommigen tot profeten, en sommigen tot evangelisten, en sommigen tot herders en leeraars. Tot de volmaking der heiligen, tot het werk der bediening tot opbouwning des lichaams van Christus. (Efeze 4 : 10-12.)

O, ziet toch de neerbuigende goedheid en ontferming Gods, ook in het schenken van Zijn knechten, en de grote waardij in hun bediening. Leeft er toch niet langer gedachteloos over heen, doch staat met aandacht eens stil bij de grote bemoeienissen Gods. Wat zal het toch uitmaken als dat eenmaal tegen een mens zal getuigen in de dag des oordeels. Versmaadt wat ik u bidden mag, niet langer de roepstemmen Gods. Rust ook niet in uw uitwendige Godsdienst, een wonder van Gods genade moet in u verheerlijkt worden zal het wel zijn voor de eeuwigheid.

Duizenden zijn tevreden met de vorm, en stellen er zich gerust mede, als ware het genoeg om God te ontmoeten. Wij moeten uit die ruisenden kuil, en uit dat modderig slijk der zonde worden opgehaald, en op de Rotssteen Christus geplaatst worden, zullen wij getroost kunnen leven en eenmaal zalig sterven. Met allerlei veronderstellingen kunnen wij de reis niet aanvaarden en alles wat wij aannemen zonder grond, zal ons ontvallen, en leugen en bedrog blijken te zijn. Dat wij u allen, jong en oud, getrouw mochten waarschuwen, en onze handen vrij maken van uw bloed. God mocht Zijn Kerk nog eens bezoeken.

't Zijn geesteloze tijden, maar Gods Geest is nog niet ganselijk geweken. Het welbehagen des Heeren zal door de hand van Christus gelukkig voortgaan. Het gaat wel naar het einde der wereld, maar het einde is er nog niet. Zwarte tijden staan voor de deur, maar ook tijden, dat God de onvervulde beloften zal verwezenlijken en vervullen. Wanneer de volheid der heidenen zal ingegaan zijn, zal gans Israël zalig worden. Wij kunnen er thans weinig van bezien, doch God draagt zorg voor de volvoering van Zijn Raad en welbehagen, dat ons hart met een reikhalzend verlangen er naar uitzien mocht.

In de gemeente van Korinthe was het droevig gesteld. Droevig is ook allerwege de aanblik die Gods Kerk geeft ook in haar zichtbare openbaring. De verharding is groot, en de verwarring neemt toe. 't Is breuk op breuk, en scheur op scheur. De stok liefelijkheid en samenbinding ligt verbroken. De wereldgelijkvormigheid neemt toe en de verslapping wordt groter: Van Gods volk gaat er weinig kracht uit, en wat zijn over het algemeen weinig vorderingen op de weg des levens, en weinig oefeningen in de weg der heiligmaking; weinig zelfverloochening en zelfmishagen. Laat een ieder maar tot zichzelf inkeren, en wij zullen geen stenen op anderen werpen, maar onszelf verfoeien in stof en as. Dat een ieder de breuk van zijn hart mocht kennen, van leraars tot lid der gemeente. God mocht het nog eens op zijn plaats brengen door Zijn Geest, opdat Sion tot een lof op aarde werd gesteld.

Wij zullen gaan eindigen. De tijd roept ons. Doch dat de God aller genade de overdachte waarheid zegene en heilige aan ons aller harten. De Heere bekere nog velen in het midden van ons. Het werk Gods mocht nog eens geopenbaard worden, het rijk van Koning Jezus zichtbaar uitgebreid, en Satans macht en listen verbroken. Velen mochten naar de wortel Isai's vragen, die staan zal tot een Banier der volkeren. (Jes.- 11 : 10.) God werke met Zijn volk nog door, opdat het niet blijft hangen van jaar tot jaar. Dat het toenemen openbaar werd en dat Gods bedrukte volk door

Christus een thuiskomen bij God kreeg. Dat zij door het geloof mochten ingaan in de rust, die alleen in God ligt. Het zou tot eer en heerlijkheid van God strekken. Zijn Naam zou er door verhoogd worden. Wat zou het tot blijdschap en vrede voor uw ziel zijn, bekommerd erfdeel des Heeren.

En volk des Heeren, waar gij tot die gerechtigheid Christus komen mocht, en alles mocht inwisselen voor die Parel van grote waarde, uw voorrecht is groot. Erkent één Drie-enig God er voor. Zijn Naam mocht door u geprezen en geloofd worden. Het komt Hem alleen toe. Toch zal het u niet vreemd zijn de klacht van de grote apostel: "Ik ellendig mens, wie zal mij verlossen van het lichaam der zonde en des doods." (Rom. 7 : 24.) Die klacht zult gij nooit te boven komen, als ook de roemtaal die Paulus er aan toevoegt. Veel zult gij moeten beleven dat het meer een dode, dan een levendige klacht is. O, die onvolmaaktheid, die gij hier beleven moet, doch dat de eeuwige wijsheid goedkeurt, opdat ge maar afzien zoudt van uzelf, en hoe langer hoe meer aan de grond zoudt komen met alles wat gij doorleven mocht.

*Gij hebt als een Vader met mij gehandeld;
Maar ik heb nooit als Uw kind gewandeld.*

O, dat lage bukken voor God in het stof! Dierbare plaats. Wáár voor God te mogen zijn. Het zal u ook leiden tot meerder gebruikmaking van Christus, tot al hetgeen waartoe de Vader Hem gaf. De Heere Jezus heeft eens uitgedrukt: "Ik eer Mijn Vader, maar gij onteert Mij." En nu onteert Gods volk Hem, als zij Hem niet ten allen tijde benodigen.

Gods Geest ontledige en ontdekke maar steeds, opdat Christus als Profeet, Priester en Koning almaar groter plaats in uw hart kreeg. "Weest dan gijlieden volmaakt, gelijk Uw Vader in de hemelen volmaakt is." O, dat Christus gelijkvormig te zijn. God, de Vader wordt er door verheerlijkt, en Christus er door gekroond.

En eindelijk, die beleving zal u doen uitzien naar de verlossing uit dit Mesech, en van het lichaam der zonde en des doods. Straks zult gij volk des Heeren, verzadigd worden met Gods beeld. Dan komt er niet een klacht meer van uw lippen, maar dan zult gij volmaakt Zijn lof ontvouwen en Zijn Naam eeuwig prijzen.

AMEN

Slotzang Ps. 140 : 13.

4. Een veelbetekenende overeenkomst.

Zingen Ps. 68 : 1-2.

Lezen Job 5.

Geliefden!

In het laatste boek van het Oude Testament, namelijk Maleachi, het laatste vers het derde hoofdstuk lezen wij: "Dan zult gijlieden wederom zien het onderscheid tussen de rechtvaardige en de goddeloze, tussen dien, die God dient, en dien, die Hem niet dient."

De opmerkzame lezer zal wel gevoelen, dat allereerst de nadruk in deze tekst, valt op het onderscheid tussen rechtvaardigen en goddelozen, maar vooral ook op het woord "*dan*." *Dan*, dat ziet daar allereerst op de verwoesting van Jeruzalem, doch zal zijn volkomen vervulling bekomen in de dag van Christus wederkomst op de wolken des hemels. *Dan* zal Christus de schapen van de bokken scheiden. *Dan* zal het onderscheid gezien worden, zoals het tevoren nooit gezien is, want dan is het volmaakt en volkomen. Welk een tegenstelling zal het dan zijn. Wij zongen ervan uit Psalm 68, van de goddelozen:

*Die God altijd hebben gehaat
Zullen voor Hem met schand en smaad
Vlieden in alle landen.*

Maar van Gods volk staat er:

*Doch zullen de vromen verblijd
Heer', Uwen Naam zingen altijd
En haar in U verblijden.*

God maakt onderscheid waar geen onderscheid was. En dat onderscheid maakt God als de Opper-Soeverein van hemel en aarde. Die met het heir des hemels en met de inwoners der aarde doet naar Zijn vrijmachtig welbehagen. "Jacob heb Ik liefgehad, en Ezau heb Ik gehaat." Dat onderscheid wordt gezien, niet alleen in de eeuwigheid, gelijk wij reeds hoorden, doch ook in het leven en sterven.

Groot is het onderscheid hier in de tijd tussen Gods volk en degenen wier deel is in dit leven, en wier buik hun God is. De eersten zijn de Goddelijke natuur deelachtig geworden, worden gewassen, gereinigd en geheiligd door het bloed des Lams. Zij zijn getrokken uit de tegenwoordige boze wereld, getrokken uit de duisternis tot Gods wonderbaar licht, om te verkondigen de deugden Desgenen, Die hen daaruit getrokken heeft. En de anderen leven voort in de zonde en in de ongerechtigheid; zij zijn niet om de Naam des Heeren te vermelden. Dat verschil ziet u onder andere bij Kaïn en Abel; Ezau en Jacob, Orpa en Ruth; Saul en David. Een ander leven, een ander verlangen, een andere begeerte, doch ook een ander vooruitzicht. In strijd en druk, beproeving en ellende wordt dat onderscheid ook waargenomen. Als de wereld vrolijk is, dan treurt Gods volk, doch als Gods volk gaat zingen, dan kermt de wereld. "*Daarom zegt de Heere Heere alzo, ziet, Mijn knechten zullen eten, doch*

gijlieden zult hongeren; ziet, Mijn knechten zullen drinken, doch gijlieden zult dorsten; ziet, Mijn knechten zullen blijde zijn, doch gijlieden zult beschaamd zijn; ziet, Mijn knechten zullen juichen van goeder harte, maar gijlieden zult schreeuwen van weedom des harten, en van verbreking des geestes zult gij huilen." (Jes. 65 : 13-14.)

Vandaar dan ook dat de apostel Paulus in 1 Tim. 4 : 8 de Godzaligheid aanbeveelt, want zo zegt hij, *die is tot alle dingen nut, hebbende de belofte des tegenwoordigen en des toekomstigen levens.*

De wereld weet niet waar zij met haar noden heen moet. Saul's laatste toevlucht was de tovenaars te Endor, het logement van de duivelen, doch Davids blijvende kracht was de God des Eeds en des Verbonds. In de ure der verlossing, zinkt de arme wereld weg, en Gods kind mag z'n hoofd opheffen.

Dat onderscheid wordt ook gezien in het sterven. Zonder troost moet de wereld weg, ja, soms, zelfs in de armen van de wanhoop. En voor Gods Volk?

Bij het naderen van de dood,

Zal Hij volkomen uitkomst geven.

Zullen de goddelozen hun dagen niet ter helft brengen, worden zij menigmaal als een ezel begraven, van Gods volk staat er wat anders beschreven. "Zij zullen met vrede in het graf dalen." In Gods Woord hebben wij een veelbetekenende belofte betreffend hun vertrek uit deze wereld.

Kom, staan wij daarbij enkele ogenblikken stil, onder inwachting en afsmeeking van de Geest des Heeren Heeren. Onzen tekst vindt uw gewijde aandacht opgetekend in Job 5 : 26.

"Gij zult in ouderdom ten grave komen, gelijk de koornhoop te zijner tijd opgevoerd wordt."

Deze voorgelezen tekstwoorden zijn gesproken door Elifaz de Themanië, een van Jobs drie vrienden. Zij hadden gehoord al het kwaad dat over hem en zijn huis gekomen was en zij waren uit medelijden naar hem gekomen om hem te beklagen en om hem te vertroosten.

In een zeer diepe weg van beproeving had God Job geleid. De vrienden meenden, dat een bijzondere misdaad door hem bedreven was, dat er een bijzondere zonde was, waaraan hij zich schuldig gemaakt had. Zo was het echter niet. Het bijzonder doel dat God met die beproeving had, was allereerst om de hemel en de aarde, maar ook de hel te laten zien, dat Gods werk triomfeert tegenover al de listen en het geweld van Satan, die rondgaat als een briesende leeuw, zoekende wie hij zou mogen verslinden.

Maar ook persoonlijk voor Job was die diepe weg door God geopend, om hem te leren hoe noodzakelijk het is, het leven en de grond te verliezen uit al hetgeen wij beleefd hebben, om het alleen in Christus te vinden, Die de Levensbron en Levensfontein van Zijn kerk is. God moet ons alles leren door Zijn Geest, en ons voor alle onderwijs des Geestes vatbaar maken.

Job had eens gedankt, daarna had hij het voor God opgenomen tegenover zijn vrouw die gezegd had: Zegen God en sterf! In het laatst heeft hij echter zijn geboortedag vervloekt. Wat werd het in zijn hart onstuimig! Welke zware stormen kwamen er los. Hij is wel bewaard gebleven dat hij God niet ging vervloeken. God omtuint zijn volk in het grootste gevaar. Toch zien wij, hoever het kan komen, ook met een mens, die met genade is bedeed, als God Zijn aangezicht verbergt, en Satan onder de toelating zijn macht openbaart. Die meent te staan, ziet toe, dat hij niet valt.

Langs een zachte weg en zo gematigd mogelijk zocht nu Elifaz zijn doel bij Job te bereiken. Rijk en veelomvattend is Elifaz eerste redevoering. Kostelijke waarheden zijn door hem gezegd, die de overdenking wel dubbel waard zijn. Wat God voor Zijn volk is in Christus, in leven en sterven, is op duidelijke wijze naar voren gebracht, gelijk wij daarvan een bewijs hebben ook in onzen tekst.

Immers, niet alleen bewaring voor allerlei onheilen, maar ook wezenlijk geluk zal volgens Elifaz het deel zijn van dengene, die met God verzoend is. In zijn goederen zal hij gezegend zijn, in zijn kinderen zal hij zegen ontvangen; en ook in zijn persoon zal het hem aan zegeningen niet ontbreken. Immers, zo staat er in onze tekst: *"gij zult in ouderdom in ongebroken kracht ten grave komen, gelijk de koorngoep te zijner tijd opgevoerd wordt."*

Oud worden is voor de mens van nature een begerlijke zaak, doch als de ouderdom komt met al zijn gebreken, wordt dikwijls de dood boven het leven verkozen. Welk een voorrecht is het dan, oud te worden zonder de zwakheden en bezwaren van de ouderdom te ondervinden, zodat het rijp worden, bepaald een rijpen is voor de eeuwigheid. Ziet, dan is ook het sterven der mensen gelijk aan het opvoeren van het rijpe koren, naar de hooggelegen dorsvloer, wanneer zijn ziel als een reine offerande naar de tempel des hemels wordt heengebracht. Ook dat zal het deel van Job worden, zegt Elifaz, als hij zich maar voor de Heere verootmoedigt.

Deze tekst bevat dus also een rijke belofte. Een belofte echter, die niet alle gedoopten en alle belijders van de waarheid geldt; o neen, de beloften zijn niet het gemeengoed van alle mensen. De Goddelijke beloften zijn door God in Christus, alleen vermaakt aan de uitverkorenen. Die beloften betreft dus alleen de Kerk van God en alleen haar levende leden. Het is een belofte die zijn grond en vervulling heeft alleen in Christus, als de grote Overwinnaar van de dood. Die Zone Gods, eenswezens met de Vader en met de Heilige Geest werd Mens. Hij nam onze menselijke natuur aan uit de maagd Maria, om hier te leven en te sterven als Borg des Verbonds. Zijn leven was een stervensproces. Al de golven en baren van Gods toorn zijn over Hem heengegaan, maar Hij is ook afgesneden uit het land der levenden. De Vader heeft Hem opgewekt ten derde dage, en veertig dagen na Zijn opstanding, opgenomen in de hemel, voor het aangezicht Zijner discipelen. Het is dus een belofte voor allen, die in Christus zijn begrepen. Het is een belofte, die naar Gods soeverein welbehagen wordt bevestigd bij de dood.

Komt geliefden, laat ons thans ter nadere opening van deze woorden, de tekst ditmaal op de voet volgen, en die voortreffelijke belofte nader bezien. God mocht er ons iets van schenken in ons hart.

In Adam zijn alle mensen de dood onderworpen. De bezoldiging der zonde is de dood. En Paulus schrijft in Hebr. 9 : 27: "Het is de mens gezet eenmaal te sterven, en daarna het oordeel." Toch is er een groot onderscheid in het sterven. Gods volk mag sterven, en de wereld moet sterven. Voor de wereld is het sterven een straf, een vloek en een oordeel, daartegenover is het voor een kind des Heeren een zegen en een groot voorrecht. De dood is een tegennatuurlijke zaak. Ja, Paulus noemt de dood, de laatste vijand die teniet gedaan moet worden. De dood is echter, door Christus, voor al Gods volk tot eeuwige overwinning. De dood was, de laatste macht van Satan, en Christus ging gewillig, maar ook blijmoedig de dood in, om dien dood voor eeuwig de doodsteek te geven. Christus heeft dus de dood gedood. Voor Gods volk is de dood geen betaling van de zonde, dat was het wel voor de Borg des Verbonds, maar

voor Gods kinderen is het een afsterven van de zonde, en een doorgang tot het eeuwige leven. De dood is voor Gods volk als een roeischuit, die hen uit dit tranendal, uit deze woestijn voor eeuwig verlost en overbrengt in het Kanaän van eeuwige rust en vrijheid. Vandaar is dan ook voor al dat volk, de dag des doods beter dan de dag toen ze geboren werden. Met de geboorte begint de strijd en het lijden, maar met de dood is alle strijd en lijden geëindigd, en wordt alle smart verwisseld in eeuwig verblijden. Kostelijk is in de ogen des Heeren de dood Zijner gunstgenoten. (Ps. 116:15.)

In de wedergeboorte kregen zij die doodsteek reeds, en hun ganse leven is een gestadige dood geweest. David verklaarde in Ps. 25 : 8

*Duizend zorgen, duizend doden,
Kwellen mijn angstvallig hart.*

Al Gods kinderen hebben daar in meer of mindere mate kennis van in hun leven. O, wat zijn zij bevoorrecht, die hier in de tijd met God verzoend te worden met bewustheid voor hun eigen ziel; degenen, die mogen beleven, dat het handschrift, dat tegen hen was, uitgewist is aan het kruis van Christus! Velen van Gods kinderen gaan met vreze des doods door heel hun leven over de wereld. Wat bang en benauwd kan het hier menigmaal zijn, als zij aan de dood denken. Het zweet kan hen wel uitbreken, en wat kan het hun ziel diep neerdrukken. O, we moeten maar zo lichtvaardig niet over de dood spreken. Een oude leraar zei eens in zijn leven: "Wij kunnen, als de dood komt, wel eens honden horen blaffen, die wij in ons leven nog nooit gehoord hebben." Wij hebben genade nodig om te leven, en genade om te sterven, en dat betreft Gods bekommerde, zowel als Gods bevestigde volk. Toch zal het voor al dat volk eenmaal meevallen. De poorten der hel zullen Christus gemeente niet overweldigen. Die Meerdere Jozua zal hen leiden door de Jordaan des Doods. Geen klauw zal er achter blijven. Christus gerechtigheid is de poort des hemels, waardoor al het volk eenmaal zal ingaan.

Zeker, voor duizenden en tienduizenden zal het tegenvallen, maar voor Gods kinderen eeuwig, eeuwig meevallen. Zij moesten achteruit naar de hemel. Zij moesten door de hel naar de hemel. Zij moesten de meesten tijd met een strop om hun hals door het leven. God zal genade en ere geven, en het goede niet onthouden dengenen, die in oprechtheid gewandeld hebben. (Ps. 84 : 12.) O, zuchtend en bestreden volk, het zal zo meevallen. Christus verwierf niet alleen de zaligheid, maar Hij past ook die verworven zaligheid zeker toe. Hij bad in Joh. 17 : 24: "Vader, Ik wil dat waar Ik ben, ook die bij Mij zijn, die Gij Mij gegeven hebt." Christus eist aan de rechterhand Zijns Vaders de eeuwige zaligheid en heerlijkheid voor al de Zijnen. In de eeuwigen Vrederaad eiste de Vader van de Zoon de volkomen voldoening van Zijn recht, maar deed Hem ook de belofte van dat geestelijk zaad, dat in Hem begrepen was. De zaligheid van de kerk rust op onwrikbare steunpilaren.

O, al zou het een strijd zijn tot het einde, en Gods kind tot aan de dag des dood liggen onder de stokebranden van de vijand, wanneer zijn laatste ure slaan zal op aarde, zal niet de satan, maar zal God het laatste woord hebben. En wat dat laatste woord wel zal zijn? "Komt in gij gezegenden des Vaders, beërft dat Koninkrijk, dat u bereid is van voor de grondlegging der wereld." Wat zal dat als zalige muziek in uwe oren klinken. Dan gaat ook uw mond eeuwig open, en zal er nooit een stilzwijgen meer zijn. De eeuwigheid zult gij nodig hebben om God groot te maken.

De Vader, die u verkoos, de Zoon, die u kocht met Zijn dierbaar bloed, de Heilige Geest, die het alles aan en in uw ziel toepaste. Wat moesten wij elkander toch dringen en opwekken om onze roeping en verkiezing vast te maken! Dat doende, zullen wij nimmermeer struikelen, maar zal ons rijkelijk toegevoegd worden, de ingang in het eeuwige Koninkrijk van onze Heere en Zaligmaker, Jezus Christus, (2 Petr. 1:10-11.) Dat wij hier verzekerd worden van ons aandeel aan God en Christus. O, dat rusten menigmaal, waar God nooit een ruste schenkt. Alles is op de been om ons af te houden van die ware *Silo*, van die ware Rustaanbrenger, Christus Jezus. Wat blijft alles toch hangen in het oude, zonder te komen tot die verzoening met God, waarin God verheerlijkt wordt, en onze ziel rust vindt.

Voor de wereld zal het sterven vreselijk zijn. Zij zullen hun ogen open doen in de buitenste duisternis waar wening en knersing der tanden zal zijn. En na de dood is er geen verandering meer. Met de dood wordt het voor eeuwig beslist. Haast u en spoedt u dan toch om uws levens wil! Zoekt de verzoening met God door Christus, maar ook de verzoening met de dood, en ook met het graf. De belofte, die in onzen tekst gedaan wordt aan de ware Kerke Gods, gaat inzonderheid over het graf.

De belofte, die in onze tekst gedaan wordt aan de ware Kerke Gods, gaat inzonderheid over het graf. Zomin in de staat der rechtheid de dood heerste, zomin was er ook in de hof van *Eden* een graf te vinden. Die kuil moest gedolven worden zodra de dood in de wereld kwam. Het is voor de mens een diepe vernedering om naar het graf gebracht te worden, en om dan in de kuil verteerd te worden tot stof. 't Is de oorspronkelijke bestemming van de beeldrager Gods niet geweest. In de begrafenis komt het verderf naar voren, dat door de zonde over de mens gekomen is. "Men zet hen als schapen in het graf; de dood zal hen afweiden; en de oprechten zullen over hen heersen in die morgenstond, en het graf zal hun gedaante verslijten, elk uit zijn woning." (Ps. 49:15.)

Toch is het nog een zegen om begraven te mogen worden. Velen wordt het niet vergund begraven te worden. Hoevelen moeten hun leven eindigen op de zee. Geen groter kerkhof is er dan op de bodem van de oceaan. De Waarheid zegt dan ook in Openbaring 20: *En de zee gaf hare doden die in haar waren*. In tijden van oorlog en van andere ellende zijn er bij duizenden, die niet verwaardigd worden met een begrafenis; als mest liggen dan de lijken op de aardbodem. Dat kan Gods volk overkomen, zowel als de wereld. Ten dien opzichte geldt het ook: Eenerlei wedervaart de rechtvaardige en de goddeloze." Jonathan viel, zowel als Saul op Gilboa. Ook in dagen van vervolging kan het zo gaan met Gods gunstgenoten. Leest het maar in Ps. 79 : 2: "Zij hebben de dode lichamen Uwer knechten aan het gevogelte des hemels tot spijs gegeven; het vlees Uwer gunstgenoten aan het gedierte des lands." Voor de wereld is het ook nog een voorrecht als men begraven mag worden. Ook in deze droeve Atheïstische tijden zijn er al bij duizenden, die het niet meer als een zegen bezien, dat zij nog begraven mogen worden. Men laat zijn lichaam verbranden. Aan een opstanding der doden gelooft men niet, met de dood is alles geëindigd, zo zeggen die godloochenaars. Droeve openbaringen van fanatiek ongelooft, dat hand over hand toeneemt, ook in ons Vaderland. Wij mogen er wel van schrikken en beven! Welk een diepe vernedering het dan ook is enerzijds voor de mens, anderzijds is het als een zegen te achten dat wij nog met eer in het graf mogen dalen.

Christus stierf op Golgotha, de dood des kruises, naar de eis van Gods gerechtigheid en waarheid, maar zo ging Hij ook het graf in. Van de begrafenis van Christus was

geprofeteerd in Jes. 53 : 9: "En men heeft Zijn graf bij de goddelozen gesteld, en Hij is bij de rijke in Zijn dood geweest, omdat Hij geen onrecht gedaan heeft, noch bedrog in Zijn mond geweest is." Christus ingaan in het graf is evenzo borgtochtelijk geweest als Zijn leven en sterven.

Welbewust is Christus als Borg de dood ingegaan, maar voor Christus is het graf ook geen lijdelijk ondergaan geweest in het verderf, doch een worstelen met de machten des graf, die Hem aangrepen en omknelden. Hij is een volkomen Zaligmaker. Door in de verslinding des graf te dalen, heeft Hij het graf zijn triomf ontnomen. Christus heeft de verschrikking van het graf weggenomen en het graf voor al Zijn volk geheiligd. 't Is nu als een liefelijke rustplaats, en rustbed van Gods kinderen.

Het graf, zo schreef een Engels Godgeleerde, is als een opgeschud bed, waar het lichaam van Gods kinderen op liggen mag, en als een doos, waar hun lichaam bewaard wordt tot de morgen der opstanding.

Het graf bewaart wel het lichaam van Gods kinderen, maar het verslindt hen niet meer. Gods volk kan wel door de hel aangevochten, maar niet verslonden worden. Christus heeft het oordeel, de bitterheid, en de smaad, die in het graf ligt, weggenomen. Welk een voorrecht als wij in het donkere graf een geopende deur mogen zien, door Christus geopend, en dat wij er kinderlijke betrekking op krijgen in de vereniging met die Middelaar des Verbonds. Zo was het in Jobs ziel in hoofdstuk 19 : 25. "Ik weet, Mijn Verlosser leeft, en Hij zal ten laatste over het stof opstaan."

Toen Abraham in Kanaän kwam, het land dat God hem beloofd had, had hij de sterkste betrekking op een klein stukje er van in dat land, niet om er kastelen en paleizen op te bouwen, maar om er begraven te worden. Waar die betrekking uit voortvloeide, en waar die sterke begeerte vandaan kwam? Paulus zal in Hebr. 11 ons het antwoord wel geven. Hoort het maar: "Want hij verwachtte de stad die fundamenten heeft, welker Kunstenaar en Bouwmeester God is."

Zalige betrekking. God had het in zijn hart gewerkt door de Heilige Geest. Driewerf welgelukzalig, die door genade er iets van mogen kennen, maar ook beoefenen. Zij zullen verre van de zonde, en dicht bij God leven. Wanneer ons leven Christus is, dan zal ons sterven gewin zijn.

O, dat onze ziel meer betrekking had om te sterven, dan om te leven. De belofte in dezen tekst, uitgedrukt, zou ook in ons leven zijn vervulling bekomen. Alle beloften Gods, zoovele als er zijn, zijn in Christus ja en amen, Gode tot heerlijkheid. De wereld wordt bedrogen en komt beschaamd uit met al hetgeen hen door de Duivel beloofd wordt. Satan is niet anders dan een leugenaar, en al wat hij ons voorspiegelt, is bedrog. Met smart zullen wij nederliggen, wanneer straks het einde nadert. En eenmaal zullen wij allen vlees tot een eeuwige afgrijzing zijn. (Jes. 66 : 23.) Gans anders is het met degenen, die wedergeboren zijn tot een levendige hope, en die door het geloof verenigd zijn met Christus, de Levensvorst, de Levensbron. Gods volk krijgt eenmaal een verheerlijkt onverderfelijk lichaam terug, gelijkvormig aan het verheerlijkte lichaam van Christus. *"Ik geloof de wederopstanding des vleses en een eeuwig leven."*

Mozes is door God Zelf begraven, en nooit is zijn graf gevonden. Henoeh en Elia zijn nooit in het graf neergelegd. Van Henoeh staat er: Henoeh wandelde met God, en hij was niet meer. God nam hem, weg. Elia werd in een onweder met een vurige wagen en met vurige paarden opgevoerd ten hemel. Had God hem in zijn moedeloosheid verhoord, dan was hij begraven geworden in het zand der woestijn, maar nu was hem een beter lot bereid.

Degenen, die nog leven zullen van Gods kinderen, wanneer Christus op de wolken des hemels zal komen, zullen ook niet in het graf komen. Zij zullen in een punt des tijds veranderd en in heerlijkheid opgenomen worden. Dat zijn bijzondere voorbeelden waarvan Gods Woord spreekt, doch verder zal de belofte, in dezen tekst genoemd, aan al Gods kinderen bevestigd worden door alle tijden en eeuwen.

De belofte, waarvan in dezen tekst gewag gemaakt wordt, betreft alleen de vernederden, de rouwdragenden, behoeftigen en armen; zij betreft het ware volk van God, dat in zijn leven één plant met Christus geworden is in de gelijkmaking Zijns doods, maar het ook wordt in de gelijkmaking Zijner opstanding. Die belofte is nu van zulk een betekenisvolle inhoud. Zij luidt immers:

"Gij zult in ouderdom ten grave komen gelijk de koornhoop te zijner tijd opgevoerd wordt." Het is wel nodig, onze aandacht een weinig in te spannen, om deze belofte in het rechte en juiste licht te bezien.

Wij moeten deze waarheid niet zo verklaren, dat al degenen, die jong sterven, verloren gaan, en dat al degenen die in hogen ouderdom ten grave komen, naar de hemel gaan. Dat kan absoluut de zin en mening des Geestes niet zijn. Vele voorbeelden hebben wij van mensen, die oud en grijs zijn geworden, die zonder hoop naar de eeuwigheid gingen. Daartegenover hebben wij getuigenissen van kinderen, waarvan God Zelf verklaard heeft, dat God hen wegnam, omdat er iets goeds in gevonden werd. Wij moeten deze waarheid bezien en verklaren in het licht, waarin zij voorkomt. *"Gij zult in ouderdom ten grave komen, gelijk de koornhoop te zijner tijd opgevoerd wordt."*

Op het gedeelte *"gelijk de koornhoop"* valt dus de nadruk. Een vroegtijdige dood is over het algemeen een bijzondere vloek der zonde. Het was 't gebed van de dichter van Ps. 102 : 25. "Ik zeide, mijn God, neem me niet weg in het midden mijner dagen." En in Spr. 10 : 27 lezen wij: "De vreze des Heere vermeerderd de dagen; maar de jaren der goddelozen worden verkort." Zie ook Spr. 9 : 11. Absalom bracht zijn dagen niet ter helft. God nam hem weg in Zijn ongenoegen. Hij bleef met z'n haar tussen de takken hangen, en Joab schoot drie pijlen in zijn hart, dat hij stierf. Een hoge rustige ouderdom wordt beschouwd als een bijzondere zegen en genade, en wordt de Godzaligen als een zegen geschonken, teneinde zij vele blijken mochten ontmoeten van zijn liefde, Hem mochten dienen, en om van Zijn Naam en zaak te getuigen. Zij krijgen daardoor meer tijd om zich te bereiden voor hun ontbinding, en dat hun pinnen losgemaakt worden.

- Het koren is niet altijd op dezelfde tijd rijp. Er kan zulk een groot verschil zijn wat de tijd betreft, tussen het ene, en het andere jaar. Dan is het graan weer vroeg rijp, en dan weer laat, het hangt van zoveel omstandigheden af. Vele beelden worden er gebruikt in de Schrift, ontleent aan het boerenbedrijf, zowel in het Oude als in het Nieuwe Testament. Gods Woord spreekt van het braakland; van eggen en ploegen, van het zaaien als van het maaien; van het verwachten van de kostelijke vrucht des lands enz. Allemaal zaken, die niet zonder grond genoemd worden, maar waar een geestelijke betekenis aan ten grondslag ligt.
- Zo is het ook in deze tekst. Wanneer het koren rijp is, dan wordt er ingezameld. Veel echter gaat er aan vooraf, eer het koren rijp is. Allereerst wordt het land daartoe bereid met ploegen en eggen. Dan wordt het zaad aan de schoot der aarde toevertrouwd. Dat zaad sterft in de aarde, en daarna ontkiemt het. Na enige tijd in

de aarde dat stervensproces te hebben doorgemaakt, komt het koren boven. Wat een stormen, wat een regen, wat een hagel en sneeuw valt er niet menigmaal op dat pas boven de grond gekomen graan. Soms ligt het slap ter aarde, met een kleur, dat ge denken zoude, er komt niets meer van terecht. Straks kan de landman het wel omploegen, en nieuw zaad in de akker werpen. Maar neen, het heeft soms wel veel geleden, maar de wortel is niet dood. Al was er dan boven de grond geen groei waar te nemen; wat onder de grond verborgen was, bleef in het leven. Welhaast met het schijnen van de zon, wordt het gelaat des aardrijks veranderd. Verwonderlijk is het, dat alles in zulk een korte tijd veranderd. Het gebeurt ook vaak, dat over dat pas ontloken groen de boer met een rolblok gaat om het verdrogen tegen te gaan, maar ook opdat het graan niet te vlug naar boven gaat, en regelmatig zal groeien.

- God geeft vruchtbaarheid van boven, en het graan schiet welig op. Gedurig wordt het bevochtigd met de regen des hemels, en wat schiet dat veldgewas naar boven. Binnen niet al te lange tijd ziet ge de aar in het koren komen, wanneer dat de juiste lengte heeft. Toch blijft die stengel zwak. Hoe vaak zien wij bij stortregens en sterke winden, het graan plat tegen de grond liggen. Doch door die zelfde wind, waardoor het neergeslagen werd, wordt het weer opgericht.
- Eindelijk komt de tijd dat het koren rijp wordt. In Palestina begon de oogst in de hete dagen in de tweede helft van April reeds, en op de heuvelen een maand later. In de tweede week van Juni is de oogst al geheel afgelopen en geëindigd. In Egypte was de oogst nog een maand vroeger dan in Kanaän. Onder groot vreugdebetoon begon het snijden van het koren, Gewoonlijk werd de oogst onmiddellijk in kleine schoven op de rug van kamelen en ezels naar de dorsvloer gebracht. Veel arbeid wordt er aan dat graan ten koste gelegd, eer het in de grond is, daarna wanneer het gezaaid is, en dan wanneer het rijp wordt. Waaraan wij het kunnen weten dat het graan rijp wordt? *Wanneer de grond loslaat, het graan geel wordt, en de aren naar beneden gaan hangen, dus gaat buigen.*
- Die schoven worden van het land opgevoerd naar de schuren, wanneer de landbouwer oordeelt, dat het de juiste tijd is. Dat hangt dus niet van de schoof af, maar wel van de landman.

Een rijkdom van zaken ligt er in dit beeld verborgen. Het is de verbondsbelofte, aan alle ware bondelingen, dat wil zeggen aan allen, die tot het genadeverbond behoren en er in begrepen zijn, dat God het stenen hart zal wegnemen, en een vlesens hart zal schenken. Wij moeten vernieuwd worden door Gods Geest. Ons hart, geliefden, moet door Gods Geest bearbeid worden. Van nature zijn wij onvruchtbaar, en dat stuit alles af. Ons hart is krachtens Adams diepe val een woestijn vol doornen en distelen. Gods Geest maakt de aarde van ons hart vruchtbaar. God gaat met de ploegschaar van Zijn heilige wet er doorheen. Door de Wet is de kennis der zonde. God overreedt ons, dat wij tegen alle geboden zwaarlijk gezondigd en geen derzelve gehouden hebben. Wij liggen onder vloek en toorn. "Vervloekt is een iegelijk, die niet blijft in al hetgeen geschreven is in het boek der wet om dat te doen." (Gal. 3 : 13.) God komt met Zijn Woord, als met het zaad der wedergeboorte. (Jac. 1 : 18 en 1 Petr: 1 : 23.)

Dat graan, dat in de akker van ons hart wordt gezaaid, sterft eerst. Christus leerde het immers Zelf in Joh. 12 : 24: "Voorwaar voorwaar, zeg Ik u, tenzij het tarwegraan in

de aarde niet valt, en sterft, zo blijft het alleen, maar indien het sterft, zo brengt het veel vrucht voort." Zeker, Christus heeft dat geëgd, allereerst ziende op Zichzelf, maar heeft daarin ook getekend het leven van Zijn volk, dat reeds in de eeuwigheid door de Vader aan de Zoon was gegeven. Hij moest Zich tot in de dood vernederen, opdat Hij door de dood aan het onkreukbaar recht des Vaders voldoening geven zou, maar ook de gerechtigheid en het leven verwerven zou voor al Zijn volk. Ja, door dat sterven, zou Hij die vruchten teweegbrengen, die God tot heerlijkheid en de Kerk tot eeuwig profijt zijn zouden. Gods uitverkorenen worden in een rechte weg met God verzoend en bevredigd. Gods deugden worden in de verlossing van de Kerk verheerlijkt en zij beleven "Uw vrucht is uit Mij gevonden."

Gods volk krijgt een stervend leven. Zij moeten sterven aan de zonde, aan de wet, aan zichzelf, opdat zij Gode leven zouden. "Zij worden in de dood altijd overgegeven om Jezus wil, opdat het leven van Jezus in hun sterfelijk vlees zal geopenbaard worden." (2 Kor. 4 : 11.)

Toch, waar de wortel der zaak gevonden wordt, waar God Zijn Kerk is begonnen, daar kan het nooit meer uitgeroeid worden. Dat werk blijft, omdat God er de Auteur van is. Het kan wel stormen in het hart van Job, doch onder de geweldigen kamp van satan, zegt hij toch tot zijn vrienden: "Voorwaar gij zoudt zeggen: waarom vervolgen wij hem? Nademaal de wortel der zaak in mij gevonden wordt." (Job 19 : 28.) God draagt er zorg voor. Veel komt er tegen op, en veel komt er over heen, doch het wordt bevestigd:

*Hij groeit zelfs op in ramp en tegenspoed
Het gaat hem wel, 't gelukt hem wat hij doet. Psalm 1: 2.*

God laat nooit varen het werk Zijner handen. Hoe zou de Heere Zijn eigen werk, de werken Zijner handen kunnen laten varen. Hij, Die al Zijn werken begint, om te voleinden. Daarvoor is Hij God en geen mens, de Rotssteen Israëls, Wiens werk volkomen is. De eer van Zijn Wezen, de eer van Zijn deugden staat er mede in het nauwste verband. En Christus bidt, dat hun geloof niet zal ophouden.

Dat graan blijft krachteloos in zichzelf, hoe het ook groeit, en hoe hoog het ook wordt. Gods volk blijft na alle ontvangen genade, in zichzelf ellendig en arm. Zij blijven als een riet, van de wind ginds en weder gedreven. Zeg tegen de huichelaars en hypocrieten maar wat ge wilt, zij blijven altijd overeind. Bij Gods arme volk, is het wel anders. Toen Christus sprak in de discipelenkring dat één uit hun midden Hem verraden zou, toen hebben zij wenend gevraagd: "Ben ik het Heere." De vrees sloeg hen om het hart. O, wat al slingeringen zijn er menigmaal in de harten van Gods kinderen; dan over hun staat, en dan weer over de stand van hun leven. Wat kunnen de bestrijdingen en de aanvechtingen hoog gaan. God moet hen telkens maar weer oprichten, want anders zouden zij wegzinken in hun druk en strijd.

God sterkt Zijn volk met Zijn dierbare beloften. Verkwikt hun hart uit de rijke bedieningen van Christus, en vertroost hen door de kracht des Geestes. Christus schijnt als de Zon der Gerechtigheid in hun hart om te geven verlichting der kennis in het aangezicht van Jezus Christus. Die Zon verdrijft alle duisternis van oordeel, vloek en toorn, en verwarmt hun harten om God lief te hebben boven alles en hun naaste als zichzelf.

Wat een liefde krijgen zij voor Gods eer en deugden, voor Zijn Naam en zaak! De regen des Geestes daalt op hen neer en doet hen opwassen in de kennis en in de genade van de Heere Jezus Christus; doet hen ijverig zijn in goede werken en maakt hen van harte willig en bereid om Hem welbehagelijk te wandelen.

De tijd komt, dat het graan rijp wordt. God maakt Zijn volk los, van al hetgeen waaraan zij zo vast gebonden waren. Zij worden hoe langer hoe meer vreemdelingen op aarde. De bekommring over hetgeen van de wereld is, wordt minder. Van achter wordt het door de familiebetrekkingen nog meer soms opgemerkt, dan in tijden toen hun dierbaren nog op aarde waren. Jacob werd los van de zijnen en van de wereld toen de dag van zijn sterven genaakte.

De gebeden van David, de zoon van Isai, hadden een einde. (Ps. 72 : 20.) Wat was hij verblijd, dat hij sterven mocht. Hij was zat van zichzelf, maar ook van de wereld zijn knechten zochten nog een jonge dochter voor hem in zijn ouderdom, maar er staat opmerkelijk aangetekend: "Doch de Koning bekende ze niet." (1 Kon. 1 : 4.)

De grijze Simeon verlangde om heen te gaan. (Luc. 2 : 29.)

Paulus had een begeerte om ontbonden te worden, en met Christus te zijn. (Filip. 1 : 23.)

God maakt Zijn volk los en pasklaar voor de hemel. Gods Geest maakt hen hemelsgezind, en doet hen verlangen als de Bruid Christi naar de bruiloftsdag, om dan altijd bij de Heere te zijn, maar ook naar de triomfdag, wanneer Christus heerlijkheid op het volkomenst zal geopenbaard worden.

Kostelijke tijd, wanneer wij als het graan afgesneden worden en in schoven gebonden op het land worden gezet, om straks naar de schuur gevoerd te worden.

Het kind van David en Bathseba als ook het kind van Jerobeam waren vroeg rijp voor de hemel. De moordenaar aan het kruis, was in een uur tijds rijp om ingezameld te worden. Waar anderen soms veertig, vijftig of meer jaren over doen, geschiedde bij hem in een enkel ogenblik. Wat is God vrij en soeverein. Niemand kan Zijn hand afslaan, en zeggen: *wat doet Gij?*

*Heilig zijn, o God, Uw wegen;
Niemand kan U spreken tegen.*

O, dat afgesneden te worden van onszelf, en van alles waar wij zo aan vast zitten! Afgesneden van ons leven, om het geheel en alleen met bewustheid van onszelf in Christus te vinden, ja, verenigd met een Drie-enig God.

Wie zal ooit de grootheid van de genade naar waarde uitroepen? Niemand is er toe bekwaam op de aarde. Dat God ons hart bereidde, en in onze ziel het zaad van Zijn eeuwig getuigenis vrucht deed dragen, is geen vrucht van onze akker. Het is niet door ons toedoen, dat wij als graan groeien mochten op de akker van Gods Kerk. Wij kunnen het niet aan ons zelf toeschrijven dat er een tijd kwam, dat wij afgesneden werden, en rijp gemaakt voor de hemel. O neen, het is alles alleen om dat eeuwig welbehagen, het vloeit uit een Drie-enig God, als uit de Bronader van alle heil en zaligheid.

Als Gods volk rijp wordt, en is, dan neemt God hen op in heerlijkheid. De korenhoop wordt *ter zijner tijd* opgevoerd. David zegt in Ps. 31 : 16 "Mijn tijden zijn in Uw hand." Elia wilde te vroeg sterven, en de weg waarin Jeremia wilde sterven, was ook verkeerd. Gelukkig de ziel, die in alles, ook wat betreft de tijd van sterven, zich in de hand des Heeren mag overgeven.

Zeker, er kan nog veel gebeuren tussen het afsnijden van het leven en het inzamelen van de schoven. Wat een regen kan er vallen, en wat een stormen kunnen er loeien. Soms staan de schoven zwart op het land. Het graan in de schoven kan gaan schieten.

Maar wat er gebeurt, op Gods tijd komt dat volk binnen. Soms voor de poorten des doods moeten er nog zaken geleerd worden, en krijgen wij nog ontdekkingen waar wij ons gehele leven vreemd van bleven. In Gods Woord wordt er onderscheid gemaakt tussen Davids eerste wegen en laatste wegen. Lees 2 Kron. 17 : 3 maar eens met aandacht. Ja, Gods volk zal hier veel leren, dat zij uit genade zalig worden. Dat de grond, waarop zij eenmaal God zullen ontmoeten, de volmaakte gerechtigheid van Christus is.

Op Gods tijd wordt Gods volk opgevoerd. Die schoven, die daar enigen tijd op de grond gestaan hebben, worden dan opgenomen, op de kamelen, ezels of wagens gelegd en naar de schuren gevoerd. Gods kind mag eenmaal de wereld verlaten. Van die wereld sneed God hen af in de wedergeboorte. Die wereld is voor hen vergaan. Hun leven lag niet meer op deze aarde, maar hun *V a d e r l a n d* was boven. Hun leven was met Christus verborgen in God. Zij hebben geleefd als gasten en vreemdelingen. Het was hun goed nabij God te zijn. Ps. 73 : 28.

Zij leefden weer op, wanneer God het behaagde hen Zijn dierbare tegenwoordigheid en gemeenschap te doen ervaren en ondervinden. Het waren zalige ogenblikken, dat zij weer eens gelaafd werden uit de Fontein des Heils en uit die Springader Israëls. O, als Christus hen weer eens meenam in Zijn binnenkameren, dan sprong hun ziel op. Dan hebben zij gezongen:

*Hier wordt de rust geschonken
Hier 't vette van Uw huis gesmaakt
Een volle beek van wellust maakt
Hier elk in liefde dronken.*

Zeker, zij hebben hier zoete, aangename en onvergetelijke tijden doorleefd. Maar toch zijn zij telkens gewaar geworden, dat zij nog leefden in 's vijands gebied, en daarenboven, dat zij nog omdroegen een lichaam der zonde en des doods. Er zijn veel momenten geweest, dat de zonde er onder lag, en dat de Satan geen voordeel op hun kon behalen, maar toch keerden zij weer gedurig in zichzelf terug. Opmerkelijk lezen wij in Gen. 35 : 13. "Toen voer God van hem op in die plaats, waar Hij met hem gesproken had." God had zich weer opnieuw aan Jacob geopenbaard, en hij had God weer mogen ontmoeten, maar de strijd begon weer. Zo is de gedurige zielservaring van al Gods kinderen. Eenmaal worden zij opgevoerd gelijk de koornhoop. Dan verlaten zij deze aarde, en worden ingezameld in de hemelse schuren. O, wat zal het zijn, alle kruisen achter te laten, alle moeite, alle verdriet, alle gevangenissen, alle bezwaren, alle lasten, alle zonden, alle strijd, om dan ingezameld te worden in die hemelse schuren. In dat nieuwe Jeruzalem wordt nooit meer een pijl geschoten. Daar hebben zij van zichzelf geen last meer, daar zijn zij eeuwig thuis, daar zijn zij eeuwig vrij, daar zijn zij eeuwig blij. Daar genieten zij eindeloos en storeloos de volle gemeenschap met een Drie-enig God. O, volk des Heeren, neem de harpen van de wilgen en getuigt met volle vrijmoedigheid van de levende hope, die in u is. Verheft de Heere, vreemdelingen in Mesech, maar ook anderzijds, burgers des hemels, zingt van de blijde en gegronde verwachting, die uw ziel vervult, met de dichter van Ps. 43 : 4

Dan ga ik op tot Gods altaren. enz.

TOEPASSING.

Ja, volk des Heeren, hier daalde God tot u af in Christus, in die enige Middelaar Gods en der mensen, omdat Hij u verkoren had ten eeuwigen leven. Het is u niet onbekend gebleven, dat Christus een verse en levendige weg geopend heeft door Zijn bloed tot Gods troon en hart. In Christus ligt de verzoening met God, en dat is uw enige grondslag en uw enig fundament. Op alles buiten Christus hebt gij toch de dood leren schrijven, en op dat vaste fundament der apostelen en profeten mocht uwe ziel zich verlaten. Gods Geest vervrijmoedigde u bij ogenblikken om op te klimmen door die ladder Jacobs tot Gods troon. In de dadelijke gemeenschap Gods was het goed en zoet. Daar heeft uw ziel menigmaal uitgerust van alle vermoeyenissen van het lichaam, maar ook van al de afmattingen van uw ziel. Dat waren ogenblikken, dat gij boven het stof mocht zijn. Die God hebt gij leren kennen als de Bron van uw vreugde.

Hier was het ook altijd geen klagen en zuchten, o neen! Uw ziel mocht wel eens roemen met vrolijk zingende lippen. Al hebt gij het zelf niet geweten, maar bij ogenblikken mocht gij Gods lof en Zijn deugden prijzen.

*Die na, kortstondig ongeneugt.
Mij eindeloos verheugt.*

Ja, volk, was hier maar een kortstondig ongeneugt, al waren er soms dagen en nachten, dat gij dacht, dat het nooit meer anders zou worden. O, denk aan al de verbergingen van Gods vriendelijk aangezicht, aan al de benauwingen van de Satans, aan al de kwellingen der zonde, aan al de vijandschap van de wereld, aan al de tegenheden die uw deel waren. Maar o, het is straks in een ogenblik vergeten. In de hemel zal er geen gedachtenis meer zijn, als alleen om eeuwig God groot te maken, O, dat eindeloze verheugen! Wat zal het toch zijn, dat eindeloos in God verheugen.

Wat is de wereld dan toch arm. Wat zijt ge dan toch diep ongelukkig, mijn arme onbekeerde medereizigers naar de eeuwigheid. Ongelukkig in dit leven en beklagenswaardig, als straks de dood komt. Ja, eindeloos jammervol in de eeuwigheid. Ja, dan zal het onderscheid worden gezien tussen de rechtvaardige en de goddeloze. Het is een treffend gezicht, wanneer in de zomer het graan rijp wordt, wanneer het waargenomen wordt, wat de dichter zong in Ps. 65 : 9

*De dalen zijn bekleed,
met halmen die van zwaarte schudden
en lonen 's landmans zweet.*

Nog schoner is het, wanneer dat veld vol staat met schoven. Dan staat die akker vol met levende predikaties. Die schoven zien op Gods kinderen, die rijp zijn voor de hemel. Maar zijn de schoven opgeborgen in de schuur, wat is dan het land *kaal*. Dan ziet ge niet anders dan een veld met stoppelen. Bij ons worden ze gewoonlijk omgeploegd en verbrand.

O, wat een droeve aanblik geeft Gods Kerk in het algemeen in deze donkere tijden. Nederland is een rijk bevoorrecht land geweest, gelijk ook Engeland en Schotland. Wat een kostelijke schoven hebben er overal gestaan. Er zijn straten geweest op sommige plaatsen, waar de schoven van huis tot huis stonden. Het gebeurde soms wel, dat er zelfs verschillende in een huis van dat volk waren, die van God gekend en door Christus bloed gekocht waren. Wat zijn er allerwege een schoven ingezameld. Er zijn tijden geweest, (denk maar aan Witzius) die ze van bank tot bank tellen kon

in zijn kerk. Helaas, die tijden zijn voorbij. O, wat een stoppelen! Wat moeten wij nu naar schoven gaan zoeken. Zeker, er is nog wel verschil tussen de ene plaats en de andere. Tussen de ene gemeente en de andere, maar allerwege is er stof tot klagen. De onttrekkingen van Gods Geest zijn vele, en dat is al jaren achtereen. Zeker, wij hebben niet ver te zoeken naar de oorzaken. De schuld ligt niet aan Gods zijde, maar zeer zeker aan onze kant. Wat wordt Gods Geest tegengestaan, smaadheid aangedaan, uitgeblust en bedroefd. Dat wij de breuk in ons eigen hart leerden kennen. Onder al de verkrachting van de zuivere waarheid, en de verloochening daarvan, kunnen wij niet ontkennen dat hier en daar "de bazuin" nog een helder en zeker geluid heeft, maar wat laat het weinig na. Het is of het geen indruk meer maakt op de consciëntie; en of het de harten niet meer raakt.

Wij beleven de dagen dat God zwijgt, en dat de instellingen zwijgen. De belijdenis is nog wel rechtzinnig, maar de praktijk der Godzaligheid is in strijd met hetgeen wij belijden. Wij hebben God niet meer nodig, en zijn tevreden met wat vorm en sleur. O, die ontzettende verharding; die vreselijke onbekeerlijkheid. Wij zouden ons tot water wenen als onze ogen eens open gingen, en Gods Geest kwam de zaken eens ontdekken. God brenge leraars, ouderlingen, diakenen, en leden eens in de schuld, en Gods arme volk mocht eens gaan zuchten onder de grote onvruchtbaarheid van Gods Kerk en van hun hart.

Maar, geliefde toehoorders, laten wij met de overdachte waarheid nog een ogenblik tot onszelf inkeren. Treurvol is het met de staat, en droevig met de zichtbare Kerk gesteld, doch hoe staat het met ons eigen hart op reis naar de grote eeuwigheid? Veel arbeid der liefde is reeds aan u ten koste gelegd, mijn onbekeerde medereizigers. Vanaf uw prille jeugd mocht gij verkeren onder het aanbod van genade en zaligheid. Wat een zaad is er reeds gestrooid op allerlei wijze. Is dat zaad des Woords al eens ooit gevallen in een door God weltoebereide aarde? Is het wel eens ooit ontkiemd en heeft het al ooit vruchten gedragen van geloof en bekering waardig. O, wat jammervol is het, wanneer het gevallen is tussen de doornen en verstikt is geworden. Is het zaad langs de weg gevallen, dan hebben de vogels het opgepikt en weggenomen. Op steenachtige plaatsen krijgt het geen wortel, en het verdort. Zeker, God zal de aarde van ons hart moeten bereiden, doch bedenk, dat de volle verantwoordelijkheid voor ons ligt. Straks zult ge rekenschap moeten afleggen, en wat zal het dan uitmaken, als een stoppel verbrand te zullen worden. Eigen schuld, eigen schuld zal het zijn wanneer gij straks verloren gaat. Wij zullen op niemand de schuld kunnen werpen, in de ure des doods. Alle verontschuldigungen, waar we hier vol van zaten, en waar wij hier telkens mee op de voorgrond kwamen, zullen wegvallen, nademaal God alles aan ons ten koste gelegd heeft. Vreselijk is de gedachte, dat wij nooit tot eer van God geleefd, en nimmer enige behoefte aan Christus gekend hebben, en nooit die enige troost deelachtig geworden zijn, die geldt in leven en sterven.

O, bedenk nog heden wat tot, uwen eeuwigen vrede is dienende. De volle zaligheid in Christus wordt u nog verkondigd. Tussen de wieg en het graf moet het beslist worden. Ontvangt dan het Woord dat in u geplant wordt met zachtmoedigheid. Smeekt en roept tot God of Hij door Zijn Geest dat Woord nog vruchtbaar mocht maken tot eer en heerlijkheid, maar ook tot een eeuwig en blijvend profijt voor uw ziel. Duizenden en bij duizenden zijn er in deze lichtzinnige tijden, die zich deze belofte toe-eigenen, maar zonder grond. Velen van hen hebben nog nooit iets beleefd

van de zaligmakende werkingen van Gods Geest, en twijfelen er niet aan, of hun einde zal vrede zijn. O, wat een droevig bedrog! Wat zullen ze bedrogen uitkomen, die op de hemel gereken hebben, en in de hel terechtkomen.

Ook is er menigeen, die onder de Waarheid verkeert, met de gedachte, dat hij straks zal ingaan in de hemelse schuren, omdat hij zooveel beleefd heeft. Wanneer wij echter nooit Christus hebben leren kennen als de enige grondslag van onze ziel, dan is er geen grond voor de eeuwigheid.

Anderzijds, volk van God, erken de genade, die God u onverdiend in uw leven schonk. Het heeft de soevereine God in de eeuwigheid reeds behaagd, om onderscheid te maken, daar waar geen onderscheid was. Hij verkoos u in Christus, om Zijn eigendom te worden, en, om gekocht door het bloed Zijns Zoons en bewerkt door Zijn Geest, hier voor en toebereid te worden om met Hem in de eeuwige zaligheid te leven. Het was Zijn eigen lieve werk, uw hart te bewerken. Hij deed het zaad vallen in de aarde uwer harten, en ontkiemen, maar ook vruchten dragen, die tot Zijn eer strekten. Zijn oog was op u, en over u open. Zijn beschutting en bescherming was uw deel. Wat was er anders van terechtgekomen? Hij deed u sterven, maar ook leven. Hij sneed u af, om in Zijn Verbond over te gaan, om door Hem overgenomen te worden. Hij bereidt u voor en toe om straks opgenomen te worden in eeuwige heerlijkheid. O, zeg maar of er wat van ons ooit in aanmerking komt. Christus betuigde: *Ik ben de Alfa en de Omega, De Eerste en de Laatste*. God begint Zijn werk, maar Hij voleindigt het ook.

Volk des Heeren, de Heere Zelf lere u van Zijn wegen. Wij zijn blind en dwaas in 's Heeren wegen. Dat Gods werk meer en meer openbaar worde in het sterven en afsnijden, om God te leven, en om uit te zien naar de verlossing van het lichaam der zonden des doods. Hier is alles ten dele. Waar staan wij niet aan bloot, zolang wij nog op aarde zijn? David moest wel klagen in Ps. 119 : 13: *"Hoe kleeft mijn ziel aan het stof; ai zie mijn nood."*

Wat een macht oefent Satan onder de toelating niet uit. Wat kwelt en knelt hier de zonde niet, zolang wij hier in dit Mesech zijn! Het is alles niet te noemen, waarmede wij geslingerd en onderdrukt en gepijnigd worden. Wat een strijd en moeite is hier het deel der vromen. Wat is het hier een zwerven en dolen in 's vijands gebied. Wat ik u en mijzelf toewens, volk van God? God verenige onze ziel met bewustheid met de Heere Jezus Christus, en doe ons in zijn voetstappen drukken. Hij verenige ons met de dood, zoals zij door Christus verslonden is tot eeuwige overwinning. Hij verenige ons met het graf, geheiligd door Immanuël. Hij verenige ons met Zijn wil, die wijs, heilig en goed is. Hij verenige ons ook met de tijd, wanneer wij als gerijpt koren zullen ingezameld worden in de hemelse schuren.

Toen Christus, als de Knecht des Vaders, Gods Raad had uitgediend, werd Hij opgenomen in de hemel. Zo zal het ook u gaan, gunstgenoten Gods. Wat zal het eeuwig meevallen! Het is maar een verdrukking van tien dagen en wellicht zijn er voor sommigen al negen dagen om. Straks wordt gij als een koornhoop opgenomen. De koningin van Scheba had Salomo in Jeruzalem gezien en gehoord, maar zij keerde in haar land weeg terug. (1 Kon. 10 : 13.)

Paulus was opgetrokken geweest in 2 Kor. 12 tot in de derde hemel, doch kwam op de wereld in dien strijd weer terug. Petrus was op het dak in een vertrekking van zinnen geweest, doch het duurde niet lang, of hij werd weer geroepen, en moest zijn reis voortzetten. Zo gaat het hier Gods volk gedurig. Daar kunnen zij u wel iets van

vertellen uit hun leven. Het is hier van de hel in de hemel, maar ook van de hemel in de hel. Die afwisseling zal straks niet meer zijn. De tijd is aanstaande, beminden Gods, dat gij de wereld mocht verlaten. Het geloof zingt in Psalm 73 : 12

*En mij hiertoe door U bereid,
Opnemen in uw heerlijkheid.*

Het graf wacht u om uw lichaam te bewaren tot de morgen der opstanding. Uw ziel wordt bij de dood terstond opgenomen in de hemel. Zo ruim als eenmaal de hemel geopend werd, voor de Zone Gods, de Borg des Verbonds, Die aan het Goddelijk recht had voldaan, zo ruim zal Hij ook voor u geopend worden, op grond van Zijn bloed en gerechtigheid.

En dan, volk des Heeren, in die stad wordt geen pijl meer geschoten. Daar zal uw ziel nooit meer gekweld en gewond worden. Daar zijt gij verlost van alle uit- en inwendige vijandschap, van alle zorgeloosheid, van alle moedeloosheid, van alle twijfel en ongeloof, van alle ellende, kruis, moeite en verdriet, maar allermeeest van de zonde, en van uw goddeloos bestaan. Dan laat gij alles achter, en gij wordt daarboven ingewacht, om uw plaats in te nemen, door Christus u bereid. Eeuwige blijdschap zal op uw hoofd wezen, treuring en zuchting zullen daar voor eeuwig wegvlieden. Daar zult gij altijd bij de Heere zijn. Thuis komen, om eeuwig thuis te blijven. En dan in die doorluchte dag der opstanding des vleses, zal uw lichaam worden opgewekt, om met de ziel verenigd, gelijkvormig te zijn aan het verheerlijkte lichaam van Christus. Wat zal het een blijde dag zijn. De roem der dagen. God Drie-enig zult gij dan eeuwig bedanken, en storeloos en eindeloos God genieten.

Nu de God aller genade zegene en heilige deze woorden, om Zijns Zoons Christus wil door Zijn Heilige Geest.

AMEN.

Slotzang Ps. 126 : 3.